

**A HATVANI
KODÁLY ZOLTÁN
ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS
KÉPESSÉGFEJLESZTŐ
ÁLTALÁNOS ISKOLA**

**PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA**

2023

TARTALOM

BEVEZETÉS	7
A KORÁBBI MÓDOSÍTÁSOK TARTALMA:	8
A 2022-ES MÓDOSÍTÁS OKA ÉS TARTALMA:	10
A 2023-ES MÓDOSÍTÁS OKA ÉS TARTALMA:	10
ELJÁRÁSREND	10
I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA, ÖSSZETEVŐI	11
I. 1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELADATA	11
I. 2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÖSSZETEVŐI	11
I. 3. A PEDAGÓGIAI PROGRAMOT MEGHATÁROZÓ DOKUMENTUMOK	13
II. HELYZETELEMZÉS	14
II. 1. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA FŐ TEVÉKENYSÉGEI.....	14
<i>Alaptevékenysége: alapfokú oktatás</i>	14
II.2. FELTÉTELRENDSZER BEMUTATÁSA	14
<i>II.2.1. Jogszabályi feltételek</i>	14
<i>II.2.2. Személyi feltételek</i>	15
<i>II.2.3. Tárgyi feltételek</i>	16
II.3. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI HELYZETELEMZÉSE	17
II.4. AZ ISKOLA ERŐSSÉGEI	19
<i>Az iskolánk adottságai közül erősségeink:</i>	20
II.5. AZ ISKOLA KÖRNYEZETE.....	21
II.6. ISKOLÁNK ÉRTÉKVÁLASZTÁSÁVAL ÖSSZHANGBAN KÉPESSÉG- ÉS TEHETSÉGFEJLESZTÉSÜNK SORÁN A KÖVETKEZŐKRE HELYEZZÜK A HANGSÚLYT:	22
<i>A következő területeken tartjuk iskolánkban a nevelést kiemelkedően eredményes és sikeres tevékenységnek:</i>	22
II.7. PEDAGÓGIÁNK MINŐSÉGI MUTATÓI	23
II.8. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA JÖVŐKÉPE	24
II.9. A JÓ ISKOLA ISMÉRVEI	25
II.10. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA PRIORITÁSAI.....	26
III.AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELÉS ÉS OKTATÁS ÁLTALÁNOS CÉLJAI.....	28
III.1.KRITÉRIUMORIENTÁLT NEVELÉSI-OKTATÁSI CÉLOK.....	29
IV. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK.....	30
V. AZ ISKOLA ÁLTAL ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIA	31
V.1.AZ ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ PEDAGÓGIA JELLEMZŐI	31
V.2.AZ ÉKP FŐBB JELLEMZŐI ISKOLÁNKBAN	32
VI. A PEDAGÓGIAI FOLYAMATOK SAJÁTOS JELLEMZŐI.....	34
VI.1. TANULÁSSZERVEZÉS-DIFFERENCIÁLÁS	36

VII. ÉRTÉKRENDSZER ISKOLÁNKBAN	37
VII.1. A TANULÓK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSE, KÉPESSÉGFEJLESZTÉSE ÉS TUDÁSA TERÉN ELSAJÁTÍTANDÓ ÉRTÉKEKET KIALAKÍTÓ FELADATOK	37
VII.2. A PEDAGÓGUSOK TUDÁSA TERÉN ELSAJÁTÍTANDÓ ÉRTÉKEKET KIALAKÍTÓ FELADATOK	38
VIII. A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	39
VIII.1. ANYANYELVI KOMMUNIKÁCIÓ	40
VIII.2. IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ	41
VIII.3. MATEMATIKAI KOMPETENCIA	42
VIII.4. TERMÉSZETTUDOMÁNYOS ÉS TECHNIKAI KOMPETENCIA	43
VIII.5. DIGITÁLIS KOMPETENCIA.....	44
VIII.6. A HATÉKONY, ÖNÁLLÓ TANULÁS.....	45
VIII.7. SZOCIÁLIS ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KOMPETENCIA	46
VIII.8. KEZDEMÉNYEZŐKÉPESSÉG ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA.....	47
VIII.9. ESZTÉTIKAI-MŰVÉSZETI TUDATOSSÁG ÉS KIFEJEZŐKÉPESSÉG	48
VIII.10. A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSÉNEK FELTÉTELEI.....	48
IX. KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK.....	49
IX.1. AZ ERKÖLCSI NEVELÉS	49
IX.2. NEMZETI ÖNTUDAT, HAZAFIAS NEVELÉS	50
IX.3. ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS	50
IX.4. AZ ÖNISMERET ÉS A TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE	50
IX.5. A CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS	51
IX.6. A TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE NEVELÉS.....	51
IX.7. FELELŐSÉGVÁLLALÁS MÁSOKÉRT, ÖNKÉNTESSEG.....	53
IX.8. FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG	53
IX.9. KÖRNYEZETI NEVELÉS	54
IX.10. PÁLYAORIENTÁCIÓ.....	55
IX.11. GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI NEVELÉS	55
IX.12. MÉDIATUDATOSSÁGRA NEVELÉS.....	55
IX.13. INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA	56
IX.14. A TANULÁS TANÍTÁSA	57
IX.15. EURÓPAI AZONOSSÁGTUDAT – EGYETEMES KULTÚRA.....	59
IX.16. FELKÉSZÜLÉS A FELNÖTT LÉT SZEREPEIRE	60
X. A TANULÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉG SEGÍTÉSÉNEK ELVEI	61
X.1. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	62
XI. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	63
XI.1. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSRE ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTÉSRE IRÁNYULÓ MÓDSZEREK	63
XI.2. A MAGATARTÁSRA HATÓ MÓDSZEREK	63
XI.2.1. Nyelvi (verbális) eszközök	64
XI.2.2. Nem nyelvi (non verbális) eszközök.....	64
XI.3. SZOCIÁLIS TECHNIKÁK	65
XI.4. NEVELÉSI MÓDSZEREK	65
XI.5. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	67
XI.5.1. Differenciált tanulásszervezés	67
XI.5.2. Projektpedagógia, projekt-módszer	68

XII. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ CÉLOK ÉS FELADATOK	70
XII.1. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ CÉLJAINK	71
XII.2. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAINK	74
XII.2.1. Az ének-zene emelt szintű oktatásban részt vevő tanuló	78
XII.2.2. A matematika emelt szintű oktatásban részt vevő tanuló	78
XIII. KÉPESSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ CÉLOK ÉS FELADATOK	80
XIII.1. KOMMUNIKÁCIÓS KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE.....	81
XIII.2. SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE	81
XIII.3. KOGNITÍV KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE.....	83
XIII.4. ÉNEK-ZENEI KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE	83
XIII.5. MATEMATIKAI KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE	85
XIV. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS	87
XIV. 1. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI CÉLJAINK.....	87
XIV. 2. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZÍNTEREI ISKOLÁNKBAN	88
XIV. 3. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS A TANÓRÁN.....	88
XIV. 4. TANÓRAKON KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK, SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK	90
XIV. 5. AZ ISKOLA KÖZÖSSÉGE.....	91
XV. A PEDAGÓGUSOK FELADATAI	92
XV.1. A PEDAGÓGUSOK NEVELÉSI STÍLUSA	92
XV.2. A TÁRSADALOM ELVÁRÁSAI A PEDAGÓGUSOKKAL SZEMBEN	93
XV.3. A PEDAGÓGUSOK FELADATAI	93
XV.4. AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	95
XVI. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA DIÁKÖNKORMÁNYZATA	97
XVI.1. A DIÁKÖNKORMÁNYZAT JOGOSÍTVÁNYAI ÉS JOGKÖREI.....	97
XVII. TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK.....	98
XVII.1. RENDSZERES ÉS ALKALMANKÉNT SZERVEZETT TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK FORMÁI.....	98
XVII.1.1. Hagyományörző tevékenységek	98
XVII.1.2. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.....	99
XVII.1.3. Napközi otthoni és tanulószobai foglalkozások.....	99
XVII.1.4. Tanulószobai foglalkozás.....	99
XVII.1.5. Versenyek, vetélkedők.....	99
XVII.1.6. Tanulmányi kirándulások, „Határtalanul” programban való részvétel	99
XVII.1.7. Erdei iskola.....	99
XVII.1.8. Múzeumi, kiállítási, művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások.....	100
XVII. 1.9. Egyéb szabadidős foglalkozások.....	100
XVII. 1.10.	100
Iskolai könyvtár	100
XVII. 1.11. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata	100
XVIII. TEHETSÉGFEJLESZTÉS.....	101
XVIII.1. A TEHETSÉG.....	101
XVIII.2. TEHETSÉGFEJLESZTÉSI CÉLJAINK.....	102
XVIII.3. A TEHETSÉGGONDOZÁS KIEMELKEDŐ SZERVEZETI EGYSÉGEI ÉS SZÍNTEREI.....	102

XVIII.4. TEHETSÉGPONT.....	103
XVIII.5. TEHETSÉGPONTBAN REGISZTRÁLT TEHETSÉGGONDOZÓ MŰHELYEINK	104
XVIII.6. TEHETSÉGFEJLESZTÉS HUMÁNERŐFORRÁSA	105
XVIII.7. A TEHETSÉGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI TANÓRÁN BELÜL	106
XVIII.8. A TEHETSÉGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI TANÓRÁN KÍVÜL.....	106
XIX. HAGYOMÁNYŐRZŐ TEVÉKENYSÉGEINK.....	108
XX. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	109
XX.1. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	109
XX.2. A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐ TANULÓK FELZÁRKÓZÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM.....	109
<i>Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységeink</i>	<i>111</i>
XX.3. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEINK	115
<i>A szociális hátrányok enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek</i>	<i>116</i>
XX.4. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM	117
XX.5. A TESTI ÉS ÉRZÉKSZERVI FOGYATÉKOS TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK ALAPELVEI.....	119
<i>XX.5.1. A látássérült tanulók fejlesztésének alapelvei</i>	<i>119</i>
<i>XX.5.2. A hallássérült tanulók fejlesztésének elvei</i>	<i>121</i>
<i>XX.5.3. A diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia fejlesztésének alapelvei</i>	<i>122</i>
XX.6. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	124
XX.7. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓKKAL VALÓ BÁNÁSMÓD	125
<i>XX.7.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók oktatásának, nevelésének, fejlesztésének feladatai.....</i>	<i>125</i>
XXI. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGÜNK.....	126
XXI.1. GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÜNK CÉLJAI.....	126
XXI.2. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK.....	126
XXI.3. A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS VESZÉLYEZTETETT GYERMEKEKRE VONATKOZÓ FELADATOK.....	127
XXII. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI ...	128
XXII.1. A SZÜLŐK-PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE	128
<i>XXII.1.1. Szülői értekezlet feladata</i>	<i>128</i>
<i>XXII.1.2. Fogadóórák feladata</i>	<i>129</i>
<i>XXII.1.3. Egyéb kapcsolattartási formák</i>	<i>129</i>
<i>XXII.1.4. Nyílt tanítási nap feladata és célja</i>	<i>129</i>
<i>XXII.1.5. Írásbeli tájékoztató, e-napló bejegyzései.....</i>	<i>129</i>
XXII.2. A TANULÓK-PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE.....	130
XXII.3. A TANULÓK-TANULÓK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS KIALAKÍTÁSA	133
XXIII. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA.....	134
XXIII. 1. OSZTÁLYOZÓ VIZSGA	134
XXIII.2. KÜLÖNBÖZETI VIZSGA	134
XXIII.3. JAVÍTÓVIZSGA	135
XXIII. 4. PÓTLÓ VIZSGA	135
XXIII.5. A VIZSGÁK KÖVETELMÉNYE, RÉSZEI	137
XXIII.6. AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE	140

XXIV. AZ EMELT SZINTŰ ÉNEK – ZENE OKTATÁSRA JELENTKEZŐK ALKALMASSÁGÁNAK MÉRÉSE	141
XXV. AZ EMELT SZINTŰ MATEMATIKA OKTATÁSRA JELENTKEZŐK ALKALMASSÁGÁNAK MÉRÉSE	142
XXVI. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI.....	143
XXVI.1. AZ ELSŐ OSZTÁLYOSOK BEIRATKOZÁSI RENDJE	144
XXVI.2. A TANULÓ ÁTVÉTELÉRE, FELVÉTELÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK	147
XXVI.3. A 2-8. ÉVFOLYAMRA VALÓ BEIRATKOZÁS RENDJE	149
XXVII. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	150
XXVII.1. EGÉSZSÉGNEVELÉS	150
XXVII.2. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA.....	151
XXVII.3. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	151
XXVII.4. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS KIEMELT FELADATOK	152
XXVIII. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	154

BEVEZETÉS

A Pedagógiai Program a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola stratégiai alapidokumentuma.

A „megőrizve megtartani és újabb elemekkel továbbfejleszteni” szándékozó **Pedagógiai Program** két nagy részre tagolódik: **a nevelési programra és a helyi tantervre.**

A **nevelési program** (a *Pedagógiai Program I. része*) a helyi tanterv megvalósításának, végrehajtásának, ellenőrzésének, értékelésének legfontosabb általános és helyi szabályait meghatározó dokumentuma. Mindazokat a pedagógiai célú és szándékú tudatosan tervezett feladatokat és módszereket tartalmazza, amelyekkel a helyi tantervben/helyi tantervekben foglaltakat végre lehet hajtani.

A „megőrizve megtartani és újabb elemekkel tovább fejleszteni szándékozó **Pedagógiai Programban**” markánsan megjelenítjük azokat a tartalmakat, amelyek a mindennapi pedagógiai reálfolyamatokat, az értékek megőrzését, az értékek közvetítését és új értékek teremtését teszik lehetővé, valamint az iskola falain belül történő pedagógiai fejlesztéseket irányítják.

„... sokaknak egy cél felé való tömörülése csuda nagy dolgokat hozhat létre.”

Veres Pálné

Az újragondolt, átdolgozott, módosított és kiegészített Pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kap:

- az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiai szemlélet,
- a személyiség- és közösségfejlesztés,
- az értékközvetítés,
- értékteremtés,
- értékőrzés,
- az emelt szintű ének-zene oktatás,
- az emelt szintű matematika oktatás,
- a környezetnevelési és egészségvédelmi program,
- a tanulók értékelési, ellenőrzési és mérési rendszere,
- kompetenciaalapú nevelés-oktatás teljes tevékenységrendszere,
- a nevelő-oktató munka megfeleltetése a kor követelményeinek.

Mindezeket a módosításokat az Értékközvetítő és képességfejlesztő programból származtattuk és „kodályos-szellemiséggel bíró” jellemzőkkel ötvöztük a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről című jogszabályban megfogalmazott irányvonalakkal, hogy a partnerek igényeinek és elvárásainak megfelelően és jól strukturált pedagógiai elképzelésekkel rendelkező, a célokat eredményesen és minőségorientáltan megvalósító stratégiai dokumentumunk legyen.

A Pedagógiai Program módosításakor is meghatározó volt, hogy összefüggő, logikailag teljes rendszert adó legyen, ahol a pedagógiai reáltevékenységek összessége, a bemenet, a rendszeren belüli pedagógiai transzformáció és a feltételezett kimenet egy jól strukturált, törvényességi szempontoknak megfelelő dokumentum legyen.

A korábbi módosítások tartalma:

- az emelt szintű ének-zene oktatás tartalmi kérdéseinek pontosítása,
- az emelt szintű matematika-oktatásra vonatkozó célok, feladatok, folyamatok szabályozása,
- a projekt pedagógiai módszerének részletes kidolgozása,
- témahetek beépítése a kulcskompetenciák fejlesztésének folyamatába,
- a saját innovációs tevékenység átgondolt megtervezése és megvalósítása,
- a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való mindennapos használata.

A 2012-ben kiadott korábbi NAT és a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről előírásai alapján az iskolánk által elkészített, módosított pedagógiai program jól strukturáltan tartalmazza a nevelési program eredményes folytatásához szükséges információkat, elveket, érték-választásokat.

A pedagógiai program módosításakor kiemelt figyelmet fordítottunk a módosított Nemzeti alaptanterv által preferált korszerű, új vagy részben új módszerek nevelési programunkba történő beemelésére.

A módosított NAT egységességről és a differenciálásról, valamint a módszertani alapelvekről szóló fejezetében számos változást találunk, amelyek egy részében kifejezetten korszerű pedagógiai módszerekkel találkozhatunk. Ez az iskolánk alternatív pedagógiai sajátossága okán jelenleg is része (s korábban is része volt) a reáltevékenységrendszerünknek.

Tartalmi elemek a módosítás után:

- az *aktív tanulás*, a tanulói
- az *egyénre szabott tanulási lehetőségek* térnyerése,
- a *tanulói együttműködésen alapuló tanulás*, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a *differenciált tanulásszervezési eljárások*,
- *multidiszciplináris órák*, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a *digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény*.

Az értékelési formák leírását a pedagógiai program külön fejezetében, alfejezetében jelenítettük meg, és ennek során figyelmet fordítottunk az alábbi szempontokra is:

- az *értékelés sokkal bővebb fogalom az osztályozásnál, az osztályzatok kialakításán túl a tanulók értékelésének formáit és módszereit is módosítottuk összevetve a KRÉTA-értékelési moduljával,*
- a *szöveges értékelés mint a tanulók értékelésének egyik formája,*
- a *magatartás és a szorgalom értékelésének szempontrendszer,*
- a *tanulók jutalmazásának, elismerésének módszerei, valamint a fegyelmező intézkedések rendje és szempontrendszer,*
- *vannak-e az iskolában olyan osztályozási formák, amelyekből szerzett osztályzat a félévi, év végi minősítéskor dupla vagy tripla értékkel számít (KRÉTA-ban megtekinthető)*

A 2022-es módosítás oka és tartalma:

A 2021. október 14-én kelt TK/094/522-6/2021-es iktatószámú *dokumentumban* „Az intézmények alapidokumentumainak ellenőrzése” című vizsgálat alapján intézményünk Pedagógiai Programja módosításra, kiegészítésre szorul.

A jelzett dokumentum a szabályszerűségi ellenőrzés eredményét összegezte, amely a következő tartalmi részek pótlását, kiegészítését, módosítását írta elő:

- kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység
- a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.

A 2022-es módosítás során az intézmény székhelyének a feltüntetése, az oldalszámozás javítása, a fejezetek sorszámzásának az újragondolása is megtörtént.

A 2023-es módosítás oka és tartalma:

A törvényi előírás miatti kötelező tartalom összevetése a hatályos Pedagógiai programmal azt eredményezte, hogy több helyen módosítottuk, kiegészítettük, rendeztük. Elsősorban a jogszabályi változásokat vezettük át a stratégiai alapidokumentumban.

ELJÁRÁSREND

- Jelen Pedagógiai Program az intézmény honlapján a Dokumentumok menüsorban megtekinthető.
- A Pedagógiai Program és mellékleteinek betartása az intézmény valamennyi munkavállalójára, tanulója nézve kötelező érvényű.
- A Pedagógiai Programot az igazgató készíti el a nevelőtestület bevonásával.
- A szakmai munkaközösségek véleményezése után a Fenntartó jóváhagyásával lép életbe és határozatlan időre szól.

A szabályszerűségi ellenőrzést követő módosítás elfogadásának dátuma:

2023. augusztus 29.

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA, ÖSSZETEVŐI

I. 1. A Pedagógiai Program feladata

- kötelezi hatályossága idejére az érdekelt feleket a benne foglaltak tiszteletben tartására,
- biztosítsa az oktatásért felelős minisztert, hogy a pedagógiai munka ellenőrzése és értékelése a Pedagógiai Programban foglaltak alapján történjen
- kötelezi az iskolát, hogy a programba foglaltak teljesítésére törekedjen,
- biztosítja az intézményhasználókat, hogy a Pedagógiai Programba foglalt szolgáltatásokat teljesíti, s hogy a programba foglalt célok teljesítésére törekszik, az ott felsorolt eszközök és módszerek segítségével,
- biztosítja a pedagógusokat arról, hogy az intézményhasználók e program teljesítését várják el tőlük,
- biztosítja a pedagógusokat, hogy saját munkájukat - a program hatályosságának idejére - e program keretei között, az önmagukra vállalt szabályok szerint végezzék.

I. 2. A Pedagógiai Program összetevői

A közoktatási intézmény pedagógiai tevékenységrendszerének legmeghatározóbb dokumentumának a készítésekor számításba vettük a **2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről című jogszabályt**, a **Nemzeti alaptanterv előírásait**, a **jogszabályi normákat**, az **iskolafenntartó valamint a helyi iskolahasználók** elvárásait, szükségleteit, az iskolafenntartó igényeit, a működési feltételeket és az emberi erőforrásokat egyaránt. Azaz a pedagógiai tevékenység lehetőségeit, feltételrendszerét, és a tartalmi szabályozás által megfogalmazott követelményeket.

Az így elkészített dokumentumban nyernek megfogalmazást a pedagógusok, tantestület által képviselt nevelésfilozófiának megfelelő, az intézményre jellemző konkrét **nevelési célok**, és az ezekből kibontható **nevelési-oktatási-pedagógiai feladatok**.

Az iskola Pedagógiai Programjában kerülnek bemutatásra a célok megvalósítását szolgáló tevékenységrendszer elemei és az ehhez kapcsolódó szervezeti formák és keretek rendszere.

A Pedagógiai Programban a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola

- meghatározza önmagát,
- átláthatóvá és ellenőrizhetővé teszi a feladatait és a végrehajtás eszközeit,
- azaz az egész tevékenységét önmaga, a partnerei és a külvilág számára.

A **Pedagógiai Program** nemcsak a jelen állapot egyszerű leírására szorítkozik, hanem a fejlesztés távlatait is felmutatja. Egyszerre:

- önmeghatározás (leírás),
- „ars pedagogica” (hitvallás)
- és fejlesztési program (stratégiai terv).

Az iskolai Pedagógiai Program két fő részből áll: nevelési programból és helyi tantervből. A **nevelési program** a helyi tanterv megvalósításának, végrehajtásának, ellenőrzésének, értékelésének legfontosabb általános és helyi szabályait meghatározó dokumentuma. Mindazokat a pedagógiai célú és szándékú tudatosan tervezett feladatokat és módszereket tartalmazza, amelyekkel a helyi tantervben/helyi tantervekben foglaltakat végre lehet hajtani.

A Pedagógiai Programban markánsan megjelenítettük azokat a tartalmakat, amelyek a mindennapi pedagógiai reálfolyamatokat az iskola falain belül történő pedagógiai fejlesztéseket irányítják.

Mindezeket a **köznevelés fő elemeire, a Nemzeti alaptantervre és az iskola korábbi hagyományainak és a tervezett innovációknak megfelelően készítettük el** úgy, hogy a partnerek igényeinek és elvárásainak megfeleltetett, jól strukturált pedagógiai elképzelésekkel rendelkező, a célokat eredményesen és minőségorientáltan megvalósító stratégiai dokumentumot alkosson.

I. 3. A Pedagógiai Programot meghatározó dokumentumok

A Pedagógiai Program tartalmát a következő dokumentumok határozzák meg:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről **(továbbiakban Nkt.)**
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban 20/2012. EMMI rendelet)
- A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 326/2013-as (VIII.30.) Kormányrendelet A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 01/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- az intézmény Szakmai alapidokumentuma.

II. HELYZETELEMZÉS

II. 1. A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő

Általános Iskola fő tevékenységei

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola az alábbi feladatokat látja el alaptevékenységként

Alaptevékenysége: alapfokú oktatás

- általános iskolai nevelés-oktatás: alsó tagozat, felső tagozat
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
- többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása
- alternatív nevelés, oktatás (Értékközvetítő és képességfejlesztő alternatív pedagógiai program)
- emelt szintű ének-zene oktatás
- emelt szintű matematika oktatás
- egész napos iskola
- általános iskolai napközi otthonos nevelés
- általános iskolai tanulószobai nevelés
- Iskolai diáksport tevékenység
- Iskolai könyvtári tevékenység.

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

II.2. Feltételrendszer bemutatása

II.2.1. Jogszabályi feltételek

Az intézmény működését meghatározzák:

- Országos szintű törvények, rendeletek
- Fenntartói szintű szabályzás
- Az intézmény belső szabályzatai

II.2.2. Személyi feltételek

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola tantestület létszáma a 2007. július 1-jei átszervezés és törvényi változás (kötelező óraszám növekedése) következtében csökkent, 29 főre.

- A tantestület létszáma 2013-ban 29 fő.
- A tantestület létszáma 2020-ban: 34 fő.
- A tantestület engedélyezett létszáma 2023-ban: 33 fő.

Az intézmény tanulólétszáma sok éve stabil, 380-410 fő között mozog.

Ez az iskolahasználók (szülők, tanulók) elégedettségének egyik fokmérője.

- Az 1-2. évfolyamon egésznapos, iskolaotthonos formában nevelünk-oktatunk.
- A tanulást napközis csoportokban és tanulószobában segítjük.
- Idegen nyelv oktatása 4. osztálytól angol nyelven folyik.
- Tanórán kívüli szabadidős tevékenységeket a magas látogatottság jellemzi. Sokféle szakkör nyújt lehetőséget a tehetséges tanulóknak képességük további kibontakoztatására.
- A lemaradó tanulók korrepetálására is van lehetőség.
- Mindennapos testnevelésre (testnevelésórán, diáksportköri foglalkozáson, irányított szabadidőben) minden tanulónak lehetősége van.
- Tanulók a beiskolázási körzetből, a beiskolázási körzeten túlról a város minden pontjáról és vidékről járnak hozzánk.

II.2.3. Tárgyi feltételek

Az iskola tárgyi feltételei változó képet mutatnak. Az oktatás céljait szolgáló helyiségek száma megfelelő, állaguk és felszereltségük eltérő.

Az intézményben 16 osztályterem található, valamint 5 szaktanterem (biológia-földrajz, fizika-kémia, ének-zene, számítástechnika, média terem).

A fejlesztő szobák a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását szolgálja.

A modern, intézményi költségvetésből és a könyvtárostanárok által pályázott pénzekből folyamatosan bővülő iskolai könyvtár a kor követelményeinek megfelelő, amely 11700 könyvtári egységnek ad helyet. A „könyv és birodalma” fontos szerepet játszik a tanulók ismeretszerzésében.

Az iskola informatikai gépparkja pályázati forrásokból bővül, az eszközök fejlesztésre, korszerűsítésre szorulnak.

A sportcsarnok 1200 m²-es, nemzetközi méretű.

Az iskola tágas aulája kulturális és egyéb rendezvények lebonyolítására kiválóan alkalmas.

Az intézmény tágas, 140 főt befogadó ebédlővel rendelkezik.

Az iskola térkövezett, rendezett udvarát a szülők, pedagógusok, tanulók által telepített növények, kültéri bútorok teszik hangulatosabbá, barátságosabbá, emberibbé.

II.3. A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola pedagógiai helyzetelemzése

A Kodály Zoltán Általános Iskola 1986. szeptemberében nyílt meg.

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola székhelyintézmény.

2023-ban 392 diák tanul itt. Nevelésüket, oktatásukat eddig 34 pedagógus irányította, a 2022-2023-as tanévtől 33 fő szervezi.

A tantestület stabil, összeszokott, az új módszerek és eszközök iránt fogékony, vállalkozó szellemű. A pedagógiai-szakmai munkát végző pedagógusok maguk is nyitottak, innovatívak. Programfejlesztők, tankönyvírók, szakvizsgázott pedagógusok, mesterpedagógusok, szakértők dolgoznak iskolánkban. Akiknek legfőbb célja a kötelességéből adódó tanítási feladatok ellátásán túl, hogy gyermekközpontúan, a tanítványok fejlődését maximálisan elősegítő nevelést és értéket közvetítő programokat biztosítsanak. Ebben elengedhetetlen a szülővel való szoros és közös megelégedést eredményező együttműködés.

Tanulólétszámunk az utóbbi években folyamatosan emelkedett, majd stagnált 400 fő körül - ami pedagógiai-szakmai munkánk elismerését jelenti.

A nevelőtestület tettekkészségét, progresszivitását mutatja, hogy több szakmai – pedagógiai - szerkezeti innovációt vezetett be az elmúlt több mint 3 évtizedben:

- az Ének-zene emelt szintű oktatás 1987-től évfolyamonként 1-1 osztályban indult.
- 1988-ban megkezdtek a Dr. Zsolnai József professzor nevével fémjelzett alternatív Értékközvetítő és Képességfejlesztő Pedagógia alkalmazását az országban 13. iskolaként.
- 1988-ban nevünk: Kodály Zoltán Általános Iskola lett.
- Az Új Magyar Iskoláért Pedagógiai Egyesület (UMIPE) alapító tagja az iskola, majd 1991-ben Észak-Magyarországi Regionális Központtá vált.
- Számptalan képzés, felkészítés zajlott itt négy megye ÉKP-s iskolái számára.
- Az intézmény részt vállalt az ÉKP program felsőfokú pedagógus képzésre vonatkozó kísérletében. A Jászberényi Tanítóképző Főiskola hallgatói számára külső gyakorlóhelyként működött 1989-1991 között.
- 1991-ben bejegyezték a „Kodály Zoltán” Iskolai Alapítványt, amely azóta is eredményesen működik. Egyik fő támogatója az iskolai tehetségfejlesztésnek. Hozzájárul a tárgyi feltételek javításához, az épület korszerűsítéséhez, szépítéséhez.

- 1991-ben engedélyt kaptunk szerkezeti változtatásra, beindítottuk a hatosztályos gimnáziumi képzést. 1995-ben az önkormányzat gazdasági okokra hivatkozva visszavonta az engedélyt. Két osztályunk 1998-ban és 1999-ben sikeres érettségi vizsgát tett.
- 1996-ban innovációként elindítottuk a Könyvtárhasználat-önművelés tantárgy tanítását, amely ma is nagy elismerést és érdeklődést vált ki a régióban és országos szinten egyaránt.
- 2000-2002 között teljesítettük a Comenius 2000 Közoktatási Minőségfejlesztési Program Partnerközpontú működés modelljét.
- 2007. július 1-jétől az Óhatvani Óvoda és Általános Iskola Kodály Zoltán tagiskolájaként működünk 2011. július 1-ig, megtartva és megőrizve pedagógiai-szakmai jellemzőnket.
- 2011-ben iskolánk regisztrált Tehetségpont lett 8 területen.
- 2013. január 1-től iskolánk önállóan működő szervezeti egysége a Klebelsberg Intézményfenntartó Központnak.
- 2013-ban akkreditált Tehetségpont lettünk.
- 2016-ban kiválóan akkreditált Tehetségponttá minősítettek.
- 2012-ben ÖKO-iskola lettünk. 2015-ben ezt megismételtük.
- 2016-ban ÉKP-referencia-intézmény lettünk a KGYTK-területén.
- 2017. január 1-től iskolánk fenntartója és működtetője a Hatvani Tankerületi Központ.
- 2018-ban felmenő rendszerben bevezettük az emelt-szintű matematika oktatást.
- 2018-tól a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület az itt folyó természetvédelmi munka elismeréseként “Madárbarát iskola” címet adott,
- 2019-ben az itt folyó tehetséggondozó munka elismeréseként a “Heves Megye legjobb városi általános iskolája” oklevelet és serleget kaptunk az Egri Pedagógiai és Oktatási Központtól,
- 2019-ben “Örökös Ökoiskola” címet nyert intézményünk,
- 2019-ben a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács harmadik alkalommal adományozott “Akkreditált Kiváló Tehetségpont” címet.

2002-től szervezetfejlesztéssel és a partnerközpontúság megerősítésével foglalkozunk. E folyamatok közben tervezetten többször végeztünk iskolaműködés-elemzéseket. A különböző típusú elemzések láthatóvá tették azokat az elméleti és gyakorlati törekvéseket, amelyek az iskolánkban zajló fejlesztéseket, a tanítás-tanulás folyamatát megalapozták, s egyben a tantestület elméleti felkészültségét is demonstrálták.

II.4. Az iskola erősségei

- a szülők és diákok elégedettek a nevelés-oktatás színvonalával
- pozitív a partnerscsoportokkal a viszony (kiemelten a szülőkkel és a diákokkal)
- fejlődő, innovatív, alkotásra kész és képes a nevelőtestület
- a diákok tanulmányi, kulturális és sportversenyeken való sikeres szereplése
- a környezetkultúra, a környezetvédelem erős hangsúlyt kap a nevelésben
- az iskola által szervezett rendezvények lebonyolításának sikeressége
- tehetséggondozás tanórán és tanórán kívül egyaránt sikeres tevékenységrendszer az iskolánkban.

Az elmúlt 3 évtizedben lezajlott fejlesztések kiindulópontja az volt, hogy a tradicionális oktatás mellett a korszerű pedagógiai módszerek is előtérbe kerüljenek, s ez legyen hangsúlyos elem minden pedagógus számára.

Fontosnak tartjuk annak a nevelői attitűdnek a megerősítését, amely az egyéni fejlődésmentet, a sokféleséget, az átlagtól eltérést a személyiségfejlődés természetes velejárójának tekinti.

Egyénre szabott differenciálás jellemzi a mindennapi pedagógiai gyakorlatunkat. A munka és tanulásszervezés jellemzője, hogy a tanuló egyénre koncentrálunk, annak fejlettségére, tanulási tempójára. Törekszünk az önállóság és az öntevékenység kialakítására, az ehhez szükséges önálló tanulási és önismereti képességek kiművelésére, a különböző személyiség-szféra arányos fejlesztésére.

Pedagógiai hitvallásunk a tanítást és a nevelést egységes, egymástól nem elkülönített és elkülöníthető tevékenységként kezeli. Mindent, amit a gyerekeknek el kell sajátítani, meg kell tanulnia, elsajátítandó objektívációnak tekintjük, amelynek a megtanulásához meghatározott időszakra van szüksége. A pedagógus tevékenységét ebben a szakaszban folyamatirányító tevékenységként értelmezzük.

Legfőbb pedagógiai elveink: a sokféle, eltérő képességű és érdeklődésű gyermekben megtaláljuk, felismerjük az egyéni fejlesztés lehetőségeit, hogy sikerélményhez juttassuk abban, amiben tehetséges, ösztönözzük képességei fejlesztésére, csökkentjük hátrányait.

Oktató-nevelő munkánk célja, hogy segítse diákjainkat abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és ember-séges, alkotásra és boldogságra képes emberré válnak.

Iskolánkban az első két évfolyamon egész napos formában tanítunk. Harmadik osztálytól a tanórák befejezése után napközi és tanulószoba működik. Az órákra való felkészülés

után a gyerekek számos értéket közvetítő elfoglaltsággal (fejlesztő játékok, számítógépezés, könyvtári kutatómunka) tölthetik idejüket. A délutáni órákban a diákok részt vehetnek szakköri munkában, tagjai lehetnek tehetségfejlesztő, képességfejlesztő és hátránykompenzáló programoknak

Sportéletünk nagyon változatos, színes, sikeres és eredményes. 1200 négyzetméteres sportcsarnokunk egyben a város legnagyobb fedett sportpályája, ezért gyakran szerveznek itt a különböző sportágakban felkészüléseket, versenyeket.

Sokszínű programokat nyújt tanulóik számára a diákönkormányzat is. Sok gyermekközösségünk vesz részt a tanév folyamán egy- egy hetes, az ország különböző részén szervezett erdei iskolában.

Partnereink közül a Szülők Tanácsával, a Kodály Zoltán Iskolai Alapítvány kuratóriumával alakítottunk ki szoros és alkotó jellegű együttműködést. Az óvodákkal évről évre eredményesebb a közös munkánk, aminek az eredménye a beiskolázásban mutatkozik meg. A város és a megye közművelődési, kulturális intézményeivel az együttműködésünk sikeres és eredményes.

Iskolánk tanulói rendkívül versenyképesek. Az elmúlt években különféle versenyen, vetélkedőn vettünk részt, s emellett szívesen közreműködünk települési ünnepeken, nevezetes alkalmakon, évfordulókon.

Az iskolánk adottságai közül erősségeink:

- stratégiai és operatív vezetés
- az erőforrások optimális kihasználása
- a folyamatos fejlesztés alkalmazása
- a szervezeti kultúra fejlesztése

II.5. Az iskola környezete

Az iskola mikrokörnyezetét a gyermekekkel és a gyermekekért közösen alakítjuk. Pedagógiai felismerésünk abból a tapasztalati tényből származik, ha a gyermekek jól érzik magukat az iskolában, az kihat az ott folyó pedagógiai folyamatok eredményeire is.

Ezt igazolják a tanulói mérési eredményeink is. 2000-től vizsgáljuk a tanulók közérzetét az iskolában, valamint elégedettségvizsgálatokat végzünk. Ezeknek a méréseknek az eredményeként tanulóink 92-98 %-a érzi jól magát az iskolánkban. Ezt felismerve tudatosan törekszünk ennek az „állapotnak” a megőrzésére, továbbfejlesztésére.

Tanulóink jelentős időt töltenek el az intézményben, ezért ha itt a mindennapi élet minőségét, színvonalát megemeljük, törekszünk az ezzel kapcsolatos igényeiket és elvárásaikat is kielégíteni. Ha ezek pedagógiai célkitűzéseinkkel egyensúlyban vannak, akkor esély lehet arra, hogy a tanulóink továbbra is jól érezzék magukat az iskolánkban és minél több szülő válassza a Kodályt.

Intézményünk szakmai hitelét erősíti olyan iskolai tárgyi környezet, amelyben a rendezettség, tervezettség, fejlesztésekre, alkotásra sarkalló környezet a meghatározó. A környezet- és vizuális kultúrához kapcsolódó képességek kiművelése úgy lehet hatásos, ha társul hozzá környezetvédő, környezetkímélő, környezet tisztaságát óvó magatartás.

Iskolánkban a demokratikus pedagógiai vezetési stílus a meghatározó, amelyre az együttműködés a jellemző. Ez a feltétele annak, hogy a képességfejlesztés illetve a tanulás-szervezés a tanulók egyéni tempójának megfelelően valósuljon meg.

II.6. Iskolánk értékválasztásával összhangban képesség- és tehetségfejlesztésünk során a következőkre helyezük a hangsúlyt:

- A képesség- és tehetségfejlesztést az iskolába lépés pillanatában elkezdjük.
- Pedagógiailag azonos esélyt biztosítunk mind a tehetséggondozásnak, mind a hátránykompenzálásnak.
- Alapelvünk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben.
- A tanórán differenciált tanulásszervezéssel lehetőséget biztosítunk a valamiben tehetséges tanulók képességfejlesztésére, olyan módon, hogy személyre szabott feladatokkal tevékenységre, alkotásra serkentő motivációval a magasabb rendű szükségletek kielégítése felé orientáljuk őket.
- Olyan tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat tervezünk, amelyek lehetőségeket biztosítanak a diákok számára az iskolai szervezetben működő szerepszerű viselkedés megtanulására, és tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

A következő területeken tartjuk iskolánkban a nevelést kiemelkedően eredményes és sikeres tevékenységnek:

- művészeti foglalkozások (ének-zene, képzőművészet, kézművesség)
- különböző szakkörök (matematika, anyanyelv, biológia, természetismeret, informatika, angol és német nyelv),
- a sport területén,
- a tudományos diákköri munkában,
- a könyvtári kutató munkában.

Mottónk:

*„Félig sem oly fontos az, amit tanítunk gyerekeinknek, mint az, hogy tanítjuk.-
amit az iskolákban tanultunk, annak nagyobbik részét elfelejtjük, de a hatás, melyet
egy jó oktatási rendszer szellemi tehetségeinkre gyakorol, megmarad.”*

(Eötvös)

II.7. Pedagógiánk minőségi mutatói

Iskolánk az oktatás-nevelés minőségi megújítására törekszik.

A minőség mutatói iskolánkban a következők:

- kommunikáció anyanyelven és legalább egy idegen nyelven
- magas teljesítmény az ismeretek elsajátításában és alkalmazásában
- alkotásra való beállítódás és felkészültség
- művészeti értékek iránti fogékonyságra való nevelés
- logikus, problémamegoldó gondolkodásra való nevelés
- innovációra való készség
- önművelési technikák birtoklása révén széles körű általános műveltség
- IKT eszközök értelmes használata
- naprakész informáltság Magyarország és a nagyvilág sorsának alakulásáról
- reális énkép, emberkép, magyarságkép, világkép
- környezetünk megbecsülésére és megóvására való attitűd kialakítása
- tolerancia
- humanizációra való törekvés az életvezetésben és az érvényesülésben
- másokkal szemben empátia tanúsítása, mások érzékenységének, autonómiájának tiszteletben tartása.

II.8. A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola jövőképe

A változó környezetben bármely iskola csak akkor számíthat sikerre, ha

- határozott jövőképe,
- értékrendje,
- tevékenységrendszere,
- innovatív tantestülete van.

A pedagógiai reálfolyamatok hatékonyságát szervezettséggel, következetességgel, kritériumorientált célrendszerrel, jól körülírt követelményekkel tovább lehet emelni, természetesen csak közös munka eredményeként úgy, hogy a szervezeti kultúrát is e feladatok szolgálatába állítva tudatosan továbbfejlesztjük. A reáltevékenység-rendszert a minőség, eredményesség és sikeres iskolaműködés érdekében alakítjuk, formáljuk.

A **pedagógusok** fontos és döntő szereplői a nevelés-oktatás folyamatának.

Az oktatás tartalmi megújulása: a mindennapok feladata.

Fókuszba kerül

- a képességfejlesztést középpontba állító, a kompetencia alapú nevelés-oktatás, a készségek és képességek fejlesztése,
- az erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a családi életre nevelés.

Ez alapozza meg annak előfeltételét, hogy az iskola megteremtse a lehetőséget a tanuló személyiségének kibontakozásához, a továbbtanuláshoz, a munkaerőpiacon történő sikeres szerepvállaláshoz szükséges ismeretek elsajátításához, indokolt esetben a pályamódosításhoz.

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola, olyan intézménnyé kíván válni, amelyre partnerei joggal lehetnek büszkék.

Célunk, hogy felkészüljünk a leghatékonyabb módszerek kiválasztásával a tudás-alapú társadalom igényeinek kielégítésére.

II.9. A jó iskola ismérvei

A jó iskola az,

- amelyben jól érzi magát a diák,
- jól érzi magát a pedagógus,
- elégedett a szülő
- és a fenntartója elismeri munkáját, támogatja.
- A jó iskola az, amelyet sajátjának tekint mindenki, akinek a jóindulatán, tenni akarásán múlik, milyen jövő születik ott.
- Napjainkban minden eddiginél több kihívás éri az iskolát!
- A legfontosabb az, hogy milyenné alakítsuk iskolánkat: e kihívás kapcsán pedagógiai munkánkat folyamatosan értékeljük és felülvizsgáljuk.
- Megújulási igényünk, törekvésünk szakmailag modern iskolát kell, hogy eredményezzen!
- Elvárásunk mindeközben az állandóság megteremtése is.

II.10. A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő

Általános Iskola prioritásai

- az értékközvetítő és képességfejlesztő alternatív pedagógiát követő fejlesztéssel megvalósító nevelés-oktatás
- tehetséggondozás
- képességfejlesztés
- emelt szintű ének-zene oktatás
- emelt szintű matematika oktatás
- művészeti oktatás
- környezettudatos nevelés
- hagyományőrzés.

II.11. A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola küldetése

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskolában, akik kötődnek városukhoz, és a világban is jól tájékozódnak.

Érdeklődők, nyitottak, önmagukat értékelni, másokat elfogadni tudók, társaikkal együttműködők.

Tanítványainkat arra kívánjuk felkészíteni, hogy a későbbiekben munkavállalóként, **a társadalom aktív tagjai legyenek, színvonalas és értékes munkát tudjanak végezni, amely számukra örömet szerez, ezáltal képesek lesznek személyes szükségleteik kielégítésére, személyiségük kiteljesítésére.**

Szent-Györgyi Albert szavaival élve:

”egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, tettere kész, szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják élni a szépet és nagyot minden téren, akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a dolgok összefüggéseit, akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek, amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon és jóakaraton épülhet; embereket, akik a múltban és jelenben kellő tájékozottsággal bírnak, és fel vannak szerelve a tudásnak azzal a mértékével, mely szükséges, hogy munkájukat jól elvégezzék és a társadalom hasznos munkásai legyenek.”

III. Az iskolában folyó nevelés és oktatás általános céljai

- autonóm,
- eredményesen működő,
- versenyképes,
- alternatív pedagógiát adaptáló,
- képességfejlesztő és tehetséggondozó,
- a partnerközpontú működésre hangsúlyt fektető,
- ének-zene emelt szintű képzést folytató,
- matematika emelt szintű képzést is nyújtó,
- érték közvetítő és képességfejlesztő pedagógia és alternatív kerettanterv elvét sajátosan helyi fejlesztésekkel követő iskolát szeretnénk, ahol a kultúra teljes körére építve olyan pedagógiai realtevékenységrendszer szervezünk, amely
 - személyiségközpontú
 - határozott értékrendszert közvetítő
 - nyelvi kommunikációt kiemelten közvetítő tevékenységrendszerünk
 - leköti a tanulókat, komfortélményt biztosít számukra
 - fokozza teljesítményüket
 - megalapozza, fejleszti zenei képességeiket
 - lehetőséget teremt a családi eredetű szociális hátrányok és annak hátrányaik részbeni enyhítésére
 - alkalmat ad a valamilyen területen tehetséges gyerekek felismerésére és képességfejlesztésére, amely lehetőséget ad az alkotásra nevelésre
 - felkészíti őket a különböző életszerepekre, és az azokat sikeresen megélő társadalmi létformára.
 - Az elitképzést a tömegoktatás keretei között szeretnénk megvalósítani.

III.1. Kritériumorientált nevelési-oktatási célok

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább 90%-a a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel a helyi tantervünkben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. Elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl, az egyéni képességei alapján elvárható lehető legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott színtezett követelményeknek.
- rendelkezik olyan bővíthető, továbbépíthető, biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a következő iskolafok követelményeinek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- szilárd alapokon álló erkölcsi tudatossággal éli életét,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét, sorsát illetően.

IV. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

Iskolánk nevelő-oktató munkáját, a személyiségfejlesztéssel és képességfejlesztéssel összefüggő feladatrendszert meghatározzák a következők:

- beavatás
- humanizálás
- erkölcsi nevelés
- differenciált és egyéni fejlesztés
- a kultúra teljességével való szembesítés
- személyiségfejlesztés
- képességfejlesztés
- értékek közvetítése
- alkotásra nevelés
- tanulás tanítása
- gondolkodási műveletek fejlesztése
- testi és lelki egészségnevelés
- művészeti nevelés
- környezettudatos magatartás fejlesztése
- állampolgári nevelés
- társas kapcsolatok fejlesztése, közösségnevelés.

Ezek az alapelvek áthatják az iskolai nevelési-oktatói reáltevékenység-rendszerünk valamennyi elemét.

Ezeknek az alapelveknek a megvalósításához szükséges feltételek:

- Nagymértékű beavatottság szükséges a pedagógia világában szerepet vállaló valamennyi szereplő (tanuló, pedagógus, szülő, fenntartó stb.) részéről.
- Nélkülözhetetlen a professzionális pedagógiai menedzsment.
- Alapvető az innováció iránt elkötelezett és a közvetlen partneri kör.
- A képességfejlesztés (képességek, készségek, attitűd és magatartás fejlesztése) összekapcsolva az ismeretsajátítás különböző formáival úgy lehet eredményes, ha a folyamat valamennyi szereplője motivált.

V. AZ ISKOLA ÁLTAL ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIA

V.1. Az Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia jellemzői

**1988 óta iskolánk az Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia
(továbbiakban ÉKP) elvei szerint működik.**

Tevékenységszisztemünk, nevelési-oktatási szellemiségünk meghatározója az ÉKP pedagógia.

Az ÉKP olyan pedagógiai koncepció, amely a kultúra teljességére építve az értékek szisztematikusan végiggondolt rendszerével szembesíti a programot választókat, így iskolánkat és valamennyi partnerünket is.

Ez a pedagógiai felfogás az értékekkel való szembesítést a képességfejlesztés szempontjából dolgozza föl. Ez a legfőbb jellemzőnk. Ez azt jelenti a pedagógiai praxis szempontjából, hogy a programcsomagba bekerülő kulturális kincsek, a tárgyiasult objektívációk, a tantervi tartalmak mint rendszerek és részrendszerek mind az értékválasztás, mind a céltételezés esetében konzekvensen meg kell, hogy feleljenek a következő kritériumoknak:

- olyan képességcsoportok fejlesztését vállaljuk, amely képességcsoportok kielégítik az egyén szükséglet- és igényvilágát, ugyanakkor akarati erőfeszítést is feltételeznek a képességelsajátítás menetében
- olyan kifejlesztendő képességcsoportokat választottunk, amelyek alkalmassá teszik az egyént személyes élete megszervezésére, életminőségének szinten tartására, illetve tökéletesítésére

Mindezekeken túl nevelési és oktatási feladataink alkalmasak az egyénben szunnyadó kreatív, alkotó lehetőségek felébresztésére és – megfelelő motiváltság mellett - annak profeszionalizálására.

A fentebb vázolt koncepció kivitelezéséhez

- nagymértékű beavatottság szükséges a pedagógiai világban szerepet vállaló valamennyi szereplő (tanuló, pedagógus, szülő, fenntartó stb.) részéről;
- nélkülözhetetlen a professzionális pedagógiai menedzsment;
- szükséges továbbá a reflektív szakmai kompetenciának (pedagógiai kultúrának) egy olyan szintje, amely a pedagógiai szakmai tudást együtt képes kezelni a menedzsmenttel, valamint a minőségügyi tudással.

V.2. Az ÉKP főbb jellemzői iskolánkban

A többszöri kísérleti kipróbáláson, javításon átesett értékközvetítő és képességfejlesztő program 1986 óta választható pedagógia 2004-ben alternatív kerettanterv lett, 2013-ban a kerettantervi akkreditációs folyamatot elindította az ÉKP-központ

- A programot kutatással kimunkált pedagógia alapozza meg.
- 12 évfolyamra kidolgozott tantervvel rendelkezik, amely jól idomul bármely iskola-rendszerhez.
- Az értékközvetítő és képességfejlesztő program olyan iskolai program, amely illeszkedik a Nemzeti Alaptantervhez, a műveltségi területeihez és a műveltségi területek oktatásának közös követelményeihez. Emellett átesett a kerettantervekkel való összevetésen. Annak minden elemét tartalmazza, de a kultúráközvetítő funkció tekintetében annál jóval bővebb és részletesebb.
- A program a kultúra teljességét viszi be az iskolába. Jóval több tantárgyat (műveltségi területet) és tevékenységet tanít, mint a hagyományos iskola.
- Tantárgyi programjait átszövi a kommunikáció. A nyelvi kommunikáció mellett komoly szerepet szán a vizuális kommunikáció tanulásának is.
- A programban kiemelt szerepe van az érintkezéskultúrának: a jól érthető, tiszta beszédnek, a szabatos, igényes fogalmazásnak szóban és írásban, az illetudó, toleráns, tapintatos viselkedésnek. Ez utóbbi lehetővé teszi, hogy a gyerekek, fiatalok könnyebben elfogadják magukat környezetükkel
- A program tantárgyait szívesen tanulják az iskolába lépő gyerekek, hiszen köztük bábozás, színjátszás, furulyázás, sakkozás, rejtvényfejtés, népi játék- néptánc, pénzügyi- és gazdálkodási ismeretek tanulása biztosítja az élményt. A sok „játék” eredményeként szebben beszélnek, ügyesednek, környezetükkel szemben igényesebbé válnak.
- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése fontos szerepet kap minden tantárgyban.
- A közösségi életet, a közösségi létre való felkészülést is gyakorolhatják a fiatalok.
- A program fontos célnak tekinti a reális énkép, emberkép, magyarságkép, Európa – kép, és világgép kialakítását. Az önismeret, a néprajz, a földrajz és történelem, tantárgy tanulása többek között e célok elérését szolgálja.
- A program kitüntetett szerepet szán a művészetek tanulásának, hiszen az iskolai élet humanizálását elsősorban a művészeti tantárgyak és tevékenységek teszik lehetővé. Így például az irodalom, az ének – zene, a színjátszás, tánc, bábozás, vizuális kultúra.
- 3. osztálytól számítástechnikát – informatikát tanulhat minden gyerek.

- A gyerekek már első osztálytól ismerkednek az idegen nyelvvel.
- Természetesen ebben az alternatív programban is megtanulják matematikából, földrajzból, történelemből, biológiából, kémiából, stb. a diákok mindazt, amit minden magyar tanköteles korú tanulónak tudnia kell.
- A program a tehetségesek kellő terhelésére, fejlesztésére kiemelt figyelmet fordít mind tanórán mind tanórán kívül a lehetőségek széles tárházával.
- Ez a pedagógia azt vallja, hogy minden gyereket minden tevékenységből a neki megfelelő tempójú tanulásra kell készíteni. Továbbá minden gyerek és fiatal számára lehetővé kell tenni, hogy a számára lehetséges legnagyobb teljesítmény érhesse el minden tevékenységből.
- A program minden egyes tevékenysége tartalmazza minden évfolyamon a tananyaghoz kapcsolódó önművelési lehetőségeket. Minden pedagógus gyakoroltatja a gyerekekkel a tantárgyhoz illeszkedő tanulási és önművelési technikákat. A tanulás tanítása fontos eleme valamennyi nevelési-oktatási folyamatnak.
- A könyv – és könyvtárhasználat, információkeresés tanulása iskolánkban hangsúlyos része a programunknak.
- Meghatározó része a programunknak az alkotásra nevelés. Minden gyerek sok tevékenységben próbálhatja ki magát iskolás évei alatt. Így nagyobb az esély arra, hogy mindenkiről kiderüljön, miben tehetséges, és mely területen célszerű alkotásra készíteni.
- A programunk fontosnak tartja, hogy a gyerekek kulturált, otthonos környezetben tanuljanak, s maguk is nagy gondot fordítsanak szűkebb és tágabb környezetük tisztaságára, esztétikumára.

VI. A PEDAGÓGIAI FOLYAMATOK SAJÁTOS JELLEMZŐI

Nem tananyagban, hanem a tanulás tárgyává tett téma- és feladatkörökben való gondolkodás a preferált, amelynek központi kategóriája a tevékenység, illetve a tevékenység elemét alkotó feladatsor és feladat.

- Az elvégzendő tananyag nem az osztályhoz, mint szervezethez való viszonyt vagy teljesítést jelent, hanem az osztály tagjaként létező egyes tanuló fejlettségéhez, tanulási tempójához való igazodást, a tanuló beavatásán alapuló szemléletmódot és problémamegoldást.
- Az osztályban való gondolkodás helyett a motiváltság megteremtése, az érdeklődés fenntartása, a tanulási tempó fokozása, a képességekben való előrehaladottság mértéke a döntő. A valamiben való lemaradás, a valamiből kiemelkedő tehetség szerint szerveződő csoportokban tanuló gyerekekhez való alkalmazkodás, a tanulássegítés, az értékelés, a személyes problémák, a tanulási és beillesztési nehézségek megoldása és megelőzése a hangsúlyos tevékenységrendszerünkben.
- Tanítási órában való gondolkodás helyett tanulási folyamatokban, projekteknél való gondolkodás a kiemelt feladatunk.
- Tankönyvekben való gondolkodás helyett a többkönyvű oktatás elvét valljuk. A taneszköz-családokban, az egyéni fejlesztést segítő feladatgyűjteményekben való gondolkodás, valamint a modern oktatástechnológiai eszközök, digitális tananyagok, a média, a könyvtárak, az internet, a múzeum révén szerezhető tapasztalatokkal való szembesítés a jellemző.
- Fontos stratégiai elem és alapvető követelmény, hogy a tanulók hitelesen tudjanak információkat és adatokat gyűjteni, feldolgozni és azokat vagy a már meglévő ismeretükhez kapcsolni, vagy új ismeretként beépíteni tudásukba. Éppen ezért megtanítjuk a diákokat a különböző érzékelési csatornákon hozzájuk eljutó információk kezelésére és alkotó módon történő felhasználására. Kitüntetett értéként szerepel az, hogy a diákokat megtanítjuk az önművelés, az egyéni hatékony tanulási módszerek kialakításához szükséges hagyományos és újszerű tájékozódási eszközök és technikák együttes és összehangolt alkalmazására, hiszen mindenkinek érdeke, hogy időben hozzájusson a tanulmányaihoz, a munkájához, az életvitelének alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania az iskolai nevelés-oktatás során a megfelelő információszerzési, - fel-

dolgozási, adattárolási, - szervezési és - átadási technikákat, valamint az információ-kezelés jogi és etikai szabályait.

- A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen, hiszen hagyományos dokumentumai és informatikai szolgáltatásai az iskolai tevékenység teljességére irányulnak. Használatának technikáját, módszereit – az önálló ismeretszerzés érdekében – a tanulónak el kell sajátítania. Ez a kompetencia magába foglalja az informatika egyéb területein szerzett tudás integrált alkalmazását is.
- A kívülről irányított fegyelmezési eszközök helyett az önfegyelem belső igénye alakuljon ki. A szükséglet – kielégítésre, az érdeklődés felkeltésére és ébrentartására, az énképet erősítő és korrigáló feladat – és problémahelyzetek megoldására való készség, az empátia és a tolerancia, a konfliktusok megoldására való felkészültség birtoklása a hangsúlyos feladatunk.
- A közösségalkotás és a hagyományörzés megtartása mellett a személyes érvényesüléssel való szembesítés, az életút – és sorsválasztással együtt járó lehetőségek feltárása, valamint felelős választásra, döntésre való felkészítés kap elsődleges szerepet nevelésünk – oktatásunk során.

Ezek a pedagógiai, szemléletbeli jellemzőink csak abban az esetben lehetnek sikeresek, ha biztosított a pedagógiai menedzsment segítsége, annak kontrollja, és a partnereink elégedettek az itt bemutatott folyamatokkal, eredményekkel.

Iskolánk 1988-ban az ÉKP pedagógia követő iskolája lett. Az azóta eltelt években megerősödött az a szemlélet és gondolkodásmód, mely a pedagógiai „másság” mellett az értéket, a minőséget, a versenyképességet jelenti intézményünkben.

Az alternatív programválasztással megerősítjük az ÉKP-s iskolahálózathoz való kapcsolódásunkat is. 2015-től pedig ÉKP-KGYTK referenciainstítúciónak lettünk.

Az ÉKP alternatív kerettantervből (tantárgyi rendszeréből) eredményeinkre, feltételeinkre és lehetőségeinkre alapozva annyit választunk, amennyinek a teljesítésére késznek és képesnek érezzük magunkat (Ezeket a tartalmi „elemeket” a helyi tantervünkben rögzítjük).

Az ÉKP „szellemisége” a helyi „kodályos” értékrenddel együtt alkotja meg a szakmai, pedagógiai stratégiai tervünket.

VI.1. Tanulásszervezés-differenciálás

A tanulásszervezést a mi iskolánkban úgy értelmezzük, mint a pedagógus olyan tevékenysége, melynek során a választott célok (azaz a megoldásra váró tanulási feladatok) érdekében megteremti a tanulás feltételeit, meghatározza a munkaformákat (frontális, differenciált, csoport—egyéni munka), valamint ezeket koordinálja az időre, a tanulási módszerekre és a taneszközökre való tekintettel.

A pedagógusnak szimultán, egyidejű tevékenységeket kell, illetve lehet szerveznie, amelyek lehetnek:

- közvetlenül irányított tevékenység
- önálló tanulói tevékenység
- közvetett irányítású tanulói tevékenység.

Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia, s így iskolánk pedagógiai hitvallása differenciálás tekintetében különbözik más pedagógiáktól. Eszerint a differenciálás a tanulás megszervezésének egyik módja, amely lehetővé teszi, hogy a pedagógus a tanulók közötti egyéni különbségek figyelembevételével határozza meg a tanulás tempóját és módszereit. Ennek érdekében viszonylag homogén csoportokba sorolja a tanítványait arra való tekintettel, hogy a fejlesztendő képességek szempontjából milyen felkészültségűek. A differenciált tanítás akkor fejlesztő, ha kizárja a tanulók merev csoportokba sorolását.

A differenciálás feltétele, hogy a pedagógus alakítsa ki tanítványaiban a munkafegyelmet, vagyis azt, hogy legyenek képesek a megértett feladatokat önállóan megoldani, eközben állítódjanak be arra, hogy nem kaphatnak azonnali megerősítést, ha egy feladattal elkészültek.

VII. ÉRTÉKRENDSZER ISKOLÁNKBAN

Az iskola reáltevékenység-rendszerében alapelveinkkel összhangban a következő kiemelt feladatokat tartjuk fontosnak: ezek a Pedagógiai Programunk fő rendezőelvei, melyek iskolánk hitvallásából származó értékek kialakítását segítik.

VII.1. A tanulók személyiségfejlesztése, képességfejlesztése és tudása terén elsajátítandó értékeket kialakító feladatok

A tanulók személyiségfejlesztése, képességfejlesztése és tudása terén elsajátítandó értékeket kialakító feladatok a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskolában:

- tudja a tanuló, hogy milyen folyamatban vesz részt (beavatottság)
- tudja a tanuló, hogy mit várnak el tőle (szintezett és a tanulók számára is megismert követelményrendszer)
- a képességfejlesztés, a személyiségformálás, a tanulás-tanítás folyamata minden esetben a tanuló egyéni tanulási ütemének a figyelembevételével (differenciált tanulás-szervezés és egyénre szabott tanulásirányítás) pedagógiai módszerének megfelelően történjen
- a tudás, az ismeretek, jártasság, a készség, a képesség, az attitűd és a különböző magatartásforma az iskolánkban döntően tevékenykedtetés során alakul ki, amelyre jellemző, hogy sokoldalú és színes objektívációkon keresztül valósul meg
- reáltevékenység-rendszerünket jellemzi, hogy a mindennapi élethelyzeteknek megfelelő szükségletek fejlesztése közben az érzelmek nevelése is folyik, amelyben kívánatos, hogy interaktív kapcsolat alakuljon ki a pedagógiai folyamat minden szereplője között, ezzel is hangsúlyozva a partnerközpontú működés fő jellemzőit
- személyiségfejlesztésünk alapja, hogy a tanulók reális énképpel rendelkezzenek, ezt önismeret-fejlesztéssel érhetjük el, ami a tanulók tudásában, mint énazonosság-tudat, önismeret és önértékelés jelenik meg.

VII.2. A pedagógusok tudása terén elsajátítandó értékeket kialakító feladatok

Az Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia szemléletét magában hordozó pedagógiai alapelvünk négyféle tudást vár el a pedagógustól:

- szubsztantív tudás „mi-tudás” (a tananyag ismerete)
- stratégiai tudás (hogyan tanítjuk az ismeretet vagy a tevékenységet)
- diagnosztikai tudás (amely arról szól, hogy a tanítási – tanulási folyamatban milyen eltérő tanulótípusokkal találkozunk, illetve milyen lehetőségek vannak a különböző tanulótípusokkal való bánásmódra)
- „norma-tudás” (a tanulásirányítás normáinak ismerete)

Szeretnénk elérni, hogy iskolánk nevelőire, munkatársaira egyre inkább jellemzők legyenek a következők:

„a pedagógus szakember, aki amellet, hogy lelkileg egészséges, ért a szervezéshez, az előrelátáshoz, az elemzéshez. Jó kommunikátor, biztonságos döntéshozó, eligazodik az értékek világában, képes különböző pedagógiai paradigmákban gondolkodni, kompetens különböző Pedagógiai Programok, módszerek értékeinek megítélésében. Jó diagnoszta, elismeri, hogy hibákat követhet el. Sem jogi, sem erkölcsi szempontból nem akar a felelősség alól kibújni, jogérzéke fejlett. Informáltsága és szellemi nívója révén nyitott a világra, a tudományokra és a művészetekre, kész elsajátítani mind az egyéni, mind a csoportos alkotáshoz szükséges attitűdöket és képességeket.”¹

Iskolánkban szeretnénk, hogy ezek az értékek minél szélesebb körben váljanak a pedagógusok mindennapi gyakorlatává.

Ezért a pedagógusok továbbképzéseit, elméleti felkészítéseit, a szakmai munkacsoportok önképzéseit, kommunikációs, (csoport és szervezetfejlesztési, konfliktuskezelési) tréninggyakorlatait kiemelt feladatnak tekintjük a jövőben is.

¹ Zsolnai József: Egy gyakorlatközeli pedagógia. Bp., OKI., 1986.

VIII. A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják, amelyeknek természetesen meg kell, hogy feleljenek az iskolák.

Az Európai Unió országaiban a megoldás a kulcskompetenciák meghatározásában és iskolai fejlesztésében, rejlik: a kulcskompetenciák birtoklása biztosítja az unió valamennyi polgárának a gyors és hatékony alkalmazkodást a változásokkal átszótt, modern világhoz. **Az iskolai műveltség tartalmának irányadója a kulcskompetenciák meghatározott kerete.**

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy a diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel hozzájárulnak a sikeres élethez a tudás alapú társadalomban.

Napjainkban felértékelődött az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése. Az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik. Abban a viszonyrendszerben, amelyben az egyén testi és lelki egészségéhez, hazájához, Európához, tágabb kulturális és gazdasági környezetéhez, a felnőtt lét szerepeihez köthető.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyik területhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetettebb rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia esetében megtalálható, például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

VIII.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint, a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri, és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

VIII.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változottságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, -értést és -alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

VIII.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

VIII.4. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia arra a készségre és képességre utal, hogy ismeretek és módszerek sokaságát használjuk fel annak érdekében, hogy a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak és módszertannak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. Mindkét kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ennek eredményeképpen az egyén megérti a tudományos elméletek társadalmi folyamatok formálódásában betöltött szerepét, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).

Az egyén olyan természettudományos és műszaki műveltséggel rendelkezik, amelyet képes mozgósítani a munkájában és a hétköznapi életben szükségessé váló problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

A kompetencia a kritikus és kíváncsi attitűdöket, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja – különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

VIII.5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az információs társadalom technológiáinak, ezeknek a technológiák szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózat-építés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az információs társadalom technológiája a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint ezek interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az információs társadalom technológiáinak használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

VIII.6. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A motiváció és a magabiztonság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Ahol a tanulás a munka- vagy karriercélok teljesítését szolgálja, az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az információs társadalom technológiáinak, eszközeinek használata. E készségekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására heterogén csoportban, saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd mögött motiváció és magabiztosság húzódik, amely a sikeres tanulás egyik záloga lehet egész életen át. A problémamegoldó attitűd segíti a tanulási folyamatot, az akadályok leküzdését és a változások kezelését. A pozitív hozzáállás elengedhetetlen eleme, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

VIII.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. A közbizalom iránti elkötelezettség és tevékenység lefedik a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban. Ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli az egyén saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretek meglétét, felismerve, abban az egészséges életvitel meghatározó szerepét. A sikeres interperszonális kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése (pl. a munkahelyen). Ugyanennyire fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Elengedhetetlen az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióinak, valamint a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnerinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság, továbbá a személyes és a szakmai szféra közötti különbségtétel.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése, a másság tisztelete, valamint a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik pl. az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti

szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző szinteken – a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig – hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

VIII.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

VIII.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével: különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyének, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének, a megőrzésre irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

VIII.10. A kulcskompetenciák fejlesztésének feltételei

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. Az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulásszervezéssel kapcsolatos feladatait.

A tanulásszervezés optimális megoldásához persze nem elég a képzett pedagógus, szükség van a pedagógiai infrastruktúra széles választékára.: könyvekre, nyomtatott tananyagokra, kísérleti felszerelésekre, informatikai programokra, programcsomagokra és más eszközökre, pl. jól felszerelt iskolai könyvtárakra van szükség.

IX. KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK

A kiemelt fejlesztési feladatok az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatják, elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás – tanulás szemléleti egységét.

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent újtársadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában: — beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba; tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint.

IX.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.

Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására.

Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelmőtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

IX.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.

Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

IX.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.

A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

IX.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

IX.5. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

IX.6. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a **pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak** a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelgésére is nevel.

Az iskolákban azt a célt tűztük ki, hogy a pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Feladatunk, hogy fejlesszük a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Meg kell ismertetnünk a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Fel kell készíteni diákjainkat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az iskolák feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas-balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítanunk továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).

A pedagógusok feladata többek között az is, hogy nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknél – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítenünk kell a krízishelyzetbe jutottakat. A nevelőink megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzanak a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítsanak a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az **iskolai környezetünk** is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Iskola célrendszerével összhangban e kiemelt fejlesztési cél mentén megfogalmaztuk eredménycéljainkat: **olyan embert szeretnénk nevelni, aki a szellemi terhelést jól bírja, igénye van fizikális képességének átlagos vagy átlagon túli szinten tartására, fejlesztésére és törekszik az egészséges életmód kialakítására.**

Ezért a Pedagógiai Programunkban nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy diákjaink önálló, felnőtt életükben is legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani. Ennek a szellemnek megfelelően nemcsak az egészséges életmódnak és a testi egészségnek mint önálló ismeretanyagnak a beépítését végeztük el az egyes intézmények tantárgyi rendszerébe, hanem az extracurriculum részeként, olyan szabadidős tevékenységeket is szervezünk, ahol ezeket, mint a mindennapokban megjelenő szokást gyakorolhatják (úszásoktatás, erdei iskola a lehetőségek figyelembe vételével, rendszeres sportrendezvények, versenyek, lehetőség szerint megszervezett zenés játékos testmozgást biztosító program, lányok, fiúk részére kézilabda és labdarúgás).

Kifejezett nevelési célunk ezekkel összefüggésben, hogy tanulóink alkalmasak legyenek arra, hogy átélhető élményt szerezzenek a különböző versenyeken és tömegsport rendezvényeken képességi szintjüknek megfelelően.

IX. 7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

IX.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

IX.9. Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulóink környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalom fenntartható fejlődését.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulóink természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére.

Ha a tanulóik érzékenyvé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.

A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulóik életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

A környezeti nevelés során az a célunk, hogy a tanulóink ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív, egyénre gyakorolt hatásait a környezeti következmények tükrében.

A tanulóink kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Magatartásukban alakuljon ki és erősödjön meg a személyes biztonságra való törekvés. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A környezeti nevelés feladatainak megvalósítása kiemelt feladat a tanulóink környezettudatos magatartásának formálásakor. Ennek a tevékenységrendszernek az irányítására, a tervezett programok átfogó rendszerbe építésére alkottuk meg a Pedagógiai Programunk **Környezeti nevelési programját**. (l. később)

IX.10. Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versen-géssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

IX.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

IX. 12. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

IX.13. Információs és kommunikációs kultúra

Az információs és kommunikációs kultúra felfogásunk szerint jelenti a megismerést, az eligazodást, a tanulást, a tudást, az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk megtalálását, felfogását, megértését, szelektálását, elemzését, értékelését, felhasználását, közvetítését, alkotását stb.

Kiemelt feladatunk a tanulók **megismerési képességének fejlesztése**, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre, amelyek az információs és kommunikációs kultúra szerves részét képezik. Kommunikációs kultúránk szerves része az anyanyelv tudatos és igényes használata, valamint az idegen nyelvű, illetve a különböző kultúrák közötti információcsere felismerése és gyakorlása.

A közoktatás egész időszakában minden műveltségi területen nagy gondot kell fordítanunk a kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztésére, beleértve mind a valós, mind a virtuális csatornákon keresztül felfogott jelek befogadását, értelmezését és megválaszolását.

Az iskolánk az **elektronikus média** hatásmechanizmusainak megértésére, általában a különböző médiumokban való eligazodásra, az igényelt információ megtalálására, szelektív használatára nevel, figyelembe véve az információt befogadó egyén személyisége, lelki egészsége védelmének elősegítését. Olyan fiatalokat szeretnénk 8. évfolyam végén elengedni, akik sikeres tanulási stratégiákkal használják ki az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulásuk során.

Az információs és kommunikációs kultúra részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője.

Az iskolák az információ forradalma mentén felhalmozódó technikák elsajátítására készíteti tanulóit. Nem csak a szó tradicionális értelmében, hanem szakszerűen, felhasználva azokat az ismeretköröket, amelyek az információcsere professzionális szintjén születtek.

Fontos, hogy az iskola valamennyi tevékenységét hassa át, hogy az információs folyamatokban való közreműködéshez szükséges képességeket ne kizárólag a vevő oldaláról fejlesszük, hanem az adó, a kommunikációt kezdeményező oldaláról is.

Mivel a kommunikációs kultúra részben a műveltség, a tudás alapja, részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője, ezért **elsőrendű feladatunk a kommunikációs képességek fejlesztése minden pedagógiai szituációban.**

Napjainkban értesüléseink túlnyomó részét nem személyesen hozzánk intézett „üzenetekből” merítjük, hanem mesterséges közvetítőrendszerek útján. A tömeges passzív információfogyasztás az életvitel és a gondolkodás torzulásához vezethet. Ezért az iskoláknak az új audiovizuális környezetet is értő, szelektíven használó fiatalokat kell nevelni. Ezt a munkát iskolák könyvtárai koordinálják.

IX. 14. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás, hanem a figyelem és emlékezet működtetése is. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. Ezt a feladatot különösen hangsúlyosan kell kezelni.

A tanulás számos összetevője tanítható. **Minden nevelő teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon annak szerkezetével, hozzáféréssel, elsajátításával kapcsolatban, valamint megtanítsa a gyerekeket tanulni.**

Alapvető célunk, hogy a tanulóink tegyenek szert fokozatos önállóságra a tanulás tervezésében. Vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátíttatása minden tevékenységosztályban alapvető pedagógiai cél. Ezt a célt a következő feladatok, tennivalók tudatos tervezése, megvalósítása és ellenőrzése segíti/segítheti reáltevékenységrendszerünkben:

- az előzetes tudás és tapasztalatok mozgósítása;
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése;
- a csoportos tanulás módszerei, a kooperatív csoportmunka;
- az emlékezet erősítése,
- a célszerű rögzítési módszerek kialakítása;
- a gondolkodási kultúra művelése;
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása;
- az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása;
- az alapkészségek kialakítása (az értő olvasás, az íráskészség, a számfogalom fejlesztése).

A tanulás fontos színtere és eszköze az **iskolák könyvtára** és **informatikai bázisa**. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulás lehetőségei, amelyhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A **könyvtár használata** minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. A könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit – mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használatával – az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóinknak el kell sajátítaniuk.

A diákok feladata, hogy ismerjék a könyvtárban való keresés módját, a keresést támogató eszközöket, a főbb dokumentumfajtaikat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. Sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját, az interneten való keresés stratégiáját és alakuljon ki bennük a rendszerezett tudás megszerzésének, átadásának képessége. Váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá, tanulják meg az iskolai könyvtár, az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer, az elektronikus könyvtárak és a teljes könyvtári rendszer szolgáltatásainak igénybevételét, a könyvtári adatbázisok használatát. Ennek érdekében ismerjék az országos szakkönyvtárakat.

Mindezt a tevékenységrendszer a **Könyvtárpedagógiai program** tartalmazza részletesen

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az **informatikai eszközök** és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata iskolákban, hogy megismerje a tanulók sajátos **tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait**. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és ruházza fel azokat életszerű tartalommal. Törekedjen a **gondolkodási képességek**, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, s ezeknek a mindennapokban történő felhasználására.

Célul tűztük ki, hogy olyan tudást kell kialakítanunk, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes nagy hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb lehetőségek kiválasztásának területeire.

Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Mivel a tanulás számos összetevője tanítható tehát maga a tanulás folyamata is. Minden iskolában minden nevelő feladata, hogy megtanítsa a diákokat tanulni.

IX. 15. Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulóink szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóink már az európai unió polgáraiként fogják felnőtt életüket leélni, ezért arra kell törekednünk, hogy iskolás éveik alatt olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal gazdagodjanak, amelyek birtokában meg tudják majd találni helyüket az európai nyitott társadalmakban.

Nem kevésbé fontos az sem, hogy európai identitásuk megerősödésében legyenek nyitottak és elfogadóak az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulóink ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások és a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt.

Mindezek a nevelési célok a következő tantárgyak ismeretanyagának tanítása – tanulása során kerülnek előtérbe: nyelvi – irodalmi – és kommunikációs nevelés, angol, német, matematika, ember és társadalom, az ember és természet műveltségterületéből szervezett valamennyi tantárgy, témakör esetében, földrajz, ének – zene, néptánc, vizuális kultúra, informatika, technika.

IX. 16. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulóink további iskola- és pályaválasztását.

Összetevői:

- az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló **önismeret fejlesztése**;
- a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak tevékenységek és tapasztalatok útján történő megismerése;
- a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolása.
- Tudatosítanunk kell a tanulóinkban, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.

Az iskolánknak – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a **munka világról**. Ennek érdekében olyan feltételek, tevékenységek biztosítására van szükség, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulóink kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődéseiknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. A pályorientáció területén található kulcskompetenciák közül kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó az iskolák célrendszerében ebben az esetben, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetenciák fejlesztésében kiemelt feladatunk a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos területek erősítése. Mindezeket túl úgy véljük, hogy szükséges a társadalmi-állampolgári kompetenciák körét is meghatározni: a jogukat érvényesítő, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzéséről van szó.

Az iskolánknak a pályorientáció célja, hogy segítse a tanulóink pályaválasztását.

X. A TANULÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉG SEGÍTÉSÉNEK ELVEI

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (a fenntartóval, a családdal, szakmai, civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, azonosítása, fejlesztése a tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon és nyomon követése, támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

X.1. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Hitvallásunk a rászoruló tanulók megkülönböztetett segítése, fejlesztése. Ezért feladatunk a szolgáltatásainkhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítása, az esélyteremtés, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása nevelő-oktató munka minden területén.

Folyamatos feladataink

- Kiemelt figyelmet igénylő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pontos nyilvántartásának vezetése.
- Pedagógusaink differenciált képzés és értékelés révén biztosítják, hogy minden tanuló egyéni képességeik szerint haladhasson.
- A lemaradókat, nehézségekkel küszködőket tanulószobával, korrepetálással, egyéni képességeik szerinti fejlesztéssel segítjük.
- A lemorzsolódás minimális szintre való csökkenése érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a tanulókkal, a családsegítő szolgálattal és egyéb partnerekkel.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogrevenüciót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.
- Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnánk hozzá.
- Minden rászoruló gyermek számára biztosítjuk a napközis és tanulószobai ellátást.
- Rendszeresen figyeljük azokat a pályázatokat, amelyek tanulóink esélyegyenlőségének javítását szolgálják, és lehetőség szerint részt veszünk azokon.

XI. AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Nevelési –oktatási céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre és képességfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

XI.1. Személyiségfejlesztésre és képességfejlesztésre irányuló módszerek

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:

- meggyőzés
- minta, példa
- példakövetés
- bírálat, önbírálat
- beszélgetés
- felvilágosítás, tudatosítás
- előadás
- vita

A beavatás megszervezésének módszerei:

- követelés
- megbízás
- ellenőrzés, értékelés
- játékos módszerek,
- gyakorlás

XI.2. A magatartásra ható módszerek

Ösztönző módszerek

- ígéret
- helyeslés
- biztatás
- elismerés
- dicséret
- osztályozás
- jutalmazás

Kényszerítő módszerek

- felszólítás
- követelés
- parancs
- büntetés

Gátlást kiváltó módszerek

Ezeket a módszereket a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák, a negatív viselkedés kialakulását próbálják megakadályozni.

- felügyelet
- ellenőrzés
- figyelmeztetés
- fenyegetés
- tilalom
- átterelés
- elmarasztalás

XI.2.1. Nyelvi (verbális) eszközök

Az információközlés azon módja, amikor közleményeinket a nyelv segítségével továbbítjuk szóban:

- Beszéd, mely lehet: reprodukzív, félreproduktív, spontán
- Beszélgetés: a nevelés egyik fontos eszköze, amelyben mindkét fél aktívan részt vesz. Tartalmát tekintve lehet: szabad beszélgetés vagy irányított beszélgetés. Szervezettség alapján lehet: spontán vagy tervezett. Formája alapján: egyéni vagy csoportos.
- Interjú

XI.2.2 Nem nyelvi (non verbális) eszközök

Az információközlés azon módja, amikor közleményeinket nyelven kívüli eszközökkel fejezzük ki. A nem nyelvi eszközök kísérhetik, nyomatékosíthatják vagy helyettesíthetik közleményeinket:

- tekintet
- térközszabályozás, testközelség
- testtartás
- gesztikuláció
- nem nyelvi természetű jelzés

XI.3. Szociális technikák

Ezeket a technikákat a tanulóink a felnőttektől tanulják el (családban, iskolai közösségben). Az iskolákban használt módszerek a következők:

Szociális észlelés terén:

- szerepészlelés
- személyközi viszonyok észlelése

Szociális alkalmazottság terén:

- kooperáció társas csoportban
- fejlesztő interjú
- beszélgetés
- szociális alkalmazkodás
- modellnyújtás
- szerepjáték
- segítségnyújtás
- illemtudó viselkedés
- konfliktusok elemzése

Tanulási-önszabályozási képességek terén:

- önirányítás
- önellenőrzés
- tanulási önismeret
- önálló tanulás, (tanulástervezés, tanulásszervezés)

Irányított tanulás esetén:

- együttműködés a társakkal, és a pedagógusokkal
-

XI.4. Nevelési módszerek

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolata révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

A pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési módszereket a következő táblázat foglalja rendszerbe:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó módszerek	• Követelés • Gyakoroltatás • Segítségadás • Ellenőrzés • Ösztönzés	• A tanulói közösség tevékenységének megszervezése • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása • Hagyományok kialakítása • Követelés • Ellenőrzés • Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	• Elbeszélés • Tények és jelenségek bemutatása • Műalkotások bemutatása • A nevelő személyes példamutatása	• A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében • A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	• Magyarázat • Beszélgetés • A tanulók önálló elemző munkája	• Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról • Vita

A pedagógus a tananyagot vagy annak egy részét feldolgozhatja olyan témaegységekre, amelyeknek középpontjában a mindennapi élet valamely, a tanulók által megtervezhető és kivitelezhető feladata áll.

A témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül, a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

XI.5. Sajátos pedagógiai módszerek

A tradicionális nevelés-oktatás mellett a korszerű pedagógiai módszerek előtérbe kerülése hangsúlyos elem minden pedagógus számára.

Fontos annak a nevelői attitűdnek a megerősítése, amely az egyéni fejlődésmenetet, a sokféleséget, az átlagtól eltérést a személyiségfejlődés természetes velejárójának tekinti.

A pedagógiai tevékenység központjába a tanuló személyre szóló fejlesztése kerül, s a nevelő a fejlettségben mutatkozó különbségeket nem hibának, hanem a tanulásirányítás kiinduló pontjának tekinti.

XI. 5.1. Differenciált tanulásszervezés

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.

Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és új tudásának átrendeződésére.

Alkalmazza az együttműködő (kooperatív) oktatás szellemét, technikáit, formáit.

Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.

A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A tanulásszervezési technikák, feladatok használata nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében.

A tanulásszervezés elmélete és gyakorlata gazdag tapasztalatokat halmozott fel a bármilyen területen kiemelkedő teljesítményt mutató tehetséges tanulók felismerése és fejlesztése terén.

Tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.

Sokféle tanulásszervezési megoldás segítheti az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák alkalmazását mind az iskolák közötti együttműködés, mind az iskolán kívüli munka terén.

Az információs és kommunikációs technika, a számítógép felhasználása gazdag lehetőséget nyújt a tanulók adaptív oktatását középpontba állító tanulásszervezés számára.

XI. 5.2. Projektpedagógia, projekt-módszer

A projektmódszer segítségével felkelthetjük a diákok érdeklődését, beindítva vagy éppen fokozva intellektuális kíváncsiságukat, ösztönözhetjük önálló felelősségvállalásra, önálló tanulási célok kitűzésére és azok megvalósítására irányuló erőfeszítéseiket. Eközben megváltozhat a tanulók tudáshoz és tanulóshoz való viszonya, sikereket és közös élményeket szereznek, önbecsülésük és önismeretük magasabb szintre léphet.

A projekt egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amelynek középpontjában egy probléma áll. A módszer lényege nem kizárólag az, hogy a tanulók egy-egy problémára megoldást találjanak, hanem az, hogy a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontot is feltárják, ami a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik.

Tanulási folyamat, kompetenciák, képességek

A tanulási folyamat középpontjában valamilyen elvégzendő tevékenység áll, és a hangsúly az ismeretek megszerzésének folyamatán van. A projekt végére pedig olyan produktumot várunk el diákjainktól, mely a lehető legszélesebb vonatkozásban tárja fel az adott gondolatkört.

A projektmódszer alkalmazásakor a diákok között a kooperativitás és az együttműködés kerül előtérbe. Minden tanuló saját élményei, képességei, tapasztalatai alapján járul hozzá a csoport eredményességéhez, így az egész részeként cselekedve, csoportjának hasznos tagjává válik. Ezáltal – mivel osztoznak a közösségi és társadalmi tudatosság formálásában egy adott tanulási folyamat megvalósításakor - az életre való felkészülésük is hatékonyabban valósulhat meg.

A projektmódszer nagyfokú tanulói önállóságot tesz lehetővé, módot ad az ismeretek integrálására, az iskolán kívüli világ megismerésére, kapcsolatok kialakítására, a demokratikus közülethez szükséges készségek elsajátítására.

A projektfeladatok megoldási modellje

- tényfeltárás
- probléma megfogalmazása
- ötletgyűjtés
- megoldás kiválasztása
- kivitelezés tervezése
- a folyamat dokumentálása, kipróbálás
- bemutatás és értékelés

A projekt tervezése (A diákok tervezőmunkája a pedagógus vezetésével)

- problémakör kiválasztása
- probléma felvázolása
- lehetséges produktumok számbavétele
- a munka főbb szakaszainak meghatározása
- értékelés módjának meghatározása

A projektterv tartalma – a pedagógus tervező munkája

- projekt címe, alcíme
- projektben résztvevők (korosztály, tanulócsoport stb.)
- megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek
- megoldáshoz szükséges időkeret meghatározása (tanórai, tanórán kívüli)
- javasolt probléma-felvetési mód
- pedagógus számára szükséges előzetes ismeretek, szakirodalom stb.
- tanulóknak kiadott feladat, részfeladatok, határidők
- munkafolyamat dokumentálásának módja
- értékelés szempontjai
- ismeretek és képességek felsorolása - amelyeket a tanulók megszerezhetnek a projektmunka végrehajtása során

Tanári szerep

A projektmunka során az irányítás helyett, az együttműködést elősegítő, az egyes munkafolyamatokat koordináló és tanácsadói tanári szerepek kerülnek előtérbe. Ez azt is jelenti, hogy az iskolai közegetől eltérő, a mindennapi élethez hasonló szituációkban kell a pedagógusoknak megnyilvánulni. Rendkívüli szerepet kap a pedagógus tudatossága, lényeglátása, szervezőképessége és munkaszervező képessége. Nemcsak a diákokat kell összefognia, de meg kell teremtenie az egyes műveltségi területek közötti összhangot.

XII. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ CÉLOK ÉS FELADATOK

A NAT-ban képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A pedagógusnak, mint modellközvetítőnek, a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének kell lennie.

A pedagógiai munka középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, az egész személyiség fejlődésének, fejlesztésének kell állnia.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

XII.1. Személyiségfejlesztéssel összefüggő céljaink

A Pedagógiai Programunk nyílt végű céljai arra szolgálnak, hogy tanulóink:

- különböző adottságaikkal,
- eltérő ütemű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységrendszerükkel,
- tudatosan tervezett és szervezett ismeretközvetítéssel és ismeretszerzéssel,
- az önművelési technikák elsajátításával minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A tanulóink személyiségének fejlesztésekor a következő feladatcsoportokat vállalja fel iskolánk nevelőtestülete:

- szükségletek fejlesztése,
- érzelmek nevelése,
- érdeklődés fejlesztése,
- képességek fejlesztése,
- magatartás befolyásolása: akarat nevelése, és jellem nevelése, attitűdök befolyásolása,
- kreatív társadalmi létre, igazságosságra, demokráciára nevelés,
- az egyéni tudat és a tudatosság fejlesztése,
- tehetségek fejlesztése.

Célunk, hogy nevelésünk és oktatásunk elégítse ki a gyermekek egyéni szükségleteit és fejlessze azokat, s ugyanakkor segítse elő a magasabb rendszerű szükségletek kialakítását.

E cél érdekében tervezett feladataink a személyiségfejlesztéssel összefüggésben:

- Biztosítjuk tanulóinknak a biztonságos, tiszta, egészséges, higiénikus környezetet, melynek kialakításához, megőrzéséhez és fejlesztéséhez az ő aktív részvételükre is számítunk.
- Törekszünk, hogy nevelésünk során az igényes környezetkultúrára való érzéküket alakítsuk ki, fejlesszük tovább.
- Munkakultúrára neveljük, szoktatjuk őket.
- Reális önismeret kialakítására készítjük őket.

- Biztosítjuk az életkori sajátosságoknak megfelelő játékgigény és játékszükséglet kialakítását és gyakorlását.
- Tiszteletben tartjuk a gyermeki személyiséget.
- Bevonjuk őket a saját iskolai életük megszervezésébe.

A feladatok megoldásával olyan légkört kívánunk megteremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat az iskolánkban, s ahol minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére életének bármilyen területén éppúgy, mint tanulmányi munkájában.

Cél, hogy nevelésünk – oktatásunk a tanulóknak pozitív viszonyulást alakítson ki az egyetemes emberi értékek iránt.

- Ennek érdekében vállaljuk, hogy szellemileg, erkölcsileg, testileg egészséges embereket nevelünk a ránk bízott gyermekekből.

E célrendszer érdekében tervezett pedagógiai személyiségfejlesztéssel összefüggésben a következő:

- törekszünk a humanitásra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre neveljük tanulóinkat,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni és felismerni a rosszat,
- szeretnénk elérni, hogy a tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- a helyi tanterveinkben meghatározott olyan ismereteket szeretnénk közvetíteni, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat a szűkebb és tágabb környezetükben.

Cél, hogy nevelésünk biztosítsa a gyerekek személyiségének és képességeinek sokoldalú kibontakozását. Ennek érdekében az a feladatunk a személyiségfejlesztéssel összefüggésben, hogy:

- tanulóink teljes személyiségét fejlesszük,
- érvényesítsük minden kommunikációs szituációban az igényességet, törekedjünk a kommunikáció elfogadott normáinak a helyes használatára és annak megkövetelésére minden helyzetben,
- fejlesszük a kognitív kompetenciákat,
- tudatosan diákjainkat az alkotásra, az alkotói lét megélésére.

Cél, hogy nevelésünk – oktatásunk járuljon hozzá a diákok reális énképének a kialakulásához. Ennek érdekében az a feladatunk a személyiségfejlesztés terén, hogy:

- készítsük reális önismeret kialakítására tanulóinkat,
- ismertessük meg diákjainkkal a velük szemben támasztott követelményeket és avassuk be őket a pedagógiai folyamatokba,
- ismertessük fel, hogy felelősségük van saját sorsuk és társaik sorsának alakításában.

Képesség és személyiségfejlesztésünk során nagy hangsúlyt fektetünk az önállóságra, az önbecsülés, önbizalom, kitartás, szorgalom fejlesztésére.

Cél, hogy nevelésünk – oktatásunk tegye lehetővé, hogy tanulóinknak reális világlképe alakuljon ki. E cél megvalósítása érdekében a személyiségfejlesztés terén vállaljuk, hogy:

- formáljuk diákjaink hon- és népismeretét,
- megismertetjük tanulóinkkal a nemzeti kultúránkat és hagyományait, s mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
- felkészítjük tanulóinkat a demokratikus létre és életvezetésre, ennek érdekében humánus emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk,
- folyamatosan részt veszünk lakóhelyünk különféle – a diákoknak szóló – rendezvényein, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, a diákok valamint a város lakossága, ezzel is segítve a minél jobb, eredményesebb partneri viszony kialakítását.

Cél az önművelés, az egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása. Ezért feladatunk a személyiségfejlesztéssel összefüggésben, hogy:

- megismertessük a hagyományos és újszerű tájékozási eszközöket és technikákat, s ezek összehangolását,
- elsajátíttassuk az önművelés, az önálló tanulás képességét, tevékenységörát.

Célunk, hogy segítsük diákjainkat abban a folyamatban, amelyben

- művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá,
- tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

Ezért az a feladatunk, hogy olyan ismereteket, képességeket, készségeket, magatartásformát és attitűdöt alakítsunk ki, amelyek korszerű és a továbbtanulásra felkészítő alapképességet nyújtanak diákjainknak.

XII.2. Személyiségfejlesztéssel összefüggő feladataink

A Pedagógiai Programunk alapja képességfejlesztő és érték közvetítő pedagógiai szemléletünk, amely olyan közös gondolkodást kíván meg a pedagógusoktól, amely azt a célt szolgálja, hogy fejlesszük a tanulók tudását, képességeit és egész személyiségét, kulcskompetenciáit.

E folyamat közben figyelembe vesszük, hogy az oktatás nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Ezért a fő célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket az iskolánkban: a bevezető, a kezdő, az alapozó, és a fejlesztő pedagógiai szakaszban az életkori sajátosságoknak megfelelő hangsúlyeltolódással.

Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:

- megismerési vágy fejlesztése
- felfedezési vágy fejlesztése
- játékszeretet és alkotásvágy fejlesztése
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása
- kognitív képességek fejlesztése
- gondolkodási műveletek fejlesztése
- megismerési készség fejlesztése
- tanulási képességek fejlesztése

A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

- pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése
- együttműködés fejlesztése
- egyéni szociális értékrend fejlesztése
- szociális attitűdök és szociális meggyőződések fejlesztése
- szociális kommunikáció és érdekérvényesítés fejlesztése

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

- egészséges életmód megismertetése a tanulókkal
- tanulói önértékelés rendszeressé válása
- egyéni tudat, az én-tudat fejlődésének segítése

A tanulók erkölcsi nevelése terén elvégzendő feladatok:

- alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása

A tanulók értelmi nevelése terén elvégzendő feladatok:

- értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése – a világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása

A tanulók közösségi nevelése terén elvégzendő feladatok:

- az emberi együttélés szabályainak megismertetése
- a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása
- az együttműködési készség kialakítása
- a kulturált magatartás és kommunikációs készség elsajátítása

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése terén elvégzendő feladatok

- az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása

A tanulók akaratni nevelése terén elvégzendő feladatok:

- az önismeret,
- a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése
- a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása

A tanulók nemzeti nevelése terén elvégzendő feladatok:

- a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése, lokális identitás kialakítása
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése
- emlékeink tisztelete, ápolása, megbecsülése
- a hazaszeretet érzésének felébresztése

A tanulók állampolgári nevelése terén elvégzendő feladatok:

- az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése
- az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt
- igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre

A tanulók munkára nevelése terén elvégzendő feladatok:

- az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása
- a tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása

A tanulók testi nevelése terén elvégzendő feladatok:

- a tanulók testi képességeinek fejlesztése
- a testmozgás iránti igény felkeltése
- egészséges, edzett személyiség kialakítása
- az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása
- az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Mi a fejlesztendő személyt, a tanulót kisiskolás korától kezdődően olyan egyénként kezeljük, aki egy – csak rá jellemző – egyedi létformában folytonosan tevékenykedik (megismer, cselekszik, kommunikál, értékkel) és közben alanya saját és a vele kapcsolatban lévő világ (család, társadalom, kortárs csoport, iskola) fejlesztő és önfejlesztő akcióinak.

Elképzelésünkben olyan tanuló képe él, aki a családi és az iskolai tudatosan tervezett és szervezett nevelés és személyiségfejlesztés eredményeképpen a következő tulajdonságokat és elvárásokat egyesíti magában:

- Legyen képes a testileg, szellemileg, érzelmileg, erkölcsileg egészséges életvitelre.
- Legyen szellemileg fogékony, általánosan művelt és kreatív, alkotásra orientált.
- Legyen erkölcsös, fegyelmezett.
- A társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedjen.
- Megjelenése és személyes környezete legyen tiszta, ápoltság, gondozott.
- Rendelkezzen alkalmazkodóképességgel és kötelességtudattal, alkalmazza a közösségben szükséges magatartásformákat és szabályokat.
- Ismerje és gyakorolja a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokásokat és magatartásokat.
- Becsülje meg a szorgalmas munkát és tanulást.
- Képes legyen eligazodni a problémák között, érzékelje azokat és alternatívái legyenek a megoldásra.
- Legyen képes a társadalmi munkamegosztásba való későbbi bekapcsolódásra.
- Rendelkezzen az általános műveltség alapjaival, amit önműveléssel képes tovább építeni:
- Törekedjen az önmagához képest jó eredmény elérésére
- Becsülje a tudást.
- Vegyen aktívan részt a tanulás-tanítás folyamatában.
- Ismerje meg az önálló tanulás hatékony módszereit
- Képes legyen tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- Gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni, beszéde kulturált legyen.
- Ismerje és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, kommunikáció elfogadott formáit, módszereit
- Legyen reális világképe és reális önismerete.
- Képes legyen eligazodni szűkebb és tágabb környezetben.
- Ismerje, tisztelje, óvja és ápolja: nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet és a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait, az egyetemes kultúra legnagyobb, legjelentősebb értékeit.
- Legyen érdeklő és nyitott:
- Tudjon a társakkal együttműködni

- Ismerje meg és tartsa tiszteletben a sajátjától eltérő nézeteket.
- Teljesítse a Pedagógiai Programban műveltségterületenként és helyi tantervünkben tantárgyanként megfogalmazott követelményeket.

XII.2.1. Az ének-zene emelt szintű oktatásban részt vevő tanuló

- pontos notáció és frazeálással énekeljen
- törekedjen a pontos intonációra
- képes legyen közösségben tisztán énekelni
- előadásmódja tükrözze a dalok érzelem- és hangulatvilágát
- rendelkezzen a zenei írás-olvasás, műelemzés képességével
- jellemezze a magas szintű zenei műveltség a zeneirodalom és zenetörténet területén
- legalább egy hangszeren tudjon megszólaltatni népdalokat és könnyebb egy- és kétszólamú műdalokat (furulya)

XII.2.2. A matematika emelt szintű oktatásban részt vevő tanuló

- legyen képes különböző matematikai gondolkodási módszereket alkalmazni
- tudja az ismereteit rendszerezni
- tudását eredeti, kreatív módon használja
- biztos szövegértési, szövegértelmezési tudást birtokoljon
- térbeli viszonyok, ábrázolási módszerek tekintetében jártas legyen
- kombinatorikai, valószínűségszámítási, statisztikai képességei megfelelő szinten legyenek
- feladatok bizonyításában, érvelésében szerezzen jártasságot
- megfelelő feladatmegoldási sebességgel rendelkezzen

Nevelőtestületünk mindennapi nevelő-oktató munkája a partnerközpontúság szellemiségét szem előtt tartva (elsősorban a szülői házzal együttműködve) arra irányul, **azt a célt tűzi ki, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen 8. osztály végére minél több itt felsorolt személységgel.**

Az a nevelési rendszer, melyet iskolánk nevelőtestülete közösen határozott meg és alakított ki– mely értelmezhető nevelési innovációs produktumnak is – a következő gondolatsort választotta vezérelvként:

„ A gyermek ember

Szellemi személyes életre,

szabadságra és felelősségre, közösségre, nyelvre és kultúrára van rendelve.

Nem szabad dologként bánni vele vagy „birtoknak” tekinteni.

A gyermek előre él,

élete az emberi létezés óriási változékonyságár, hatalmas dinamikájára utal.

„ha majd nagy leszek”: ez a gyermek életének alapiránya, és így érdekli a jövő”²

² Nyíri Tamás: A gyermek az antropológia szemszögéből. In.: Vigília, 1984. 9. sz. 661-660. o.

XIII. KÉPESSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ CÉLOK ÉS FELADATOK

A képességfejlesztést úgy tervezzük iskolánkban, hogy a lehetséges képességfajták szinte mindegyikét gondozni és fejleszteni akarjuk. A tevékenység-rendszerünkben a gyerekek kipróbálhatják magukat, tájékozódhatnak a világ dolgairól, kialakulhat érdeklődésük.

Mindezt a minőségi nevelés–oktatás paraméterei szerint tervezzük megvalósítani.

Képességfejlesztésünk fő céljai:

Olyan képességcsoportok fejlesztését vállaljuk, amelyek kielégítik az egyén szükséglet- és igényvilágát, ugyanakkor akarati erőfeszítést is feltételeznek a „képesség-elsajátítás” menetében.

Ezekkel a képességekkel az a célunk, hogy alkalmassá tegyünk a tanulóinkat személyes életük megszervezésére, életminőségük szinten tartására, illetve tökéletesítésére.

Pedagógiai Programunkban az alapelveinknek, értékválasztásunknak és nyílt végű céljainknak megfelelően a következő képességek fejlesztése a hangsúlyos:

- kommunikációs képességek
- szociális képességek
- kognitív képességek
- az ének-zene emelt szintű oktatása során a zenei képességek
- a matematikai képesség

XIII.1. Kommunikációs képességek fejlesztése

A Pedagógiai Programunkban a kommunikációs képességek fejlesztése terén a következőkre helyezzük a fő hangsúlyt:

Nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése alatt értendő képességek:

- beszédképességek
- beszédértés-képességek
- írásképességek
- olvasási képességek
- nyelvi normatív és korrekciós képességek

A nem nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése alatt értendő képességek:

- térközsabályozás
- testtartás
- gesztikuláció
- mimika, tekintet
- nem nyelvi természetű hangadás
-

XIII.2. Szociális képességek fejlesztése

A Pedagógiai Programunk legfőbb elvei és céljai a szociális képességek fejlesztése terén ebből következően:

- Tevékenység-centrikus nevelés a cél, melyben a kultúra teljességével szembesítjük a tanulóinkat.
- Összetett és egymásra épülő tananyagrendszerrel, amely köré szükségletkielégítő tevékenységeket is szervezünk.
- A tananyagnak megfelelő eszközrendszert választunk, mely leginkább a tevékenykedtetésre, az önálló alkotásra, a tehetséggondozásra orientál.
- Iskolai tevékenységstruktúránkat szeretnénk olyan elemekkel kiegészíteni, ahol a tanulóinkat összetett, **kreativitásra serkentő hatások** érik: önképzőkörök, szakkörök, tehetséggondozó és felzárkóztató programok, sportkör, kulturált szabadidős tevékenységek, versenyekre való szervezett felkészítés, tudományos diákköri munka és a művészeti neveléssel kapcsolatos valamennyi képességfejlesztő foglalkozás. Mindezekben a kreativitásra nevelés kap kiemelt szerepet.

- Az öntevékenység formáinak kiszélesítése a feladatunk a különböző társas viszonyokban. (Az aktív és pozitív részvétel kialakítása a mindennapok kiemelt közösségi és személyiségfejlesztéssel összefüggő feladata)
- Az **önművelési szokások** kialakítása terén nagy hangsúlyt helyezünk a többkönyvűségre, a szellemi munka technikájának tanítására (néma szövegértő olvasás, a tanulás tanulása), a különböző információs csatornákon eljutó ismeretek feldolgozására. Ennek iskolai koordinátora az iskolai könyvtár. Célul tűztük ki, hogy diákjaink legyenek képesek arra, hogy olyan tudásra tegyenek szert, amelyek egyéni problémájuk sikeres megoldásához vezetheti el őket.
- A **humánus bánásmód**, mint vállalt érték és pedagógiai feltétel, fontos eleme nevelésünknek. Ennek az eredményeképpen azok a szociális képességek alakulhatnak ki, amelyek a mindennapok emberi megélését segíthetik.
- A **családi és iskolai szocializáció összekapcsolása** a mi intézményünkben a partnerközpontúság elvét vallva, úgy valósul meg, hogy a szülőket, a legfontosabb közvetlen partnerünket a különböző fórumokon beavatjuk a pedagógiai folyamatokba. Mindezt olyan módon tesszük, hogy az iskola által fontos és kiemelt értékeket, nevelésünk célját ismertetjük velük, ugyanakkor figyelembe vesszünk minden olyan elképzelést, igényt, elvárást és javaslatot, amely a pedagógiai reáltevékenységünk rendszerében előrevivő lehet.

A tanulásirányítás folyamatában mind az egyénhez szóló, mind a differenciált fejlesztés során az alábbi szociális képességek fejlesztését tartjuk fontosnak:

- figyelmesség és illemtudó viselkedés
- fegyelmezettség
- egymás segítése
- önirányítás, önellenőrzés
- önálló tanulás
- együttműködés a társakkal, együttműködés a tanárokkal

XIII.3. Kognitív képességek fejlesztése

A kognitív képességek alakításakor az a feladatunk, hogy az alábbi gondolkodási műveleteket fejlesszük:

- megértés
- ismeret
- alkalmazás
- magasabb rendű gondolkodási műveletek.

Követelményeinket is ennek szellemében fogalmazzuk meg.

XIII.4. Ének-zenei képességek fejlesztése

A zenei nevelés általános és legfőbb célja az érzelmi, értelmi és jellemnevelés, az igényes zene felmutatása és megszerettetése, kulcsot adva a tanulóknak az éneklésen, zenélésen keresztül történő megismeréshez, megértéshez. A közös éneklés, muzsikálás élményének megteremtésén túl, amely révén megvalósul a befogadás és az önkifejezés, valamint az egymásra figyelés harmóniája, hangsúlyt kap a közvetlen cselekvés, alkotás folyamata, mely színesíti a fantáziát, formálja az ízlést.

Az emelt szintű ének-zene kerettanterv az általános ének-zenei fejlesztési feladatokat a Nemzeti alaptantervben foglalt célok továbbfejlesztésével éri el. Kodály Zoltán pedagógiai elvei alapján a teljes személyiség fejlesztését a mindennapos ének-zenei tevékenységen keresztül valósítja meg.

Az emelt szintű ének-zene kerettanterv fejlesztő munkájának várt eredménye:

- Magasabb szintű jártasság az éneklésben, a halláskészség kialakításában.
- A zenei írás-olvasás készségszintre fejlesztése a zenei reprodukciós képesség területén.
- A zeneértő és -érző képesség fejlesztésében a zenei stílusjegyek korokra jellemző, biztonságos felismerése, meghatározása és alkalmazása a zenei előadásban.
- Az énekkari munka a fejlesztő tevékenység szerves része. Az 1–2. évfolyam a többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével készíti fel a tanulókat a magasabb évfolyamokban kiteljesedő kóruséneklés megismerésére és elsajátítására.
- Az emelt szintű ének-zene órai furulyatanítás alkalmazása elősegíti a tanult énekes relációk biztos gyakorlását. Általa egyszerű eszközt kaphatnak kezükbe a tanulók a megismert dallami fordulatok, dallamok biztosabb elsajátításához, különösen az alapozás során.

XIII.4. 1.Tevékenységek:

Zenei reprodukció: Éneklés

Az énekórai műhelymunkát kórus egészíti ki, amely közösségformáló erőt képvisel. A szép kórushangzás és a tiszta intonáció eléréséhez a kóruspróbák, énekórák elején elegendő idő biztosítása szükséges a beéneklésre és hallásfejlesztésre, továbbá törekedni kell a próbafolyamat, illetve órák egészét átszövő folyamatos hangképzésre.

Generatív (önállóan és/vagy csoportosan alkotó), kreatív zenei tevékenység

A generatív – létrehozó, alkotó – készségek és képességek fejlesztésének célja, hogy a tanulók a megszerzett zenei tapasztalatokat alkalmazni tudják, és képesek legyenek azokkal újat alkotni. A generatív tevékenységek, amelyek a kreativitás fejlesztése szempontjából nélkülözhetetlenek, fejlesztik a tanulók zenei érzékét.

Zenei írás-olvasás, zeneelméleti ismeretek

A zenei olvasás és írás a zene értésének eszköze, általa olyan kódrendszer kulcsát kaphatják meg a tanulók, amely segíti őket abban, hogy eligazodjanak a zenei tartalmakban. A zenével való ismerkedés kezdeti szakaszában, az önálló zenélésben nélkülözhetetlen eszköz.

Zenei befogadás

A befogadói kompetencia fejlesztése a figyelem készségének kialakítása és időtartamának növelése felé irányul.

A zeneművek zenei és zenén kívüli tartalmának, üzenetének megértéséhez szükség van a zenei élmények rendszeres biztosítására: minden órán szerepeljen zenehallgatás, amely az élmény (örömszerző) funkcionálisan túl alapját adja a generatív készségek formálódásának is, hiszen a generativitás sokrétű zenei élményből fejlődik ki.

A zenehallgatási anyag értő befogadását segíti az adekvát befogadói attitűd kialakítása. A zeneelméleti és zenetörténeti ismeretek minden esetben a zenei befogadást segítik.

Zenehallgatás

A rendszeres és figyelmes zenehallgatással a tanulók zene iránti fogékonyságát és zenei ízlését formálják. Zenehallgatásnál – figyelve a ma felnövő generációk vizuális igényére – törekedni kell a DVD-n, interneten elérhető koncertfelvételek bemutatására is. Az iskolai zenehallgatás mellett keresni kell a lehetőséget az élő zenehallgatásra, a rendszeres hangverseny-látogatásra, és ösztönözni kell a tanulókat énekkar(ok)ban és más önszerveződő zenei együttesekben való részvételre, zenei információk gyűjtésére. A megfogalmazott fejlesztési követelmények alapján minden órának része az *éneklés*, a *zenei írás és olvasás*, a zenei *generatív készségek* fejlesztése és fenntartása, valamint a *zenehallgatás* kapcsán nyert zenei ismeretek, kompetenciák, az esztétikai fogékonyság bővítése.

XIII.5. Matematikai képességek fejlesztése

A tanulók matematikai gondolkodásának fejlesztése során alapvető cél, hogy mindinkább ki tudják választani, és alkalmazni tudják a természeti és társadalmi jelenségekhez illeszkedő modelleket, gondolkodásmódokat:

- analógiás
- heurisztikus
- becslésen alapuló
- matematikai logikai
- axiomatikus
- valószínűségi
- konstruktív.

Fontos a modellek érvényességi körének és gyakorlati alkalmazhatóságának eldöntését segítő képességek fejlesztése.

Lényeges a reprodukciós és a problémamegoldó, valamint az alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása.

A tanulási folyamat során fokozatosan megismertetjük a tanulókkal a matematika belső struktúráját (fogalmak, axiómák, tételek, bizonyítások elsajátítása). Mindezzel fejlesztjük a tanulók absztrakciós és szintetizáló képességét.

Az új fogalmak alkotása, az összefüggések felfedezése és az ismeretek feladatokban való alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a kreativitást, az önálló gondolatok megfogalmazását, a felmerült problémák megfelelő önbizalommal történő megközelítését, megoldását.

A diszkussziós képesség fejlesztése, a többféle megoldás keresése, megtalálása és megbeszélése a többféle nézőpont érvényesítését, a komplex problémakezelés képességét is fejleszti. A folyamat végén a tanulók eljutnak az önálló, rendszerezett, logikus gondolkodás bizonyos szintjére.

Az adatok, táblázatok, grafikonok értelmezésének megismerése nagyban segíthet a mindennapokban, és különösen a média közleményeiben való reális tájékozódásban.

A tanulóktól megkívánjuk a szaknyelv életkornak megfelelő, pontos használatát, a jelölésrendszer helyes alkalmazását írásban és szóban egyaránt.

A feladatmegoldáson keresztül a tanuló képessé válhat a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára. Kialakul bennük az önellenőrzés igénye, a sajáttól eltérő szemlélet tisztelete.

Fokozatosan bevezetjük matematikai feladatainkban a pénzügyi fogalmakat: bevétel, kiadás, haszon, kölcsön, kamat, értékcsökkenés, -növekedés, törlesztés, futamidő stb. Ezek a feladatok erősítik a tanulóknál azt a tudatot, hogy matematikából valóban hasznos ismereteket tanulnak, illetve hogy a matematika alkalmazása a mindennapi élet szerves része.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy alapvetően „matematikaigényes”, illetve a matematikát csak kisebb részben használó szakmák is matematikai ismereteket alkalmaznak (például informatikus, mérnök, közgazdász, pénzügyi szakember, biztosítási szakember, valamint pl. vegyész, grafikus, szociológus). Ezzel segítjük a tanulók pályaválasztását.

XIV. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

A közösségfejlesztés a gyermek személyiségfejlődését, életvezetését elősegítő pedagógiai módszer, mely a közösségi munka során részvételre ösztönző módszert is jelent. A közösségfejlesztési folyamat elsősorban a szociális és állampolgári kulcskompetencia fejlesztésére irányul. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret, segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakoztatását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

Közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak vannak feladataik, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, közvetlen és közvetett partnereinknek egyaránt, hiszen az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

- megjelenésével
- viselkedésével
- beszédstílusával
- társas kapcsolatrendszerével

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai céljainkat és feladatainkat a nevelőtestület a Szülők Tanácsával és a Diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg.

XIV. 1. A közösségfejlesztéssel összefüggő pedagógiai céljaink

- ismerjék meg a tanulóink a társas együttélés alapvető szabályait
- foglalkozzanak népünk, kulturális örökségünk jellemző sajátosságaival, nemzeti kultúránk értékeivel
- sajátítsák el a gyerekek azokat az ismereteket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek
- legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások életmódok, kultúrák, vallások iránt
- életmódjukban váljon meghatározóvá a természet tisztelete, a felelős, tudatos magatartás
- törekedjenek a környezeti károk megelőzésére

E célok megvalósítását a következő általános pedagógiai nevelési feladatok segítik:

- magatartás formálása
- világkép kialakítása
- iskola és család kapcsolatrendszerének fejlesztése

XIV. 2. A közösségfejlesztés színterei iskolánkban

- tanórák (osztályfőnöki óra fontossága)
- tanórán kívül szervezett foglalkozások
- szabadidős tevékenységek

Mindhárom terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai. Abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend)
- a másság elfogadásához
- az empatikus, együttérző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlődéséhez

XIV. 3. Közösségfejlesztés a tanórán

Az iskolai nevelés - oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több, mint azonos korú tanulók csoportja. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskolánk valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végez, és amelyben meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.

A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók

- motiválását,
- beavatását,
- aktivitásának biztosítását,
- a különböző tanulótípusokkal való adekvát bánásmódot,
- a differenciált tanulásszervezést.

Céljaink, feladataink:

- tanulóinkkal szemben támasztott elvárások pontos, egyértelmű ismertetése, értelmezése (célok kitűzése, az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása)
- felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése a lehető legnagyobb csoportaktivitással
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség, érvelési- és kommunikációs kultúra fejlesztése
- oldott légkör teremtése, melyben a tanulók őszintén, nyíltan beszélhetnek érzéseikről
- konfliktushelyzetekben való segítségnyújtás
- közösségben előforduló pozitív és negatív élmények elemzése, következtetések levonása
- másság elfogadása, elfogadtatása, eltérő kulturális és társadalmi háttérből adódó sajátosságok értékékként való közvetítése
- érzékenyítés a szűkebb és tágabb környezeti állapotok iránt
- diákvezetők (osztálytitkárok) nevelése, munkájuk segítése
- pedagógusok személyes példamutatása

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító pedagógusok összhangja, folyamatos kapcsolattartása. Ezért törekszünk arra, hogy az adott osztályban tanító pedagógus team azonos értékrendet képviseljen, közösen megbeszéljék a felmerülő problémákat, egységesen lépjenek fel az eredményes, hatékony közösségfejlesztő munka érdekében.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az alábbi módon segítjük:

- tananyag hatékony elsajátíttatása
- tanulók kezdeményezéseinek támogatása
- közvetlen tapasztalatszerzés biztosítása
- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti, társadalmi környezettel
- lehetőségek teremtése a közösségi cselekvések kialakítására, fejlesztésére
- együttműködéshez szükséges feltételek megteremtése
- nemzettudat, nemzeti önismeret formálása,
- szűkebb és tágabb környezetünk hagyományainak ápolására ösztönzés
- környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulás erősítése
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítása
- IKT rendszerben való eligazodás segítése, kritikai használatára nevelés.

XIV. 4. Tanórákon kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek

A közösségfejlesztésben nélkülözhetetlenek a tanórai kereteket átlépő együttes élmények, a közös cselekvések megélése.

Egy-egy csoport szerveződésének fontos motiváló tényezője lehet az azonos érdeklődési kör. Ennek alapján szerveződnek a szakkörök, művészeti csoportok, sportkörök, és az iskolai munkaközösségek által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvények. Fontos tevékenységünknek tartjuk, hogy e szervezeti keretek között a közösségben rejlő személyiségformáló erők maximálisan kibontakozzanak.

Tanórán kívüli foglalkozások színterei, szabadidős tevékenységek

- kirándulások
- túrák
- tanulmányi - és helytörténeti séták
- erdei iskolák
- kiállítások
- színházi-, zenei-, irodalmi programok
- sportrendezvények
- szakkörök
- művészeti csoportok
- tehetséggondozó körök
- iskolagyűlések
- tanulmányi versenyek – csapatversenyek

Cél: olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait

Feladatok:

- közös érdekeken alapuló célok kijelölése, melyek az egyéni érdekekkel összhangban vannak
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösség-építő tevékenységek fejlesztése
- új hagyományok teremtése
- értékes esztétikai élményeket nyújtó tevékenységek szervezése

- a közösség iránti felelősségérzet, felelősségtudat kialakítása és fejlesztése
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése
- a társas együttélés szabályainak ismertetése
- közösségi magatartás erősítése: egymás segítése, támogatása, tisztelet, empátia
- természet iránti tisztelet, környezet iránti felelősségérzet kialakítása

XIV. 5. Az iskola közössége

Iskolánk tanulói szűkebb osztályközösségük mellett az iskola egészének is tagjai. Fontosnak tartjuk az egymáshoz tartozás, a „Kodályos” érzés erősítését. Ennek eszközei az iskola közös nagy rendezvényei:

- az iskolai ünnepélyek, megemlékezések
- iskolai kirándulás
- farsang
- diáknap
- Gyereknap
- az iskola egészét megmozgató pályázatok, versenyek, vetélkedők, házibajnokságok
- A közösségfejlesztésünk során arra törekszünk, hogy a diákokban bátorító, vonzó világgép alakuljon ki, amely hozzásegíti őket a harmonikus életvitel kialakításához, a kiegyensúlyozott emberi kapcsolatok megéléséhez, a boldog élethez.

XV. A PEDAGÓGUSOK FELADATAI

Az iskolánkban a nevelőtestület pedagógiai-szakmai felkészültségét tekintve alkalmas a feladatok ellátására.

A meglévő értékek megőrzése mellett a jó munkahelyi légkör kialakítása ugyanolyan fontos, mint a pedagógiai-szakmai fejlődés, az eredményesség biztosítása.

Fő cél a nevelőtestület munkatílusában az összeszokott, szakmáját értő, a realitásokhoz igazodó, mindig a leghatékonyabb megoldást kereső **közösség megerősítése**.

Olyan értékrend kialakítása a cél, ahol

- a pedagógus követendő modell a gyermekek számára;
- érvényesül az egyéni és a differenciált bánásmód elve.

Fontos, hogy a munkatársak kollegiális magatartást tanúsítsanak, egymás munkáját megbecsüljék és segítsék, tiszteletben tartásuk a véleménykülönbségeket:

- minden munkafolyamatban legyen fejlesztő visszacsatolás;
- mindenki korrekten kezelje a birtokában lévő információt;
- egymással és a környezettel kölcsönös a kapcsolatot alakítsanak ki.

XV.1.A pedagógusok nevelési stílusa

Az **együttműködő nevelési stílust** preferáljuk: megértve együttműködő, fejlesztő pedagógiai magatartást. E nevelési stílus alapmotívuma a közös eredményekre való törekvés. Ha szükséges, az együttműködő-korlátozó nevelési stílust is alkalmazzuk.

A fejlesztést a tanulók aktuális teljesítményéből kiindulva kíséreljük meg-

*„az oktatással szemben támasztott igények azért olyan magasak,
mert határtalanok a benne rejlő lehetőségek!”*

(Jaques Delors)

XV.2. A társadalom elvárásai a pedagógusokkal szemben

A család, óvoda és az iskola szerepe a nevelési feladatokban átrendeződött. A kor igényeihez igazodva szülői és nevelői hatással rá kell ébreszteni gyermekeinket, hogy a tanulás által szerzett tudás révén tudnak érvényesülni a munka világában. A Nemzeti Alaptanterv és a kerettanterv céljainak megvalósításához továbbra is nagy hangsúlyt kell kapnia a tartalmi tudás biztosításának, a felkészült pedagógusok által alkalmazott korszerű oktatási módszerek alkalmazásának.

A kor igényeinek megfelelő szakmai tudással, korszerű nevelési-oktatási módszerekkel, pozitív személyiséggéppel rendelkező pedagógus képes arra, hogy minden gyermek számára felhasználható, biztos tudást adjon, képességeket fejlesszen.

XV.3. A pedagógusok feladatai

A pedagógus alapvető feladata - a Nemzeti köznevelési törvényben szabályozottak szerint - a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Ezzel összefüggésben a pedagógus kötelessége:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében megtesz minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozik, szükség szerint együttműködik gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segíti a tehetségek felismerését, kiteljesedését,
- előmozdítja a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekszik azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszere-tetre neveli a gyermekeket, tanulókat,

- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtesz mindent: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartja, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ ad,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetíti, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végzi, irányítja a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulók munkáját,
- részt vesz a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képzzi magát,
- tanítványai pályaorientációját folyamatosan irányítja,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesíti,
- pontosan és aktívan részt vesz a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- hivatásához méltó magatartást tanúsít,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködik munkatársaival és más intézményekkel.

XV.4. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök felelős vezetője az osztály közösségének.

Feladata:

- A tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Munkáját a Pedagógiai programban megfogalmazott célok, alapelvek, értékek mentén végzi.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelővel.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a tehetség-gondozásra és a hátránykompenzálásra egyaránt.
- **A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja** az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- Szükség esetén a gyermekvédelmi felelőssel együtt családlátogatást végezhet.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- Havonta ellenőrzi az osztálynapló és a tájékoztató füzet jegyeit az e-napló bejegyzéseit
- Elektronikusan tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az e-napló rendes és folyamatos vezetéséért.
- A napló „bejegyzés” rovatában gondoskodik a jutalmazások- büntetések bejegyzéséről ill. bejegyeztetéséről.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, a szülőkkel az első szülői értekezleten ismerteti.
- Bomba- és tűzriadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.

Az osztályfőnök jogköre:

- jogosult az osztályának az óráit látogatni, a tanulók iskolával kapcsolatos ügyeiben eljárni
- szülő előzetes írásbeli kérésére 3 napig terjedő távolmaradásra engedélyt adhat
- jogosult – a felelős vezető tudtával- az osztályban tanító pedagógusok mikro értekezletének összehívására.

XVI. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA DIÁKÖNKORMÁNYZATA

A Diákönkormányzat célja, feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje. A tanulókat ismertesse jogairól, kötelességeiről. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Jelen szervezet a tanulók érdekképviselésén túl részt vesz az iskolai élet alábbi területeinek segítésében, szervezésében is:

- tanulmányi munka- versenyek, vetélkedők, pályázatok
- sportélet-téli és tavaszi osztálykupák, sportnap
- iskolai kirándulás szervezése
- kulturális programok szervezése
- szabadidős programok biztosítása- téli és nyári táborok
- környezetkultúra alakítása, védelme- hulladékgyűjtés, papírgyűjtés, ”udvar szépítés”
- minden tanévben egy alkalommal diákközgyűlést hív össze, amelyen beszámol az évben végzett munkájáról, ekkor választják meg a következő évi tisztségviselőket.
- egy tanítás nélküli nap programját megszervezi és lebonyolítja
- városi programokon méltóképpen képviseli az iskolát

XVI.1. A Diákönkormányzat jogosítványai és jogkörei

- A Köznevelési törvény és annak módosításai alapján egyetértési jogot gyakorol minden a jogszabályban hatáskörébe utalt kérdésben.
- A DÖK tagjai az osztályközösségek által delegált tanulók, elsőtől nyolcadik osztályig.
- A tanulóközösség választott vezetősége a közösség érdekvédelmét, életének szervezését látja el.
- Munkájukról köteles folyamatosan tájékoztatni az őket megválasztókat.
- A tanulóközösség által választott küldöttek képviselik az őket megválasztókat a diákönkormányzat iskolai vezetőségében.
- A gyerekek érdekeit az általuk választott felnőtt patronáló tanár képviseli az iskola vezetőségében, aki folyamatosan tájékoztatást ad az ott folyó munkáról, feladatokról.
- Minden a gyerekeket érintő kérdésben véleményezési joga van.
- A DÖK éves munkaterv szerint dolgozik, ez alapján számol be a kitűzött feladatainak teljesítéséről a tanévvégi közgyűlésen.

XVII. TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK

Az iskolai munka szerves részei a tanórán kívüli foglalkozások rendszere.

„Kötött” tanórán kívüli foglalkozások:

- egyéni fejlesztő foglalkozások, korrepetálások, tehetséggondozás
- irányított szabadidő
- a napközis foglalkozások
- tanulószobai foglalkozások
- az iskolai sportkör
- szakkörök, felvételi előkészítők
- énekkar

A „kötetlen” tanórán kívüli foglalkozások formáiról a tantestületünk döntött:

- a tanulói (szülői) igények ismeretében
- a rendelkezésre álló szakemberek körét megismerve
- az anyagi lehetőségek figyelembevételével

a tanulói leterheltséget mérlegelve alakítottuk ki ezek komplex rendszerét.

XVII.1. Rendszeres és alkalmanként szervezett tanórán kívüli foglalkozások formái

XVII.1.1. Hagyományőrző tevékenységek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést és különféle programokat tartunk a következő alkalmakkor:

- március 15.
- október 6.
- október 23.
- június 4.
- karácsony,
- gyermeknap,
- farsang,
- a 8. osztályosok ballagása
- kiállítások, hangversenyek
- Kiemelt feladat az iskola névadójának Kodály Zoltán munkásságának, emlékének ápolása.

XVII.1.2. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Prioritásként kezeljük a tehetséggondozás iskolai rendszerét.

- Fontos, hogy:
- az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató óra szervezésre kerüljön,
- az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások segítsék.

A további tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanévben az iskola nevelőtestületének kell döntenie.

XVII.1.3. Napközi otthoni és tanulószobai foglalkozások

Iskolánk a szülők igényei alapján napközis, illetve tanulószobai foglalkozást szervez. Ezeket a foglalkozásokat úgy szervezzük meg, hogy eleget tudjunk tenni az iskolai felkészítéssel és gyermekellátással összefüggő feladatoknak.

A napközi egyik legfontosabb feladata az otthoni felkészülés segítése, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, a közösségi élet színtereinek biztosítása, a társadalmi szocializáció.

XVII.1.4. Tanulószobai foglalkozás

A tanulószobai foglalkozás keretében a pedagógus a felső tagozatos gyerekek számára biztosítja a tanórákra való felkészülést, segíti a tanulási nehézségek leküzdését.

XVII.1.5. Versenyek, vetélkedők

A tehetséges tanulók fejlődését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyek az iskolában évente/félévente/stb. rendszeresen kerülnek megszervezésre.

XVII.1.6. Tanulmányi kirándulások, „Határtalanul” programban való részvétel

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek. Hetedik évfolyamos tanulók számára lehetőség szerint részt veszünk a pályázatokban. Támogatás elnyerése esetén ezt megvalósítjuk.

XVII.1.7. Erdei iskola

Az erdei iskola a nevelési és a tantervi követelmények megvalósulását segíti az iskola falain kívül.

XVII.1.8. Múzeumi, kiállítási, művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.

XVII. 1.9. Egyéb szabadidős foglalkozások

A szabadidős foglalkozások során a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülő anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, mozi, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel lehet önkéntes.

XVII. 1.10. Iskolai könyvtár

Az iskolai könyvtár, a tanulók és az iskola dolgozóinak egyéni tanulását, önképzését szolgálja.

Könyvtári foglalkozás szervezhető a iskolánk könyvtárában, a városi könyvtárban is tanórán és tanórán kívül.

A könyvtári tevékenységeket a Könyvtárpedagógiai program fogja rendszerbe, mely a Pedagógiai Program szerves része.

XVII. 1.11. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógépek, zongora stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

XVIII. TEHETSÉGFEJLESZTÉS

XVIII.1. A tehetség

Valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségazonosítás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében:

- a korai felismerés,
- a tehetségek számbavétele,
- a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- a hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás,
- az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése.

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola kiemelt feladata, hogy az eltérő képességű és érdeklődésű tanulóknak megtaláljuk, felismerjük az egyéni fejlesztés lehetőségeit, hogy sikerélményhez juttassuk abban, amiben tehetséges, ösztönözzük őket képességeik fejlesztésére.

Az intézmény oktató-nevelő munkájának célja s egyben programkínálata legfőbb indítéka, hogy segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré válnak.

XVIII.2. Tehetségfejlesztési céljaink

Iskolánk értékválasztásával összhangban képesség- és tehetségfejlesztésünk során a következőkre helyezük a hangsúlyt:

- A képesség- és tehetségfejlesztést az iskolába lépés pillanatában elkezdjük.
- Pedagógiailag azonos esélyt biztosítunk mind a tehetséggondozásnak, mind a hátránykompenzálásnak.
- Alapelvünk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben.
- A tanórán differenciált tanulásszervezéssel lehetőséget biztosítunk a valamiben tehetséges tanulók képességfejlesztésére, olyan módon, hogy személyre szabott feladatokkal tevékenységre, alkotásra serkentő motivációval a magasabb rendű szükségletek ki-elégítése felé orientáljuk őket.

Olyan tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat tervezünk, amelyek lehetőségeket biztosítanak a diákok számára az iskolai szervezetben működő szerepszerű viselkedés megtanulására, és tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

A következő területeken tartjuk iskolánkban a tehetségnevelést kiemelkedően eredményes és sikeres tevékenységnek:

- művészeti foglalkozások (ének-zene, képzőművészet, kézművesség)
- különböző szakkörök (matematika, anyanyelv, biológia, természetismeret, informatika, angol és német nyelv, vöröskeresztes),
- a sport területén,
- a tudományos diákköri munkában,
- a könyvtári kutató munkában.

XVIII.3. A tehetséggondozás kiemelkedő szervezeti egységei és szinterei

- művészeti tehetségfejlesztés: ének-zene, hangszeres zene, képzőművészet (kézművészet, rajz és vizuális kultúra)
- tudományos kutatómunka (Kutató Gyerekek Tudományos Köre)
- sport terén tehetséges gyerekek fejlesztése (szivacskezilabda, játékos sport, atlétika, kezilabda, labdarúgás)
- nyelvi tehetségfejlesztés (német és angol nyelven)
- matematikai (logikai gondolkodás) tehetségfejlesztés
- természettudomány területén való tehetségfejlesztés
- színjátszás, drámajáték során való tehetségfejlesztés.

Az iskolában az alkotóvá nevelés terén igyekszünk megteremteni azt a légkört és azokat a szervezeti formákat, amelyek biztosítják a kreatív társadalmi létre való felkészítést. A fent felsorolt tehetségfejlesztési területeken és formákkal lehetőséget kínálunk a diákoknak, hogy elsajátítsák a korszerű alkotástechnikai módszereket, és megismertetjük a folyamatban részt vevő tanulókat a konstruktív egyéni és csoportos problémamegoldás lehetőségeivel és ösztönözzük őket az alkotó lét örömteli átélésére.

Ezekben a tehetségfejlesztő körökben olyan tanítási és tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat szervezünk, amelyek lehetőségeket biztosítanak a diákok számára az iskolai szervezetben működő szerepszerű viselkedés megtanulására, tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

Minden évben Tehetségnapot (Tehetséghetet) szervezünk, hogy a különböző területeken tehetséges gyerekek számára bemutatkozást biztosítsunk. (Kutató Gyerekek Hete, rajz és kézműves-kiállítás, gálaműsorok és hangversenyek, tanulmányi és sportversenyek).

XVIII.4. Tehetségpont

Az iskolánk tehetségfejlesztő munkáját komplex rendszerként értelmezzük:

- 2011. július 1-jén regisztrált Tehetségpont lettünk.
- 2013-ban megkezdtük az akkreditált Tehetségponttá válás feltételeinek a megteremtését
- 2016-ban kiválóan akkreditált Tehetségponttá váltunk, amit 2019-ben megújítottunk
- A fejlesztés irányai:
 - a kiemelkedően tehetséges diákok fejlesztése
 - Tehetséggondozó szakkörök további indítása
 - Megyei és országos versenyeken való részvétel
 - Versenyek szervezése
 - Diákolimpiákon és egyéb sportversenyeken való részvétel
 - Városi rendezvényeken, ünnepségeken való szereplés
 - Bemutató órák, foglalkozások, szakmai tanácskozások szervezése
 - Hangversenyek
 - Tehetségnapok szervezése
 - Kutató Gyerekek Hete programsorozat
 - A fejlesztés irányai: a kiemelkedően tehetséges diákok fejlesztése.

XVIII.5. Tehetségpontban regisztrált tehetséggondozó műhelyeink

A Kutató Gyerekek Tudományos Körét azért hoztuk létre 2002-ben, hogy a tehetségigéretetek gondozását szolgálja. Az önképzőkörben tudatosan megtervezett program szerint tartjuk azokat a felkészítő foglalkozásokat, melynek révén a diákok elméleti, kutatás-módszertani ismereteit kiscsoportos formában projekt-módszer segítségével alakítjuk ki. Ez egy olyan tehetséggondozási program, mely túlmutat az általános iskola „tantárgyszagú” zárt világán. A valós világ problémáira mutat rá, melyek megoldása kutatási folyamatokat (is) igényel. Az itt végzett tehetségfejlesztés során megtapasztaltuk, hogy tanítható a tananyagtól eltérő témák bemutatása, a problémafelvetés, a hipotézisalkotás, a tényanyaggyűjtés, a hipotézis vizsgálata és ennek eredményeként állásfoglalás a probléma megoldásával kapcsolatosan.

Az **„Én könyvem”** Könyvtári tehetséggondozó kör célja, hogy az információkezelés és felhasználás képességének kialakításán túl, egyénre szabott tanulási-önművelési technikák elsajátítása révén pozitív attitűdöt alakítson ki a könyvvel és a könyvtárral kapcsolatban. Fő célunk az olvasóvá nevelés és az információs műveltség fejlesztése.

Az **idegen nyelv területén** (angol, német) a tehetséggondozó munka alsó és felső tagozatos tanulók körében folyik. A tehetséggondozó műhely célja a képességek felmérése és fejlesztése, a kommunikációs készség javítása. Olyan praktikus nyelvi ismeretekkel ismerkedhetnek meg a gyerekek, melyek a leggyakrabban felmerülő aktivitásokhoz, érzelmkifejezésekhez kötődnek, kiegészítve a hagyományosan oktatott tananyagot. Ezek elsajátítása érdekében beszéd-centrikus, az életkornak és előzetes tanulmányoknak, a megszerzett tudásszintnek megfelelő kis létszámú csoportokban történik.

A **zenei tehetségfejlesztésünk** fő célja, hogy lehetőséget nyújtson arra, hogy valamennyi zenei tevékenység végzése közben pozitív érzéseket élhessenek át a tanulók, ezáltal a zene és zenélés számukra pozitív értéké váljon. Aktív zenélést az énekkaron kívül kamarazenei formában is működtetjük. Énekkarunk rendszeresen készül a fellépésekre, gyakran adnak koncertet. A rendhagyó énekórák keretében lehetőséget biztosítunk tanulóinknak ahhoz, hogy a művészi előadások motiváló hatással legyenek mindennapi munkájukra.

Tehetséggondozást végzünk **logikai-matematikai tehetségterületeken** is. A matematikai tehetséggondozásunk célja a problémaérzékenység, ötletgazdagság, hajlékonyság, rugalmasság, könnyedség, eredetiség, kidolgozottság, újrafogalmazás, kiterjesztés, transzferálás képességének fejlesztése. Versenyeket szervezünk, és bonyolítunk le a matematika tantárgyban: a Zrínyi matematikaverseny területi fordulóját hosszú évek óta iskolánk szervezi.

Informatikai tehetségműhely célja a tanulók algoritmusos és logikus gondolkodásának fejlesztése.

A sport terén a tehetséggondozásunk évek óta a megye egyik elismert iskolájává tett bennünket. A különböző sportágakban a tehetségfejlesztés célja az egészséges életmódra nevelés mellett a mozgás, a sport igényként való megszerettetése, a sporttehetségek felderítése, képzése, a sportutánpótlás nevelése. A testkultúra mozgásanyagának fejlesztése testnevelés-órákon és sportköri foglalkozásokon történik. A játékos sport, a szivacskezilabda, kézilabda, labdarúgás és az atlétika terén kiemelt figyelmet fordítunk a tehetségfejlesztésre.

Középiskolai előkészítőket szervezünk matematikából és anyanyelvből.

Játékos vetélkedőket állítunk össze különböző témákban. Előadásokat, kiállításokat szervezünk, témaheteket tartunk, pályázatra benyújtható projekteket készítünk diákjainkkal.

A természetismeretben tehetséges tanulók fejlesztése különböző szakkörökben történik. Ezen a tehetségterületen az a műhelyek célja, hogy fenntartsuk, fejlesszük a tanulók természettudományos szemléletét, logikus gondolkodásra, önálló problémamegoldásra ösztönözzük őket.

Az elsősegélynyújtó szakkörünk célja, hogy motivációs céllal újraélesztési bemutatókat tartson a felsős tanulóknak. A szakkör tagjai közül felkészülünk az elsősegélynyújtó versenyekre. Egészségnapot szervezünk, melyen elsősegélynyújtást mutatunk be a gyakorlatban - szituációs játékok formájában.

A Kézműves tehetséggondozó műhelyekbe járó gyerekek esetében a közös és egyéni munkájuk során mind a kreatív gondolkodás, mind a téri-vizuális és finommotoros képességek, mind a kreatív gondolkodási képességek fejlesztése egyaránt fontos elem.

Célunk további tehetséggondozó műhelyek létrehozása: elsősorban iskolánk alsós tanulói számára. Így komplex képességfejlesztés, tehetséggondozás valósulhat meg intézményünkben egészen az iskolába lépés első pillanatától 14 éves korig.

XVIII.6. Tehetségfejlesztés humánerőforrása

A tehetségfejlesztéshez szükséges humán-erőforrásbeli feltétel adott az iskolánkban: magasan kvalifikált, jól felkészült, sok éves tapasztalattal rendelkező és a tehetséggondozás terén elhivatott iskolavezetés és pedagógusok teszik alkalmassá iskolánkat ezen tevékenységek további sikeres és eredményes folytatására.

XVIII.7. A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- tantárgyak emelt szintű oktatása,
- csoportbontás,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- a viselkedéskultúra fejlesztése.

XVIII.8. A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- tehetséggondozó szakkörök,
- tudományos diákkör
- iskolai sportkörben: kézi-, szivacskezi- és labdarúgó-bajnokságok,
- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata.
- A tehetséggondozó műhelyt működtető pedagógusok és szakemberek segítik és irányítják a különböző műhelyek munkáját. Feladatuk, hogy olyan programot kínáljanak a tehetségműhely tagjai számára, amelyek során fejlődésük biztosított.

Készségfejlesztő gyakorlatok széles skálájának alkalmazása a következő területeken:

- érzékszervi finomítás
- vizuális, motorikus, verbális emlékezet fejlesztése
- spontán beszédkészség fejlesztése
- koncentráció – figyelem fejlesztése
- csoportdinamikai gyakorlatok
- kreativitás – fantázia fejlesztése
- nyelvi és a metakommunikáció fejlesztése
- testkultúra, mozgáskoordináció kialakítása, fejlesztése
- kapcsolatteremtés
- együttműködési képesség kialakítása
- egymásra figyelés, érzelmi kötődések kialakítása
- testi és verbális érintkezés

XIX. HAGYOMÁNYŐRZŐ TEVÉKENYSÉGEINK

Hagyományőrző tevékenységeink legfőbb célja eddigi hagyományaink továbbélésének segítése.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos konkrét feladatokat továbbá az ünnepélyekre, megemlékezésekre, rendezvényekre vonatkozó időpontokat, a szervezési felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg.

Az iskola hagyományos és kulturális rendezvényei:

- történelmi évfordulók, állami ünnepek (márc. 15, okt. 6., okt. 23., jún.4.)
- Kodály Zoltán születésnapja dec. 16. Kodály nap
- Tanévnyitó- és záró ünnepség
- Ballagás az utolsó tanítási napon
- Kodály-Kupa városi és körzeti atlétikai verseny – szeptember
- Mikulás napi rendezvények
- Iskolai karácsonyi ünnepség decemberben az utolsó tanítási napon,
- Karácsonyi hangverseny
- Farsangi bál
- Történelmi és könyvtárhasználati verseny 1848-49 tiszteletére
- Kutató Gyerekek Tudományos konferenciája
- Anyák napi megemlékezések
- ÖKO-nap
- Utolsó előtti tanítási napon - diáknapi, sportnap
- Osztály- és iskolai kirándulások a szülők anyagi lehetőségeinek függvényében
- Nyílt tanítási nap (leendő elsősök szüleinek)
- Iskolagaléria tárlata
- Játékos sportversenyek
- Alapítványi bál
- Egészségnapok
- Tehetségnap
- Művészeti bemutatók
- Filharmóniai hangversenysorozat
- Óvodásoknak szóló programok

XX. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

XX.1.A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánkban a tehetséggondozást az alábbi módon, illetve szervezeti keretben kívánjuk megvalósítani:

- tanórákon lehetőség szerinti differenciált fejlesztés,
- a hátrányos helyzetű tanulók képesség kibontakoztató fejlesztése,
- szakkörök szervezése a diákok és a szülők igényeire alapozva, az énekkar munkájába való bekapcsolódás,
- iskolai sportkörfoglalkozások,
- házi versenyek,
- az Oktatási Hivatal Egri Pedagógiai Oktatási Központ és más intézmények által meghirdetett versenyekre való felkészülés és bekapcsolódás,
- évenként tanulmányi, hagyományőrző és művészeti vetélkedő szervezése,
- az iskolai diákönkormányzat munkájában való részvétel.

XX.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkózását segítő program

Feladatunk: olyan fejlesztő tevékenységrendszer működtetése, mely csökkenti a hátrányokat, esélyt ad a felzárkóztatásra, s így lehetőséget biztosít az általános iskolai követelmények elsajátítására.

Cél: Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Feladatok:

- a tanulási kudarcok megelőzése,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók azonosítása,
- a tanulási kudarcnak kitett és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók regisztrálása és figyelemmel kísérése,
- felzárkóztatás.

Az alsó tagozatos gyermekek számára iskolaotthonos, napközis foglalkozást biztosítunk, A rászoruló tanulónak korrepetálásra, felzárkóztatásra van lehetőségük, nem kötelező tanórai foglalkozás keretében.

A felső tagozaton tanulószobát szervezünk napi két tanóraban. A tanulószoba lehetőségét minden tanulónak felkínáljuk, de előnyben részesítjük a tanulási kudarcnak kitett, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóinkat.

Egyéni foglalkozást szervezünk azoknak a tanköteles tanulóknak, akik a tanulmányi követelményeket nem teljesítették, emiatt ugyanazt az évfolyamot második vagy további alkalommal ismétlik.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóval kapcsolatos pedagógiai feladatot lát el:

- az iskolavezetés,
- a tantestület,
- az egy osztályban tanító nevelők közössége,
- az osztályfőnök,
- a fejlesztést végző pedagógus, (iskola pszichológus),
- az ifjúságvédelmi felelős.

A feladatokat koordinálja az osztályfőnök.

Cél Beilleszkedési, tanulási és magatartási, nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása

Feladat: Beilleszkedési, tanulási és magatartási, nehézségek csökkentése

- A beilleszkedési, magatartási problémák felismerése, megfigyelése, lehetőség szerinti megelőzése
- A probléma okainak felderítése
- Egyéni fejlesztési terv készítése
- Szakvizsgálat igénylése
- Szakértői bizottsági vizsgálat igénylése

A speciális nevelési igényű, illetve beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Egyéni foglalkozás keretében – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez az utazó gyógypedagógus.

Az Oktatási Hivatal a tanulót a szülő kérésére felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozáson való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, fogyatékosága, sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Tanulmányait egyéni tanrendben folytathatja, illetve a külső, otthoni ellátás keretében tesz eleget a képzési kötelezettségnek.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel kapcsolatos tevékenységünk eredményességét jelzi:

Ha az érintett tanuló:

- huzamosabb ideig súlyosabb konfliktusok nélkül tanul a közösségben,
- többnyire elfogadja és betartja a szabályokat,
- együttműködik tanáraival, társaival,
- ha az osztályközösség elfogadja a másságot, befolyásolja és segíti a problémás tanulót,

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységeink

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- szűrés, diagnosztizálás,
- együttműködés a segítő szakemberekkel,
- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog- és alkohol prevenciós foglalkozások.

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről a Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók nevelése, oktatása területén a következőket szabályozza: (47. §)

7. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

(2) A szülő választja ki a sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó nevelési-oktatási intézményt az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, a szülő és a gyermek igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével.

(3) A sajátos nevelési igényű gyermek tanuló iskolai nevelés-oktatása, az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt, azonos, iskolai osztályban (a továbbiakban: a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók – külön vagy közös vagy részben közös – nevelésében és oktatásában részt vevő és iskola, együtt: gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő nevelési-oktatási intézmény) történhet.

(6) * *A gyermek, tanuló érdekében az illetékes tankerületi központ kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg szakértői vizsgálaton, továbbá a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa be. Az illetékes tankerületi központ dönt a sajátos nevelési igény, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapításával, a logopédiai ellátással, illetve a szakértői véleményben foglaltakkal összefüggésben. A szakértői bizottság nem jelölhet ki olyan intézményt, amely helyhiány miatt nem tudná felvenni a gyermeket, tanulót. A szakértői vizsgálaton való részvétel érdekében szükséges utazás költségeit a társadalombiztosítás a szülőnek megtéríti.*

(8) * *Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult. A fejlesztő pedagógiai ellátás a nevelési tanácsadás, az az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.*

A tanórai foglalkozás elsődleges célja a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,

(10) * *A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat útján is biztosítható”*

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek leggyakoribb ismertetőjelei:

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

Szoros kapcsolatot kell tartani a helyi óvodákkal, fejlesztőpedagógusokkal, gyógypedagógusokkal és gyermekjóléti szolgálattal, fontos:

- a helyzetfelismerés és helyzetértékelés,
- a magatartási zavar feltárása,
- a kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülővel illetve gondviselővel,
- az egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása,
- a tanítási órán differenciált tanulásszervezés, képességek szerinti csoportbontás,

Együtt kell működni:

- a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek és szülőknek,
- az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek,

Törekedni kell arra, hogy:

- a tanuló minél több sikerélményhez jusson a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során,
- olyan speciális osztályfőnöki órák is legyenek, ahol személyiségfejlesztő tréningeken keresztül fejlődhet a gyermek önértékelési és önismereti képessége,
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások legyenek,
- minél könnyebb legyen a különböző pedagógiai szakaszhatárok között az átmenet.
- Az önkormányzat feladatellátása keretében, a szakértői véleményben megjelölt szakember biztosításáról – külön jogszabályban meghatározottak szerint – az iskolának kell gondoskodnia.

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái:

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés
- ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- megbízhatatlanság
- felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- gyenge kudarcűrítés stb.

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységeink célja: az iskola egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyerekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését.

Az iskola emberközpontú légköre, az iskolai élet nyitottsága nemcsak a tanuló teljesítésére, hanem az oldott, közvetlen, bensőséges emberi kapcsolatok alakulására is hason ki.

Az iskolai légkörnek azt kell közvetítenie a tanórán és az órán kívüli kapcsolat során egyaránt a gyerekek felé, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat tanáraihoz.

A tanulókkal napi kapcsolatban lévő pedagógusok feladata, hogy felismerjék a következő „jeleket”; tüneteket (tünet-együtteseket).

Az osztályban előforduló teljesítménycsökkenés és az iskolával való szembefordulás megnyilvánulásai:

- késések
- gyakori igazolt vagy igazolatlan hiányzás
- a felszerelések gyakori hiánya
- a házi feladatok elkészítésének gyakori, illetve tömeges elmulasztása
- a tájékoztató füzet otthonhagyása, illetve elvesztése
- az üzenetek aláíratásának elmulasztása
- felmérések, dolgozatok írásakor puskázás
- iskolai üzenetek (figyelmeztetések, intők, rovók) aláhamisítása
- rongálások az épületen belül és kívül
- kisebb-nagyobb iskolai tárgyak eltulajdonítása
- teljes érdeklődéshiány
- elkülönülés a társaktól
- gyakori hangulatváltozás
- fokozott kapcsolatigény
- fokozott érzékenység
- gyakori betegség stb.

A problémafeltárás folyamatában az osztályfőnök és a GYIV-feladatokkal megbízott pedagógus megismerik a tanuló szociális körülményeit (családlátogatás, segítő beszélgetés). A konkrét probléma kezelése során az osztályban tanító team a külső szakemberek bevonásával dolgozik együtt.

XX.3. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink

A tanulók között nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek, képességek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében és a higiénia terén is.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek a következők:

- helyzetfeltárás,
- a segítő tevékenység formáinak és működési rendjének megszervezése,
- a külső kapcsolatrendszer kiépítése, fenntartása.
- A pedagógus feladata, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- csoportbontás,
- étkeztetési támogatás,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatás,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos ingyen használata,
- a nevelők segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet stb.),
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal megfelelő osztállyával és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátránytól szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek

Az iskola életében egyik fontos feladat a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelmű, a munkanélküli, valamint a szociális ellátásban részesülő szülők gyermekei.

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak a fejlődésükben. Az a feladatunk, hogy segítsük az iskolai környezetbe való beilleszkedésüket. Feladatunk segíteni abban, hogy egyéni tanulási ütemének megfelelő ismeretelsajátítási technikákat szerezzenek.

A szociális hátrányok enyhítését a következő tevékenységi formák szolgálják iskolánkban:

- Felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok szervezése
- Önismereti csoportok létrehozása (működtetése)
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Táborozások, kirándulások (lehetőség szerint)
- Fesztiválok, bemutatók
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés (faliújság)
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- Motiválás arra, hogy a gyermek tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
- Az egyéni képességekhez igazodó, egyéni bánásmód szerinti tanulásszervezés
- Diákétkeztetés
- Nevelő és a tanuló személyes kapcsolata
- Családlátogatás
- Továbbtanulás irányítása, segítése

XX.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről jogszabály szerint abban a kérdésben, ha a tanuló tanulási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 46.§ (3) biztosítja, hogy” a tanulók képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljenek.”

„Állapotuknak, személyes adottságaiknak megfelelő ellátásban, különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban részesüljenek, életkoruktól függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez fordulhassanak segítségért.”

A

z esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladat, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program részei:

- diagnosztizálás
- egyéni felzárkóztató foglalkozás megszervezése
- tanórai differenciálás
- A segítő program eredményességének vizsgálata *(elvei és korlátai)*

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók leggyakoribb viselkedési tünetei és ismérvei:

- hiperaktivitás,
- szorongásos magatartás,
- térlátás nehézségei (jobb-bal tévesztése, betűk felcserélése),
- mozgáskoordináció zavarai,
- a nyelvi működés zavarai (diszlexia, diszgráfia),
- antiszociális cselekedetek,
- alacsony önértékelés,
- emlékezés zavarok,
- a logikus gondolkodás problémái,
- a spontán kíváncsiság hiánya stb.

Nem minden viselkedési rendellenesség háttérben húzódik meg ugyanakkor tanulási nehézség. Ezért mindig az adott eset elemzése dönti el, hogy melyik tényező a felelős.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

- differenciált tanulásszervezés
- az egyéni foglalkozások,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a napközi otthon, tanulószoba,
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- a tanuló helyes önismeretre nevelése.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sokféle lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyfüggő.

A kritériumorientált nevelési és oktatási céljaink között szerepel, hogy a helyi tantervben megfogalmazott követelményeket lehetőleg minden tanulónk teljesítse.

A tanulók felzárkóztatásának szinterei

- a tanítási órákon differenciált tanulásszervezés.
- felzárkóztató tevékenység
- korrepetálás
- tehetséggondozás.
- Az egyes évfolyamokon az aktuális igényeknek megfelelően szervezzük, szükség esetén osztályonként és évfolyamonként átcsoportosítjuk.

Pedagógiai szempontból fontos a felzárkóztatás során a tanulók számára sikerélményt biztosítsunk.

Iskolánkban a fejlesztés egyrészt a mikrocsoportos foglalkozások keretében, másrészt differenciált tanulásszervezés keretében valósul meg.

A hatékony fejlesztési munka jellemzője az állandó kapcsolattartás a fejlesztő pedagógus, a szaktanár, az osztályfőnök és a szülő között.

XX.5. A testi és érzékszervi fogyatékos tanulók fejlesztésének alapelvei

XX.5.1. A látássérült tanulók fejlesztésének alapelvei

A látássérült tanulók nevelését, oktatását ellátó közoktatási intézmények az iskoláztatás során két fő feladat megoldását vállalják: az általános, korszerű alpműveltség nyújtását, valamint azon túl a speciálisan jelentkező, a látás hiányából, a gyengénlátásból és az esetleg csatlakozó fogyatékoságból adódó hátrányok leküzdését. A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más – a haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és a hallási – beállítódás is jellemzi. Fontos az ép érzékszervek – hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés – fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása.

A látás hiánya, az aliglátás és a gyengénlátás nemcsak a tanulás terén okoz eltéréseket, hanem nehezítettek a mindennapi élettevékenységei (a tájékozódás, a közlekedés, az önkiszolgálás) is. Mindez pszichésen megterhelő, emiatt gyakran személyiség- és szocializációs zavar is kialakulhat (önállótlanág, lassú reakciókészség, passzivitás, önbizalomhiány, elkülönülésre való hajlam vagy túlzott önérvényesítő magatartás, indulatosság, téves eszmék).

Látássérült, gyengénlátó tanulók fejlesztésének elvei

Az általános, korszerű alpműveltség nyújtását, valamint azon túl a speciálisan jelentkező, a látás hiányából, a gyengénlátásból és az esetleg csatlakozó fogyatékoságból adódó hátrányok leküzdését. A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más - a haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és a hallási - beállítódás is jellemzi. Fontos az ép érzékszervek hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés - fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása.

A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével korrigáljon.

A képzési szakaszok tervezésekor - az ép tanulókhoz hasonlóan - a látássérült tanulók nevelése során is figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat.

Az eltérő életkori jellemzők miatt a személyiségfejlesztésnek speciális feladatai vannak az alábbiak szerint:

- Az érdeklődés felkeltése a környezet, a látható, hallható, tapintható világ megismerése iránt a speciális segédeszközök használatával.
- A működő érzékszervek fokozott kihasználása.
- Az akarati tulajdonságok erősítése a látássérülés hátrányainak leküzdéséhez.
- Kapcsolatépítés, a közösségbe való beilleszkedés.

A látássérült gyermekek fejlesztésének eszközei

- Tanuláshoz speciális iskolapad
- A nagymozgás fejlesztéséhez:
 - tükör
 - a gyógytestnevelés során használt hagyományos kézi és tornaszerek
 - sport és játékeszközök
- Finommozgás fejlesztéséhez:
 - Kézügyességet fejlesztő játékok.

A

látássérült gyermekek fejlesztésének eljárásai

- A kéz finommozgását igénylő technikákkal alkotó feladatok: hajtogatás, papírfűzés, ragasztás, barkácsolás, az osztály technikai tantervi feladataihoz csatlakozó, azokat segítő munkák: nyírás stb.
- A felsorolt eszközökkel mérések végzése, író-rajzoló mozgás fejlesztése: gyakorló füzetek, feladatlapok, különböző vonalazású füzetek, körző, vonalzó, szögmérő használata.
- Egyéni betűk és számjegyek kötési hibáinak korrekciója
- Írástempó és olvashatóság összehangolása
- Íráshibák ellenőrzési technikájának fejlesztése
- A tantervi anyaggal kapcsolatos témakörben egyszerű szerkesztési és mérési feladatok (játékos keretek között)

XX.5.2. A hallássérült tanulók fejlesztésének elvei

A tanuló minden segítséget megkap hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkozásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségeinek leküzdéséhez.

Az értékelés része olyan követelmény legyen, mely a tanuló sérülését figyelembe véve, halló társaival azonos szinten vagy módon teljesíthető. Az értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni fejlesztési terv követelményeit.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik.

Hallásfogyatékoság esetén alkalmazott pedagógiai tennivalók, módszerek

Az adott problémahelyzet meghatározza a speciális tennivalókat.

A hallássérülésből származó elsődleges defektus az auditív érintettsége.

Ebből származóan nagyon fontos terület a hallási figyelem fejlesztése. A hallási figyelem céltudatos fejlesztése, a hallásnevelés alapvető feladat a speciális teendők között. Az auditív ingerek közötti válogatás gyakorlására számos lehetőség nyílik mind a fejlesztő foglalkoztatás, mind a tanórai munka közben. A hallásnevelést végezhetjük szöveghangokkal, beszédhangokkal, szavakkal, mondatokkal. Figyelnünk kell a hangsúly, hanglejtés, ritmus, valamint a hangjelenségek emlékezeti megtartásának fejlesztésére is. Hangforráskészlet lehet az emberi hang, hangkeltő játékok, zeneeszközök, állathangok, közlekedési eszközök.

A beszédfejlesztés megvalósítása is a gyermek oktatását végző pedagógusok, szurdo-pedagógusok összehangolt munkájának a feladata. A feladathelyzetek kialakításánál jelentős szerepet kap a nyelvi kommunikáció szituatív alkalmazása, pl.: szerepjátékok, cselekvéses helyzetek formájában.

Biztosítani kell a tanulónak a szájról olvasási lehetőséget. A hallássérültek állapotát az ültetésnél is figyelembe kell venni. Nem szerencsés a tanulóknak háttal állva adni az instrukciókat. A táblára írás után következhet a verbális megnyilvánulás.

A folyamatos vizuális és auditív koncentráció jelentős energia-befektetést kíván ezektől a gyerekektől, ezért az átlagosnál fáradékonyabbak lehetnek.

Az órán elhangzottak megerősítését segítheti egy segítőkész jól halló padtárs.

Egy-egy szakos pedagógus korrepetáláson pontosíthatja az órán hallottakat.

A hallássérültek hallókészülékkel rendelkeznek.

Fontos a kapcsolattartás az utazó pedagógus a fejlesztő pedagógus és az osztálytanító valamint a szülő között.

XX.5.3.A diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia fejlesztésének alapelemei

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése fejlesztő pedagógus közreműködésével történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesítjük a számonkérési, értékelési esetleg az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Diszlexia, diszgráfia esetében a fejlesztés kiemelt céljai, feladatai.

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása lassított tempójú,
- az olvasás, írás készségének folyamatos fejlesztése,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése speciális módszerekkel

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegennyelv tanulás) jó színvonalával mellett.

A diszkalkuliás tanulók esetében a fejlesztés kiemelt céljai, feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, emlékezet fejlesztését segítő technikák, eljárások alkalmazása.

XX.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztésének eszközei, eljárásai

Idő	Szakember	Tevékenység	Tartalom
Tanítás-tanulás folyamatában osztálykeretek között	Tanító tanár	Egyéni differenciálás, nívó csoportba sorolás	Eltérő haladási tempó Eltérő tananyag
Tanítási időben, de osztályon kívül készségtárgy vagy az érintett tárgy idejében	Fejlesztő pedagógus Gyógypedagógus	Fejlesztési rehabilitáció	Egyéni szükséglethez illeszkedő fejlesztési programok
Tanítási időn kívüli időben	Fejlesztő pedagógus	Fejlesztés, rehabilitáció, reedukáció	Speciális célterület, speciális eszköz, speciális módszer egyéni szükséglet alapján
Tanítási időn kívül	Tanító, szaktanár	Korrepetálás, felzárkóztatás	Tananyag ismétlése, újratanítás

XX.7. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való bánásmód

XX.7.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók oktatásának, nevelésének, fejlesztésének feladatai

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Iskolánkban integrált nevelést és oktatást valósítunk meg. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladást tekintjük.

Ehhez az alábbiakat kell elérniük:

- pedagógusok, szülők, tanulók felkészítése az SNI tanulók fogadására
- a habilitációs és rehabilitációs szemlélet érvényesülése és sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása
- nyitott tanítási-tanulási folyamat,
- speciális eljárások, eszközök, módszerek alkalmazása

Az integrált nevelés feltételei

Az integrált neveléshez az alábbi feltételeknek kell megfelelni, illetve az alábbiakat kell biztosítani:

- speciális végzettség (gyógypedagógiai főiskolán szerzett képesítés)
- gyógypedagógus alkalmazása, iránymutatásainak beépítése a nevelési folyamatba
- egyéni fejlesztési terv készítése, ennek alapján egyéni haladási ütem biztosítása a tanuló számára
- differenciált nevelési módszerek, technikák alkalmazása
- pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatok beépítése a fejlesztésbe, folyamatos értékelés, hatékonyság vizsgálat, tanulói teljesítményelemzés
- együttműködés a különböző szakemberekkel (gyógypedagógussal)
- eszközök, játékok, speciális fejlesztő segédanyagok beszerzése

XXI. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGÜNK

A gyermek- és ifjúságvédelem a nevelőtestület feladata

Az iskola, mint az intézményes nevelési szintér feladata –többek között- a hátrányos helyzetű, nehezen nevelhető, veszélyeztetett, deviáns, antiszociális gyerekek felderítése, - az előidéző okok feltárása és a szükséges intézkedések végrehajtása, a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek segítése.

A gyermekek jogainak és érdekeinek képviselőjét az intézményvezető koordinálja.

Kapcsolatot tart fenn az érintett gyermekekkel és családjával, az őket oktató-nevelő pedagógusokkal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, (gyermekorvossal, védőnővel, a Polgármesteri Hivatal Gyámhatóságával és Szociális Osztályával, rendőrséggel, a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalával) az iskolapszichológussal, a fejlesztőpedagógussal – adott esetben.

XXI.1. Gyermekvédelmi tevékenységünk céljai

- általános prevenció,
- hátrányos helyzet csökkentése
- veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás.

Iskolánk valamennyi alkalmazottja közreműködik ezeknek a céloknak a megvalósításában és az ebből következő feladatoknak az ellátásában.

XXI.2. Gyermekvédelmi feladatok

Tanulókkal kapcsolatos feladatok

Az intézmény valamennyi tanulójára vonatkozó feladatok

- A gyermekek érdekeinek képviselője minden őket érintő fórumon.
- A diákönkormányzattal való kapcsolattartás, a DÖK munkájának segítése.
- A gyermekeket érintő információk közvetítése (falujság, osztálytitkár találkozók, DÖK, iskolarádió, iskolai honlap)
- A szabadidős tevékenységek szervezésében való részvétel (programszervezés).
- Mentálhigiénés foglalkozások szervezése az iskolapszichológus irányításával.

XXI.3. A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekre vonatkozó feladatok

- A hátrányos helyzetű tanulók-felmérése és nyilvántartásba vétele az osztályfőnökök segítségével.
- Nyilvántartásba vétel, a hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség típusának meghatározása, s ez alapján javaslattétel a további teendőkre.
- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulási eredményeinek, magatartásának, szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése és adott esetben javaslattétel a változásra.
- Szociális ellátásokról való tájékoztatás.
- Ruhaadományozásban való közreműködés.
- Egyéni tanácsadás.
- Vizsgára való felkészítés a fejlesztőpedagógus segítségével
- Tanulmányi munkában való segítségnyújtás.

XXII.A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁI

XXII.1. A szülők-pedagógusok együttműködése

Az iskola a nevelés-oktatás színtere. A gyermekekkel közvetlen és közvetett kapcsolatban lévők a nevelés eredményessége érdekében folyamatosan és rendszeresen kapcsolatot tartanak egymással és együttműködnek.

Cél, hogy a szülők partnerként vegyenek részt az iskolai munkában, a közösségi életben és lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne.

Iskolánk a tanulók neveléséhez a szülőkkel való együttműködésre a következő tevékenységi formákat ajánlja:

- nyílt napok, nyílt órák
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- szakkörök indítása,
- szülői értekezletek, fogadóóra
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatások szükség esetén
- közös kirándulások (lehetőség szerint)
- iskolai rendezvények, programok.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- szülői munkahelyen üzemlátogatás
- közös rendezvények szervezése a szülők, gyermekek és a pedagógusok részvételével.

XXII.1.1. Szülői értekezlet feladata

- a szülők és pedagógusok között folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása a helyi működés szabályairól,
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé;

XXII.1.2. Fogadóórák feladata

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül **egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése** konkrét tanácsokkal.
- évente 2 alkalommal meghatározott időpontban tartandó, de **szülő és pedagógus előzetes egyeztetés után egyaránt kérheti a megtartását**;
- hetente a pedagógusok egyéni fogadó órák rendje szerint a gyors visszacsatolást igénylő esetek megbeszélése.

XXII.1.3. Egyéb kapcsolattartási formák

- Egyéni kapcsolatfelvétel
- Szülők közösségének részvétele az osztály életében
- Szülői munkaközösség ülései
- A Kodály Zoltán Iskolai Alapítvány kuratóriumi ülése
- Online kapcsolattartási formák (iskola honlapja, közösségi média)
- E-napló

XXII.1.4. Nyílt tanítási nap feladata és célja

A szülők betekintést nyerjenek az iskola nevelő és oktató munkájába, ezáltal ismerjék meg a tanítási órák lefolyását, tájékozódjanak közvetlenül gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről, ezáltal váljanak aktív részeseivé a gyermekük teljes személyiségfejlődésében.

XXII.1.5. Írásbeli tájékoztató, e-napló bejegyzései

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról, rendezvényekről.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők, tisztviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

- A szülők részéről – a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el: aktív részvételt az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítás
- együttműködő magatartás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése közös megoldása
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzése

- érdeklődő-segítő hozzáállás
- szponzori segítségnyújtás.

XXII.2. A tanulók-pedagógusok együttműködése

Cél a folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az nevelő-oktató munkában.

A pedagógusok és tanulók közötti együttműködés formái:

- tanórai munka,
- osztályfőnöki órák,
- közösségi programok,
- egyéni beszélgetések,
- diákönkormányzat,
- kérdőívek, vizsgálatok.

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség aktív együttműködése. Ezen együttműködés kiszélesítése és partneri kapcsolatok interaktívvá válása a célunk a minőségfejlesztés iskolai rendszerének megszilárdításakor. A partnerközpontú működés modellje kiépítésekor is erre tesszük a hangsúlyt.

Az együttműködés megvalósulási formái:

- kölcsönös támogatás
- koordinált tudatosan tervezett pedagógiai tevékenység.

Feltétele:

- a-kölcsönös bizalom
- tájékoztatás
- őszinteség

Eredménye:

- a családi és iskolai nevelés harmóniája
- egymást segítő kapcsolatok rendszere nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

PARTNEREK	EGYÜTTMŰ-KÖDÉSI FORMA	GYAKORISÁG	KAPCS. SZEMÉLY A PARTNER RÉSZÉRŐL	KAPCSOLAT -TARTÓ SZEMÉLY AZ INTÉZMÉNY RÉSZÉRŐL
Iskolánk tanulói	napi kapcsolat egyéni és csoport-helyzetben	naponta	valamennyi gyermek	nevelők, technikai dolgozók
Szülők	▪ napi kapcsolat az iskolás élet során ▪ Intézményi munkaterv alapján összevont szülői értekezletek ▪ szülői értekezletek ▪ intézményi munkaterv alapján fogadóórák ▪ nyílt nap ▪ hagyományos ünnepek ▪ szülői képviseletet ellátó Szülők Tanácsa értekezletei ▪ leendő első osztályosok szülei számára szervezett iskolabemutató, tanítási nyílt napok	naponta évente előre tervezetten évente két alkalommal évente több alkalommal évente egy alkalommal	szülők szülők osztályonkénti szülői közösség szülő egyéni részvétele osztályonként szülők szülők Szülők Tanácsa tagjai leendő szülők	nevelők intézményvezetés osztályfőnök összes nevelő egy-egy osztályban tanító nevelők nevelők intézményvezető
Fenntartó	▪ a munkakapcsolat folyamatos			iskolavezetés

Középiskola	▪ visszajelzés az intézményben tanuló gyermek tanulmányi eredményéről ▪ részvétel az intézmény nyílt napján ▪ Pályaválasztási szülői értekezlet ▪ munkakapcsolat	évente egyszer a munka menetének megfelelően	iskolavezetés	iskolavezetés
Óvodák	óvodások meghívása iskolai ünnepekre, programokra, rendezvényekre, foglalkozásokra óvodákba delegált programok (zenei képességmérés, kiállítások, kézműves foglalkozások, évszakhoz kapcsolódó műsorok)	évente egyszer alkalomhoz kapcsolódóan	óvoda vezetője, óvodapedagógusok	iskolavezetés, alsós munkacsoport vezetője érintett pedagógusok
Köznevelési foglalkozottai jogviszonyban állók	▪ napi munkakapcsolat - az iskola hagyományai ▪ felnőttek ünnepei ▪ közös programok	naponta pedagógusnap karácsonyi összejövétel	valamennyi alkalmazott	iskolavezetés Szülők Tanácsa

A partnerközpontú működés, azaz az együttműködést segítő minőségfejlesztési koncepció alapvető feladata az iskolai partnerek elégedettségének növelése.

A partnerközpontú működés alapja ugyanis az a felfogás, mely szerint az oktatás szolgáltatás. Tehát a pedagógusnak figyelembe kell vennie azoknak a véleményét is, akiknek szolgáltató.

Az iskola csak akkor tudja eredményesen ellátni feladatát, ha eközben figyel azoknak a visszajelzéseire, akikkel kapcsolatban áll.

Ezeknek a kapcsolattartási, együttműködési formáknak a megtervezésére és továbbfejlesztésére azért van szükség, hogy a diákokkal, szülőkkel egyetértésben, és velük együttmű-

ködvé tudjuk megvalósítani a Pedagógiai Programunkban megfogalmazott célokat és feladatokat.

Pedagógusaink – akik részt vesznek intézményünk céljainak meghatározásában, tevékenységének megszervezésében – egyeztetniük kell saját véleményeiket, tapasztalataikat a partnerek javaslataival, elvárásaival. Ezt segítik a kapcsolattartás különböző formái.

XXII.3. A tanulók-tanulók közötti együttműködés kialakítása

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja.

Hozzá kell segíteni a diákokat, hogy képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Közösségfejlesztés színterei:

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok a következők:

- egymás véleményének tiszteletben tartása
- a véletlenszerű és szervezett kiscsoportban való tanulásszervezés elfogadása
- az egymást segítő magatartás kialakítása és gyakorlása

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

- empátia fejlesztése
- tolerancia fejlesztése
- csapatszellem erősítése

XXIII. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA

VIZSGASZABÁLYZATA

A tanulmányok alatti vizsgák, amelyeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról című rendelet 64-78.§-ok szabályoznak:

A tanulmányok alatti vizsgák iskolánkban a következők lehetnek:

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- javítóvizsga
- pótló vizsga

XXIII. 1.Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsga: a tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- tanulmányait magántanulóként folytatja,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- 250 tanóránál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékánál többet mulasztott,
- egy adott tantárgyból az éves tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott.

XXIII.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsga: iskolánkba belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is.

XXIII.3. Javítóvizsga

Javítóvizsga: a tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
- igazolatlanul távol maradt az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról,
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott. Ebben az esetben a sikertelen osztályozó vagy különbözeti vizsgát követő vizsgaidőszakban kell javítóvizsgát tenni.

XXIII. 4. Pótló vizsga

Pótló vizsga: amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az 51. § (6) bekezdés *b*) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tehet vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

XXIII.5.A vizsgák követelménye, részei

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján a munkaközösségek az alábbiak szerint határozták meg

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszzerű megtartásáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt az értesítőben (az ellenőrzőben) kiállított félévi értesítőben kell tájékoztatni.

Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tanulót az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára vették fel.

Ha a tanuló – a szülő kérelme alapján – a tankötelezettségének **magántanulóként** kíván eleget tenni, és az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak ez hátrányos, akkor az erre irányuló kérelem benyújtásától számított öt napon belül az iskola igazgatója megkeresi a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának a döntéshez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. A gyermekjóléti szolgálat tizenöt napon belül köteles megküldeni véleményét.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. A magántanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése – kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles

segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

Ha a tanuló részére engedélyezték, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismétlje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönteni.

Az osztályozó vizsgán és javítóvizsgán a számonkérés formája minden tantárgy esetében írásbeli (vagy gyakorlati: ének-zene) és szóbeli, kivéve az informatikát és a testnevelést, amelyből csak gyakorlati vizsga van.

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamankénti követelményei meg-egyeznek az iskola Pedagógiai Programjában rögzített követelményrendszerrel: a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyaggal.

XXIII.6. Az értékelés rendje

Az osztályozóvizsgák végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

- 86-100%: jeles
- 71- 85%: jó
- 56- 70%: közepes
- 41- 55%: elégséges
- 40%: elégtelen

XXIV. AZ EMELT SZINTŰ ÉNEK – ZENE OKTATÁSRA JELENTKEZŐK ALKALMASSÁGÁNAK MÉRÉSE

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 50§ (5) „*Sport- és művészeti emelt szintű oktatás esetében az iskola pedagógiai programja szerint alkalmassági vizsga szervezhető általános iskolában is.*„

Az 1. osztályosok képességfelmérésének a folyamata:

- A pedagógus a beiratkozó tanulók zenei képességét néhány rövid zenei jellegű feladattal méri fel: szabadon választott gyermekjáték dal éneklése (ha szükséges, segítséggel), rövid ritmus-sor visszatapsolása, rövid dallam visszaéneklése lalázva, különböző magasságokban

Érintett nevelők:

- emelt szintű ének-zene oktatásban tanító, valamint ének- zenét tanító pedagógus
- a leendő emelt szintű osztály osztályfőnöke, mint a lebonyolítást segítő nevelő

Az egyeztető tankerületi igazgatói értekezlet után 2 héten belül az iskola igazgatója írásban értesíti a szülőket a képességmérés eredményéről.

Amennyiben igényli, ezt követően a szülő 5 munkanapon belül részletes szóbeli értékelést kaphat az alkalmassági felmérés eredményéről.

XXV. AZ EMELT SZINTŰ MATEMATIKA OKTATÁSRA JELENTKEZŐK ALKALMASSÁGÁNAK MÉRÉSE

- Az alsó tagozatban emelt óraszámú matematika oktatást valósítunk meg az alsó tagozat „a” osztályaiban.
- Matematikai képesség megalapozását segítő tantárgyakat vezetünk be (rejtvényfejtés, sakkozás, informatika, osztályszintű matematikai tehetséggyógyító kör)
- A bejutás feltételei az emelt szintű matematika csoportba az ötödik évfolyamra:
 - matematikai képességmérés eredménye, amely nemcsak a tananyagot méri, hanem a gyerek logikus gondolkodását és matematikai szemléletét is
 - matematikából ötös, esetleg négyes érdemjegy harmadik és negyedik évfolyam végén
 - egyéni érdeklődés

Érintett nevelők:

- emelt szintű matematika oktatásban tanító pedagógusok

Az emelt szintű matematika oktatásban részt vevők csoportjába való bejutásról az intézmény vezetője írásban értesíti a gyermek szüleit.

XXVI. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

A tanulói jogviszony jelentkezés alapján, felvétel vagy átvétel útján történhet. A tanulói jogviszony létesítéséről, a felvételtől és az átvételtől az iskola igazgatója dönt. A Nemzeti köznevelési törvény szabályozza a tanulói jogviszony keletkezését és megszűnését és a tanulói jogviszonyból következő jogokat és köteleességeket.

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 50. § (7) bekezdése alapján

„Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra jogszabályban meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A beiratkozásnál biztosítani kell a tanulmányi rendszer e-ügyintézési moduljának on-line beiratkozási szolgáltatását, a szülő által megadott adatok ellenőrzésére és szükség szerinti pontosítására a tanulmányi rendszeren keresztül ingyenesen elérhető SZEÜSZ-öket kell elsősorban használni.”

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló jogszabály 22.§-a értelmében:

„Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozást megelőzően be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságát igazoló hatósági igazolványokat.”

A szülőt továbbra is megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga, amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát, kollégiumot.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (kötelező felvételt biztosító iskola).

A Nemzeti köznevelési törvény lehetővé teszi, hogy a művészeti emelt szintű oktatás esetében az iskola pedagógiai programja szerint alkalmassági vizsga szervezhető általános iskolában is. A képesség, és a zenei alkalmasság mérése azt mutatja meg, hogy a jelentkező a jövőben – kellő szorgalom esetén – meg tud-e felelni az adott iskola követelményeinek.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen van, ahol az iskola található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a Házirendben határozzuk meg.

- Az iskola beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- Az 1. osztályba történő beiratkozás feltételeit a Köznevelési törvény szabályozza.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

XXVI.1. Az első osztályosok beiratkozási rendje

Folyamat leírása:

- Januárban az igazgató kijelöli a következő tanév első osztályos tanítóit a fenntartó által meghatározott osztályszámoknak megfelelően.
- Március első hetében a szakmai munkaközösség előkészíti a nyílt napot, iskolabemutatót
- Kapcsolódó tevékenységek:
 - egyeztető, előkészítő megbeszélések
 - plakátok, meghívók készítése, elhelyezése az óvodákban
 - nevelők felkérése a bemutató órák megtartására
 - iskola-ismertetők előkészítése
 - ének-zenei képességmérés az óvodában
- Nyílt nap- tanítási órák látogatása, ismerkedés a leendő tanítókkal.
- A beiratkozás a kijelölt napokon történik az intézményben.
- Az iskolába felvételt nyert gyermekek szülei írásos értesítést kapnak.
- A munkatervben előírtaknak megfelelően az igazgató és az első osztályos tanítók szülői értekezletet tartanak a leendő első osztályosok szülei számára, akik tájékoztatást kapnak az iskolakezdéssel kapcsolatos tudnivalókról (a szükséges felszerelések listája).

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló jogszabály alapján az iskolába a tanköteles tanulókat **az első évfolyamra az állami intézményfenntartó központ által meghatározott időszakban kell beíratni.**

A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról című jogszabály **22.§-a értelmében:**

„Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott, a fenntartó által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Amennyiben a választott iskola igazgatója a gyermek felvételét elutasító döntést hoz, a szülő a gyermekét a döntés véglegessé válását követő öt napon belül köteles beíratni a kötelező felvételt biztosító iskola első évfolyamára”

(3) Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a tankerületi központ végleges határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

(4) Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságát igazoló hatósági igazolványokat”

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 72. § (2) bekezdése szerint

„A szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat óvodát, iskolát, kollégiumot. A gyermek – ha nem cselekvőképtelen – tizennegyedik életévének betöltésétől a szülő ezt a jogát gyermekével közösen gyakorolhatja.”

Tehát a szülőt továbbra is megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga, amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát.

Az intézményválasztás szabadsága azt jelenti, hogy **nem tiltható meg a szülői jelentkezés benyújtása,** függetlenül attól, hogy a köznevelési intézményt a szülő milyen okból és milyen indokkal választotta meg. A benyújtott jelentkezést **az intézmény vezetője** érdemben **köteles elbírálni, és a szülő részére írásban közölnie kell a döntését.** Az intézmény által hozott döntés ellen a szülő **jogorvoslati lehetőséggel** élhet, amelyet a fenntartó bírál el másodfokon. A fenntartói döntés ellen jogszabálysértésre hivatkozással **bírósághoz lehet** fordulni. Az intézményválasztás szabadsága tehát nem jelenti azt, hogy a szülő kérelmét teljesíteni

kell. **Jogellenes** azonban **minden olyan intézkedés**, amelyik kizárná vagy korlátozná a szülő intézményválasztási szabadságát, az intézménybe történő szabad jelentkezés jogát.

A szülő tehát a tanköteles korú gyermekét beírathatja egy szabadon választott iskolába, de igénybe veheti a kötelező felvételt biztosító iskolát is. **Az ágazati szabályozás biztosítja a tankötelezettség teljesítéséhez rendelkezésre álló „körzetes iskolát”.**

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 50. § (6) bekezdése alapján

„Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben.”

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 50. § (8) bekezdése alapján

*„A területileg illetékes tankerületi központ – **esetünkben a Hatvani Tankerületi Központ** - meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét.*

A felvételi körzetek megállapításához a területileg illetékes tankerületi központnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.”

XXVI.2. A tanuló átvételére, felvételére vonatkozó szabályok

Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során a továbbiakban is bármikor lehetőség van. Kivételt jelent ez alól az az eset, amikor az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár. Ebben az esetben az iskolai átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint – az igazgatói döntéstől és az intézmény típusától függően felmérés, felvételi vizsga, különbözeti vizsga alapján – kerülhet sor.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról című jogszabály 23. § (9)

„Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, vagy nem nyert felvételt középfokú iskolába, az általános iskola igazgatója értesíti a hivatalt. A hivatal kijelöli azt a középfokú iskolát, amely a tanuló felvételét nem tagadhatja meg.”

Amennyiben a kötelezően felvett gyerekek után férőhellyel rendelkezik még, akkor az EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdése alapján járhat el:

„Ha a településen, kerületben több általános iskola vagy tagintézmény, feladatellátási hely működik, a hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb tizenöt százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. A hátrányos helyzetű gyermekeknek a településen belüli arányát oly módon kell meghatározni, hogy az adott településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes általános iskolába járó hátrányos helyzetű gyermekek létszámát el kell osztani a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes általános iskolába járó gyermek létszámával. A hátrányos helyzetű tanulók felvételi körzeten belüli arányának meghatározásához az egyes felvételi körzetekben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes hátrányos helyzetű tanulónak a létszámát el kell osztani a felvételi körzetben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező összes tanuló létszámával (a továbbiakban: hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya). Ha a településen több általános iskola vagy tagintézmény, feladatellátási hely működik, nem lehet a település egészét egyetlen körzetként kijelölni.”

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, **az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.** A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes **szabályait a házirendben kell meghatározni.** A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- **szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy**
- **testvére az adott intézmény tanulója, vagy**
- **munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy**
- **az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.**

A halmozottan hátrányos tanulókat követően azok a jelentkezők következnek, akik az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye szerinti településen rendelkeznek lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel.

A sorsolás

Akkor kerülhet sor, ha az általános iskola a jogszabály szerinti sorrendben nem tudja az összes jelentkezőt fogadni. Az ezzel kapcsolatos részletes **szabályokat** az új előírások alapján **az iskolai házirendben határozzuk meg.**

A sorsolás nélkül felvehető tanulók közé továbbra is beletartoznak

- a sajátos nevelési igényű tanulók, továbbá azok,
- akik a rendelet szerint különleges helyzetűnek minősülnek.

XXVI.3. A 2-8. évfolyamra való beiratkozás rendje

Az intézmény a **beiskolázási körzetből** minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az **intézmény beiratkozási körzetén kívül** lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményeinek, illetve a magatartás és szorgalom, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével dönt az igazgató. A 2-8. évfolyamra a körzeten kívülről jelentkezők esetében, ha a tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása és szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az igazgató döntése előtt kikéri az érintett osztályfőnökök véleményét.

XXVII. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéne, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.

Egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

XXVII.1. Egészségnevelés

Az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység.

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere a család mellett az iskola.

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolánkban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

A hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás csoportba tartoznak az alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások, a különböző-tájékoztatók, kiadványok.

Rizikócsoportos megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenységet jelent (pl. túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők, alkoholbetegek gyerekei, stb.).

A rizikócsoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához.

A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés, amelynek iskolánkban különböző szervezeti formái vannak.

XXVII.2. Elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása

A nevelési-oktatási intézmények egyik feladata óvni a felügyeletükre bízott minden gyermek és tanuló egészségét, testi épségét, hogy megelőzhessék a tanuló- és gyermekbaleseteket. Ezért feladatunk, hogy szervezett keretek között felkészítsük tanulóinkat a balesetek esetén szükséges tennivalókra. Tudják, kihez milyen esetben fordulhatnak, mikor kell egészségügyi szolgálat segítségét kérni. Kisebb baleseteket hogyan láthatnak el, illetve mit tehetnek a szakszerű segítség megérkezéséig.

Az elsősegélynyújtási ismeretek megszerzésének szinterei:

- tanórai foglalkozások: természetismeret, testnevelés, környezeti nevelés, egészség-tan, osztályfőnöki óra (önismeret), biológia
- tanórán kívüli foglalkozások: elsősegélynyújtó szakkör, napközis foglalkozások, egészséghét eseményei

XXVII.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

XXVII.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával

kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálat és a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
környezetismeret biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - mozgásszervek elsősegélye - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés - izomhúzódás, rándulás, zúzódás, törés - ájulás

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat és a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

XXVIII. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Intézményünkben igyekszünk minél több lehetőséget biztosítani, hogy a diákjaink megismerjék és gyakorolják a döntések meghozatalát, érezzék annak felelősségét, tapasztalják meg a következményeit.

Diákönkormányzat

Az iskola tanulóinak részvételi jogát az intézményi döntési folyamatban diákönkormányzat is ellátja. A szervezet munkáját a diákok javaslatára, az intézményvezető megbízására segítő pedagógus támogatja, a működésükkel kapcsolatos szabályokat a DÖK SZMSZ-e rögzíti.

Tevékenysége kiterjed:

- a diákok érdekeinek képviselésére,
- a tanulókat érintő valamennyi jog érvényesítésére,
- a tanulótársak tájékoztatására,
- az iskolai élet színesebbé tételére,
- külső szervezetekkel történő kapcsolattartásra, képviselésére a választott elnök személyében.

Aktív szereplője:

- a tanulmányi munkához kapcsolódó versenyek, vetélkedők, pályázatok, rendezvények, projektek megvalósításának,
- a tanulói ügyelet, az iskolai felelősi rendszer, a terítési kialakításának,
- a sportélet, túrák, kirándulások szervezésének,
- a kulturális, szabadidős programok lebonyolításának.

Javaslatot tehet, véleményt alkot:

- az osztályközösségben az osztály éves munkatervének összeállítása,
- az iskola éves munkatervének összeállítása,
- a magasabb jogszabályok értelmében: az iskola szervezeti és működési szabályzatának egyes rendelkezéseinek elfogadása,
- a házirend elfogadása előtt.

Diákközgyűlés

Tanévente legalább egy alkalommal a diákönkormányzat kezdeményezésére összehívott fórum, ahol a tanulók közvetlenül elmondják gondolataikat, javaslatokat tesznek, kéréseket tolmácsolnak az iskola vezetőjének.

Iskolagyűlés

Az iskola diákjait az intézmény vezetése és a nevelőtestület tagjai rendszeresen tájékoztatják az iskolai munkával kapcsolatos tervekről, eseményekről, rendezvényekről, eredményekről.

**A HATVANI
KODÁLY ZOLTÁN
ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS
KÉPESSÉGFEJLESZTŐ
ÁLTALÁNOS ISKOLA**

HELYI TANTERVE

2023

HATVAN, GÉZA FEJEDELEM UTCA 2.

Tartalomjegyzék

XXIX. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE	160
XXIX.1. A HELYI TANTERVET MEGHATÁROZÓ LEGFŐBB TÉNYEZŐ.....	160
XXIX.2. A HELYI TANTERVET MEGHATÁROZÓ EGYÉB TÉNYEZŐ.....	160
XXIX.3. A HELYI TANTERVÜNK JELLEMZŐI	160
XXIX.4.A NAT 2020 MŰVELTSÉGTERÜLETEINEK MEGJELENÉSE A TANTÁRGYAK RENDSZERÉBEN	161
1-4. ÉVFOLYAM HELYI TANTERVEI	163
5-8. ÉVFOLYAM HELYI TANTERVEI	164
XXIX.5. A MŰVELTSÉGI TERÜLETEK KIEMELT KÖZÖS CÉLJAI.....	166
XXIX.6. AZ EGYES TANTÁRGYAK HELYI TANTERVEI.....	167
XXX. AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, VALAMINT AZOK ÓRASZÁMAI	168
XXX.1. A KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, AZOK HETI ÓRASZÁMAI 2020. SZEPTEMBERTŐL.....	169
XXX.2. MI ALAPJÁN VÁLASZTHAT AZ ISKOLA EMELT SZINTŰ KÉPZÉST?	172
XXX.3.VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOK.....	173
XXX.6. A CSOPORTBONTÁS ELVEI	173
XXXI. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS.....	174
XXXI.1. A MINDENNAPOS ISKOLAI TESTEDZÉS PROGRAMJA.....	174
XXXI.2. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK ÉS EDZETTSÉGÉNEK VIZSGÁLATA	175
XXXI.3 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉRE SZOLGÁLÓ MÓDSZER.....	175
XXXI.4. A KÖNNYÍTETT ÉS A GYÓGYTESTNEVELÉS MEGSZERVEZÉSE	176
XXXII. HIT- ÉS ERKÖLCSTAN NEVELÉSE-OKTATÁSA, VALLÁSOKTATÁS... 177	
XXXII.1. ETIKA NEVELÉSE-OKTATÁSA.....	177
XXXIII. TERMÉSZETTUDOMÁNYOS NEVELÉS.....	178

XXXIV. IDEGENNYELV-OKTATÁS	178
XXXV. A SNI GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE-OKTATÁSA.....	179
XXXV.1. AZ SNI TANULÓK FOGLALKOZTATÁSA MŰVELTSÉGI TERÜLETENKÉNT.....	179
XXXVI. A TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	181
XXXVI.1. A TANKÖNYVVÁLASZTÁS SZEMPONTJAI	183
XXXVII. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	184
XXXVIII. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJA ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDSZERE, MÓDSZEREI	185
XXXVIII. 1. A TANULMÁNYI MUNKA ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE	185
XXXVIII.1.1. <i>Az ellenőrzés</i>	185
XXXVIII.1.2. <i>Szóbeli számonkérés formái</i>	185
XXXVIII.1.3. <i>Írásbeli számonkérés formái</i>	185
XXXVIII. 1.4. <i>Gyakorlati számonkérés formái</i>	186
XXXVIII.2. AZ ÉRTÉKELÉS RENDSZERE	186
XXXVIII. 2.1. <i>Az értékelés funkciói</i>	186
XXXVIII.2.2. <i>Az értékelési rend követelményei</i>	186
XXXVIII.3. A TANULMÁNYI MUNKA ÉRTÉKELÉSE	187
XXXVIII.3.1. <i>Az értékelés alapelvei</i>	188
XXXVIII.3.2. <i>Az érdemjegyek és az osztályzatok</i>	189
XXXVIII.3.3. <i>A szöveges minősítés</i>	189
XXXVIII.4. MENTESÍTÉS AZ ÉRTÉKELÉS ÉS MINŐSÍTÉS ALÓL	190
XXXVIII.5. A TANULÓ TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉNÉL ÉS MINŐSÍTÉSÉNÉL	190
XXXVIII.6. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI	191
XXXIX. A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI.....	192
XXXIX.1. A MAGATARTÁS ÉRTÉKELÉSE ÉS MINŐSÍTÉSE	192
XXXIX.2. A SZORGALOM MINŐSÍTÉSE	192
XXXIX.3. A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK SZEMPONTJAI	193
XXXIX.3.1. <i>A magatartás értékelése</i>	194

XXXIX.3.2. A szorgalom értékelése.....	196
XL. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI, KORLÁTAI.....	198
XLII. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	200
XLII. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE.....	201
XLII.1. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ISKOLAI TERÜLETEI	203
XLII.2. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS TANÓRÁN ÉS TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLALKOZÁSOKON.....	204
XLIII. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	206
XLIV. AZ ISKOLA ÁLTAL ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK.....	214
XLIV.1. MUNKA ÉS TANULÁSSZERVEZÉS	214
XLIV.2. AZ EGYÉNRE SZABOTT TANULÁSIRÁNYÍTÁS	214
XLIV.3. A DIFFERENCIÁLT TANULÁSSZERVEZÉS JELLEMZŐI	214
XLV. KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAM.....	215
XLVI. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	221
XLVI.1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE	221
XLVII.2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA	221
XLVII.3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA	221
XLVII.4. A PEDAGÓGIAI PROGRAMJA NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	222
XLVIII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MEGALKOTÁSA SORÁN FELHASZNÁLT IRODALOM.....	222
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK	223
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	223

XXIX. A HATVANI KODÁLY ZOLTÁN ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

XXIX.1. A helyi tantervet meghatározó legfőbb tényező

- az Értékközvetítő és képességfejlesztő program 1-8. osztályos kerettantervet követő fejlesztéssel adaptálva (melyet a Köznevelésért felelős államtitkár 2013. május 8-án kelt Határozatával Magyarország területén visszavonásig jóváhagyta és alkalmazására a 2013/2014-es tanévtől kezdődően engedélyezte) vettük alapul.

XXIX.2. A helyi tantervet meghatározó egyéb tényező

- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

XXIX.3. A Helyi tantervünk jellemzői

Értékközvetítő és képességfejlesztő alternatív pedagógia hagyományait tovább folytatva

- tehetséggondozás
- képességfejlesztés
- hátránykompenzálás
- kulcskompetenciák fejlesztése
- emelt szintű ének-zene oktatás.
- emelt szintű matematika oktatás

XXIX.4.A NAT 2020 műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében

1-4. évfolyam

A NAT műveltségterületei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Anyanyelv és kommunikáció Irodalom
Idegen nyelv	Angol nyelv
Matematika	Matematika Matematika emelt Sakk Rejtvényfejtés
Ember és társadalom	Etika, hit- és erkölcsstan
Ember a természetben	Természetismeret
Művészetek	Ének-zene Ének-zene emelt szint Vizuális kultúra Komplex művészet
Informatika	Digitális kultúra
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika és tervezés
Testnevelés és sport	Testnevelés

5-8. évfolyam

A NAT műveltségterületei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Anyanyelv és kommunikáció Irodalom
Idegen nyelv	Angol nyelv Német nyelv
Matematika	Matematika Matematika emelt szint
	Osztályfőnöki

Ember és társadalom	Etika, hit- és erkölcsstan Történelem Néprajz (Hon-és népismeret) Helytörténet Állampolgári ismeretek
Ember a természetben	Természettudomány Biológia Fizika Kémia
Művészetek	Ének-zene Ének-zene emelt szint Vizuális kultúra Dráma és színház
Informatika	Digitális kultúra Könyvtárhasználat/információkeresés
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika és tervezés
Testnevelés és sport	Testnevelés
Földünk és környezetünk	Földrajz

1-4. évfolyam HELYI TANTERVEI

Tantárgyak	Helyi tantervek elérése
Anyanyelv és kommu- nikáció Irodalom	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Magyar_nyelv_es_irodalom_A_jav_0409.docx
Angol nyelv	https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf#:~:text=%C3%89I%C5%91%20idegen%20nyelv%204.%20%C3%A9vfolyam
Matematika Matematika emelt Sakk Rejtvényfej- tés	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Matematika_A.docx
Étika, hit- és erkölcsstan	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Etika_A.docx
Természet- ismeret	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Kornyezetismeret_A.docx
Ének-zene Ének-zene emelt szint Vizuális kultúra Komplex művészet	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Enek-zene_A.docx https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Vizualis_kultura_A.docx
Digitális kultúra	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Digitalis_kultura_A.docx

Technika és tervezés	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Technika es t ervezes A.docx
Testnevelés	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Testneveles A .docx

5-8. évfolyam HELYI TANTERVEI

Tantárgyak	
Anyanyelv és kommunikáció Irodalom	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Magyar nyelv v es irodalom F.docx
Angol nyelv Német nyelv	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/elo idegen ny elv F egyben.docx
Matematika Matematika emelt szint	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Matematika F.docx
Osztályfőnöki Etika, hit- és erkölcsan	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/kozossegi nev eles kerettanterv 5-8.docx https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Etika F.docx https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Tortenelem F .docx
Történelem Néprajz (Hon-és népismeret) Helytörténet Állampolgári ismeretek	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Hon es nepis meret F.docx https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Allampolgari ismeretek F.docx

Természet- tudomány	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Termeszettudomany_5_6.docx
Biológia	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Biologia_F.docx
Fizika	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Fizika_F.docx
Kémia	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Kemia_F.docx
Ének-zene	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Enek-zene_F.docx
Ének-zene emelt szint	
Vizuális kultúra	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Vizualis_kultura_F.docx
Dráma és színház	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Drama_es_szinhaz_F.docx
Digitális kultúra	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Digitalis_kultura_F.docx
Könyvtár- haszná- lat/informác iókeresés	
Technika és tervezés	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Technika_es_tervezes_F.docx
Testnevelés	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Testneveles_F.docx
Földrajz	https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/Foldrajz_F.docx

XXIX.5. A műveltségi területek kiemelt közös céljai

- a tevékenykedtetés (cselekvő részvétel, kísérlet, megfigyelés) középpontba állítása;
- az informatika alkalmazása, a médiumok alkotó használata;
- a szociális kompetenciák sokirányú fejlesztése;
- a közösségi élethez, a munka világába való belépéshez szükséges képességek és ismeretek megszerzése;
- az egészséges életmód kialakítása;
- az aktív részvétel, öntevékenység és a kreativitás biztosítása;

XXIX.6. Az egyes tantárgyak HELYI TANTERVEI

**XXX. AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TAN-
TÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI
FOGLALKOZÁSOK, VALAMINT AZOK ÓRASZÁMAI**

XXX.1. A kötelező tanórai foglalkozások, azok heti óraszámai 2020. szeptembertől

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai a 2020-as NAT szerint a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskolában -																																
Az egyes évfolyamoknál a kötelező tantárgyi rendszertől való eltérést kék színnel jelöltük, a szabadon választható órák terhére, amely a sajátos pedagógiai szemléletet és sajátosságot - ÉKP - (irányultságot) erősíti.																																
Az egyes évfolyamoknál zöld színnel jelöltük az emelt szintű ének-zene oktatásban részt vevő osztályok óraszámait.																																
Az egyes évfolyamoknál pirossal jelöltük az emelt szintű matematika oktatással összefüggő tantárgyakat és óraszámokat.																																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.																	
Az osztályok sajátosságai, az emelt szintű oktatás megalapozása és megvalósítása alapján "a" és "z" osztály	1.a		1.z		2.a		2.z		3.a		3.z		4.a		4.z		5.a		5.z		6.a		6.z		7.a		7.z		8.a		8.z	
Anyanyelv és kommunikáció	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Irodalom	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Állampolgári ismeretek																																
Hon- és népismeret																																
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Természetismeret					1	1	1	1																								
Természettudomány									2	2	2	2																				
Kémia																																
Fizika																																
Biológia																																
Földrajz																																
Első élő idegen nyelv									2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

rejtvényfejtés			1													
Napköziben: szervezett szabadidős foglalkozás keretében tervezett tanóra																
angol nyelv					1											
rejtvényfejtés					1											
komplex művészet																
sakk							1									
Összes tervezett óraszám	24	24	24	24	24	24	25	25	30	30	29	29	32	32	32	32
Összesített óraszám	48	48	48	48	48	48	50	50	60	60	58	58	64	64	64	64
Maximális órakeret	24	24	24	24	24	24	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30
Maximális óraszám az emelt szintű oktatásban									30	30	30	30	32	32	32	32

XXX.2. Mi alapján választhat az iskola emelt szintű képzést?

A110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 5. §. (3) és (4) bekezdése szerint:

„Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

*a) idegen nyelv, **matematika**, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább heti öt,*

*b) **minden egyéb tantárgy esetében (ének-zene)** legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.”*

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok részében kimondja: az emelt szintű szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az általános iskolában egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámban valósul meg.

Ebben a szervezési formában kiemelt hangsúlyt kell helyezni a természettudományok, az idegen nyelvek, illetve a művészeti területek fejlesztésére. Az iskolában az emelt szintű ének-zene oktatásához szükséges tanórai foglalkozásokba az énekkari vagy a kórusfoglalkozás összesen legfeljebb heti egy óra erejéig beszámítható.

Iskolánk helyi tantervében az emelt szintű ének-zene oktatásra fordított heti időkeret

1-4. évfolyam:

- 2 óra a kötelező tantárgyi óraszám terhére
- 2 óra választható óraszám terhére
- 1 óra kórusmunka

5-8. évfolyam:

- 1 óra a kötelező tantárgyi óraszám terhére
- 3 óra választható óraszám terhére
- 1 óra kórusmunka

Iskolánk helyi tantervében az emelt szintű matematika oktatásra fordított heti időkeret

5-8. évfolyam:

- 1 óra a kötelező tantárgyi óraszám terhére

XXX.3.Választható tantárgyak és tanórán kívüli foglalkozások

Intézményünk helyi tanterve az alábbi választható tantárgyakat tartalmazza:

- ének-zene emelt szint
- matematika emelt szint
- színjátszás
- helytörténet
- könyvtárhasználat/információkeresés
- sakk
- rejtvényfejtés
- emelt ének-zene
- komplex művészet
- dráma és színház
- néprajz (hon- és népismeret)

A tanórán kívüli foglalkozások, amelyek közül tanulóink választhatnak:

- szakkörök
- tehetséggondozó foglalkozások
- korrepetáló foglalkozások
- iskolai sportkör
- napközi
- tanulószoba

A választásunkat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell venni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A kötelező, a választható tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus választására nincs lehetőség.

XXX.6. A csoportbontás elvei

A hagyományos osztálystruktúrát szisztematikusan megbontjuk az alábbi esetekben:

- digitális kultúra (4-8. évfolyam)
- emelt szintű matematika (5-8. évfolyam)
- idegen nyelv (4-8. évfolyam)
- könyvtárhasználat (5-8. évfolyam)

Csoportbontásoknál rendező elv a képességek szerinti bontás.

XXXI. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A Nemzeti köznevelési törvény 27.§. (11) bekezdése értelmében:

Az iskolánkban a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezzük meg.

XXXI.1. A mindennapos iskolai testedzés programja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás programban
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringés és légző-rendszer megfelelő terhelése
- minden testnevelésórán van gimnasztika
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás programban
- a testmozgás program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít
- A tanulók fizikai állapotának mérését évente két alkalommal kell elvégezni. (lásd Táblázat : HUNGAROFIT- „MINI”- HUNGAROFIT)

XXXI.2. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

A 20/2012-es EMMI rendelet 81. §-ban előírták, hogy meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével kell megszervezni a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakokra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

XXXI.3 A tanulók fizikai állapotának mérésére szolgáló módszer

A tanulók fizikai állapotának mérésére a HUNGAROFIT-„MINI” HUNGAROFIT módszert alkalmazzuk.

A fizikai állapot mérése nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz, kiindulópont a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek fokozatos fejlesztéséhez, az egyénre szabott edzésterv elkészítéséhez.

A „Hungarofit” tesztrendszert a terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő fittség műszerek nélkül objektív mérésére fejlesztették ki.

A motorikus próbarendszer megfelelően a tudományosság kritériumainak (megbízhatóság, objektivitás) méri és értékeli:

az optimális testtömeget és az attól való esetleges eltérést

az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket:

- az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratórikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma,
- azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

XXXI.4. A könnyített és a gyógytestnevelés megszervezése

A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

Iskolánkban a könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján külön foglalkozás keretében heti 3 órában szervezzük meg. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Felmentjük a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

XXXII. HIT- ÉS ERKÖLCSTAN NEVELÉSE-OKTATÁSA, VALLÁSOKTATÁS

Az iskolákban a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek.

A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

Az általános iskolában az etika óra vagy az ehelyett választható, az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstan óra a kötelező tanórai foglalkozások része. Az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstan órák tartalmát az adott egyház iránymutatása szerint határozzák meg.

XXXII.1. Etika nevelése-oktatása

Az etika alapvető feladata az erkölcsi nevelés, a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A multidiszciplináris jellegű tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője ezért az értékek közvetítése, valamint az, hogy társadalmunk közös alapvető normái egyre inkább a tanulók viselkedésének belső szabályozó erőivé váljanak.

Az etikai nevelés fő célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, az európai civilizációban általánosan elfogadott erkölcsi értékek tanulmányozása és ezek alkalmazása a mindennapokban – azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban. Az erkölcsi kérdésekről való gondolkodás során az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, többé-kevésbé koherens, folyamatosan formálódó meggyőződéseké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori életmódot, életfelfogást és életminőséget.

Az iskolai tanulásra jellemző módon az etika is számos ismeretet közvetít. A tantárgy felépítése azonban nem elsősorban ismeret-, hanem sokkal inkább érték- és fejlesztésközpontú. A fejlesztés célja a magatartást meghatározó erkölcsi kategóriák jelentéstartalmának évről évre való gazdagítása, az életkornak megfelelő szinten való megtapasztalása, tudatosítása, illetve szükség szerinti újrendezése.

XXXIII. TERMÉSZETTUDOMÁNYOS NEVELÉS

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata.

A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a Nemzeti alaptanterv kiemelten fontos tartalma, amivel iskolánk nevelési-oktatási realtevékenység-rendszere azonosul. Ezt erősítve alkottuk meg a Helyi tantervünkben a természettudományos oktatás egymásra épülő rendszerét, kiegészítve a természettudományos gyakorlatok iskolai helyi adaptálásával.

Célunk, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltését és a tehetséggondozást egyaránt kiemelt területnek tekintjük, ezért részt veszünk az Öveges-programban szervezett foglalkozásokon.

XXXIV. IDEGENNYELV-OKTATÁS

Az első idegen nyelv oktatását az általános iskola 4. évfolyamán kezdjük iskolánkban.

Az első idegen nyelv megválasztásakor – amely az angol és német nyelvet jelenti intézményünkben – biztosítjuk, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhatják azt diákjaink.

A kötelező tanórai foglalkozásokon túl tanórán kívüli lehetőségeket is biztosítunk a tanulóknak: idegen nyelvi szakkörök, nyelvi tehetséggondozás mindkét választott nyelv esetén megvalósul.

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban történik.

Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése.

XXXV. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE-OKTATÁSA

XXXV.1. Az SNI tanulók foglalkoztatása műveltségi területenként

A testi, érzékszervi fogyatékos tanulók, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető illetve vissza nem vezethető tartós és súlyos rendelkezésükkel küzdő gyermekek (továbbiakban SNI) oktatása minden tagintézményben integráltan történik. Az oktatásukban az adott tagintézmény elfogadott helyi tantervének előírásai, követelményei rájuk is érvényesek. A kismértékű eltérést a törvényi előírások szabályozzák, lehetővé teszik. Megilletik őket, az e tanulókra érvényes jogok.

Bizonyos tantárgyak, tantárgyi részek értékelése alól felmentést kaphatnak a Szakértői Bizottság véleménye alapján.

A diszgráfiás tanulók nehézségeit minden tantárgy írásos munkájában figyelembe kell venni.

Műveltségi területek

Magyar nyelv és irodalom

A látássérült tanuló kinagyított feladatlapon, tankönyvben, füzetben dolgozik speciális körülmények között.

A hallássérült tanulók adó-vevő készülékkel kapnak segítséget.

A diszlexiás, diszgráfiás tanulók órán differenciált foglalkozásban részesülnek. Osztályozás alóli felmentésük esetén szóveges értékelést kapnak.

Idegen nyelv

Német és angol órán differenciáltan tanulnak. Az osztályozás alóli felmentés esetén is részt vesznek az órán.

Ember és társadalom

A látássérült tanuló használja speciális eszközeit és „kinagyított” taneszközeit.

A hallássérült tanuló adó-vevő készülékkel érti meg az órán elhangzottakat.

Ember a természetben

A látás- és hallásfogyatékosok segítséggel dolgoznak az órákon. A diszkalkuliás tanulók osztályozás alóli felmentésük alapján számolásos feladatot nem végeznek. Matematika, fizika, kémiaórán elméleti tudásukról adnak számot.

Matematikából fejlettségi fokuknak megfelelő számkörben dolgozhatnak. Ez az értékelés alapja.

Az órán meg nem értett tananyagot differenciált foglalkozáson ismét elmagyarázzák nekik.

Biológia, természetismeret, földrajz tantárgyakból a látássérült sajátos eszközeit használja, a hallássérült adó-vevő készülékét.

Művészetek

Rajz

A látássérült a saját asztalán, speciális megvilágítás mellett dolgozik.

A finommotorika jól fejleszthető a mozgássérült tanulóknál.

Technika

Az igazgató az SNI tanulót mentesítheti a készségi tárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága indokolttá teszi.

Ének

A nagyothalló tanulók felmentést kapnak az ének értékelése alól.

Testnevelés

A mozgássérült tanulók felmentésben részesülnek, velük ebben az órában konduktor foglalkozik.

Informatika

Az informatika-tanítás előnyös a mozgássérült, hallássérült, diszgráfiás tanulóknak. A látássérült tanuló a „vakon írást” tanulja.

A gyengénlátó és a diszgráfiás tanulók fejlesztő foglalkozáson is lehetőséget kapnak a számítógép kezelés elsajátítására.

XXXVI. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁ- LASZTÁSÁNAK ELVEI

A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre. A tankönyveket – amennyiben ez lehetséges – a tanulmányi rendszeren keresztül elektronikus könyv formátumban is szabadon közzé kell tenni.

A köznevelési intézményekben a következő tanév megtervezésének egyik igen fontos feladata a tankönyvellátás biztonságos megszervezése.

Az iskolai tankönyvrendelés és -ellátás rendjét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról című jogszabály határozza meg.

184/F. § (1) Az iskolai tankönyveket az iskola a fenntartó egyetértésének beszerzését követően rendeli meg azzal, hogy a tanévenkénti

- a) tankönyvrendelés határideje április utolsó munkanapja,*
- b) tankönyvrendelés módosításának határideje június 30.,*
- c) pótrendelés határideje szeptember 15.*

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti tankönyvrendelést a tankönyvrendelés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján kell teljesíteni, legalább a kiválasztott tankönyvek címének, darabszámának, az érintett tanulóknak és a tanulókat esetlegesen megillető támogatásoknak a feltüntetésével.

(4) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti módosítás az iskola által rendelt tankönyvek számát tekintve tankönyvenként legfeljebb 15%-ban térhet el az (1) bekezdés a) pontja szerinti rendelestől.

(5) Módosításra és pótrendelésre akkor kerülhet sor, ha a módosítás oka

- a) az osztálylétszám változása, vagy*
- b) az, hogy az adott tanévi tankönyvjegyzék az (1) bekezdés a) pontjában foglalt határidőt követően újabb tankönyvvel egészült ki és az iskola a fenntartója engedélyével ezek közül választott.*

(6) A tankönyvrendeléseket a könyvtárellátó – az (1) bekezdés szerinti tankönyvrendelési határidőtől számított – tíz napon belül összesíti és az adott tanévi tankönyvellátásban érintett kiadónak továbbítja.

(7) A kiadó a könyvtárellátótól kapott megrendeléseket öt napon belül a könyvtárellátó által működtetett elektronikus rendszeren keresztül a könyvtárellátónak visszaigazolja, amiről a könyvtárellátó a rendelést leadó iskolát értesíti.

(8) Amennyiben a kiadó a könyvtárellátó megrendelését nem tudja elfogadni, kezdeményeznie kell – a visszaigazolásra rendelkezésére álló határidőn belül – a könyvtárellátó által működtetett elektronikus rendszeren keresztül annak módosítását vagy visszavonását.

(9) A tankönyvrendelés leadására jogosult iskola a pótrendelés leadásán túli időszakban a tankönyvellátási szerződésben meghatározott feltételekkel is jogosult tankönyvrendelést leadni, amelyet a könyvtárellátó teljesít.

(10) Az iskola a hit- és erkölcsstanoktatáshoz a bevett egyház által alkalmazott tankönyvekre vonatkozó rendelését tankönyvenként és egyházanként összesítve küldi meg a könyvtárellátó részére. A könyvtárellátó az adott egyházra vonatkozó adatok összesítését követően megküldi az adatokat az érintett bevett egyház számára. A hit- és erkölcsstanoktatáshoz alkalmazott tankönyvek beszerzéséről és az iskolákhoz tanévkezdésre történő eljuttatásáról a bevett egyház gondoskodik.

184/G. § (1) Az iskolai tankönyvrendelésnél az iskolába belépő új osztályok tanulóinak várható, becsült létszámát is figyelembe kell venni. Az iskolai tankönyvrendelést oly módon kell elkészíteni, hogy a tankönyvtámogatás, a tankönyvkölcsönzés, a tankönyv tanórán kívüli elhelyezése az iskola minden tanulója részére biztosítsa a tankönyvhöz való hozzájutás lehetőségét.

(2) A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az iskolának lehetővé kell tennie, hogy azt a szülők megismerjék. A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel véleménynyilvánítási joggal rendelkezik. A szülő nyilatkozhat arról, hogy gyermeke részére az összes tankönyvet meg kívánja-e vásárolni, vagy egyes tankönyvek biztosítását más módon kívánja megoldani.

(3) Az egyes osztályokba beiratkozott tanulók szüleit tájékoztatni kell az adott osztályban használni szándékozott tankönyvek össztömegéről. Az 1–4. évfolyamokra beiratkozott tanulók heti órarendjét úgy kell kialakítani, hogy az egyes tanítási napokon használt tankönyvek tömege a három kilogrammot ne haladhassa meg.

(4) Az iskolának legkésőbb május 31-ig – a helyben szokásos módon – közzé kell tennie azoknak a tankönyveknek, ajánlott és kötelező olvasmányoknak a jegyzékét, amelyeket az iskolai könyvtárból a tanulók kikölcsönözhetnek.

XXXVI.1. A tankönyvválasztás szempontjai

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- segítse a helyes tanulási szokások, az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását;
- biztosítson lehetőséget a mennyiségi és minőségi differenciálásra egyaránt;
- alakítsa ki az önellenőrzés igényét;
- ábraanyaga, betűmérete igazodjon az életkori sajátosságokhoz;
- felépítése (témák, feladattípusok) logikus, könnyen követhető legyen;
- feladatrendszere változatos legyen tartalom, típus, nehézségi fok és funkció tekintetében,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel;
- biztosított a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) kell tájékoztatni.

A tankönyv legyen:

- a tantárgyi cél és követelmény elérését legjobban segítő,
- illusztrációban gazdag,

Az iskolai tanítást és tanulást segítő könyvektől meg kell követelni:

- a nyelvi helyességet,
- a gyermekek korának megfelelő stílust,
- a gyermeklélektani és pedagógiai szempontok érvényesülését.

A tankönyvek, taneszközök:

- ne legyenek ellentétesek az alkotmány és a törvények szellemével,
- ne tartalmazzanak tudományos tévedéseket.

XXXVII. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanulók magasabb évfolyamba akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítik.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szóveges értékelése alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a tanév végén egy vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet a nevelőtestület döntése alapján.

A tanuló 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztása miatt nem tudta teljesíteni.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülővel történő egyeztetés alapján a szülő kérésére történik.

XXXVIII. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJA ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDSZERE, MÓDSZEREI

XXXVIII. 1. A tanulmányi munka ellenőrzése és értékelése

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

XXXVIII.1.1. Az ellenőrzés

Az **ellenőrzésnek**, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két feladata van:

- rendszeres munkára szoktat, motivál,
- tájékoztat a készségek fejlesztésének szintjéről, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.

Az előírt követelmények teljesítését a pedagógusok az egyes tanszaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók:

- szóbeli felelete,
- írásbeli munkája vagy
- gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

XXXVIII.1.2. Szóbeli számonkérés formái

- feleltetés: a leggyakoribb forma. Ilyenkor általában a napi tananyag ellenőrzése történik.
- beszélgetés: irányított kommunikáció a tananyaggal kapcsolatosan,,
- kiselőadás: szóbeli beszámoló előzetes felkészülés alapján stb.

XXXVIII.1.3. Írásbeli számonkérés formái

Témazáró:

- Egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell íratni azokból a tantárgyakból, melyet osztályzattal értékel félévkor és év végén. A tantárgyi tanterveknél megtalálható, hogy konkrétan hány témazáró lesz az év során. A témazáró mennyisége függ a tantárgy heti óraszámától is.
- Az érdemjegy pirossal kerül be a naplóba. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően;

Dolgozat: számonkérés:

- Kisebbségi tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tantervek másként nem rendelkeznek.

Az érdemjegy beírása kék színnel történik. (pl. teszt, feladatlap);

Írásbeli felelet:

egy-két tananyagot leképező számonkérés írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát, ha másként nem rendelkezik a tantárgyi tantervvel. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos. Beírása kék színnel történik. (pl. teszt, röpdolgozat, feladatlap).

Az érdemjegy zöld színnel kerül beírásra: ha szorgalmi feladat, versmondás, kutatómunka, vagy egyéb beszámoló kerül értékelésre.

XXXVIII. 1.4. Gyakorlati számonkérés formái

- munkadarab értékelése,
- gyűjtőmunka értékelése,
- projekt-dokumentum értékelése,
- sportteljesítmény értékelése.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

XXXVIII.2. Az értékelés rendszere

XXXVIII. 2.1. Az értékelés funkciói

- a folyamatos munka visszajelzésének eszköze,
- a motiváció egyik eszköze,
- az elvárt, követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony, illetve mérték kontrolljának eszköze,
- versenyorientációt, sikert, kudarcot jelez,

az önismeret kontrollja,

az előrehaladás mérésének eszköze.

XXXVIII.2.2. Az értékelési rend követelményei

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget,
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei, környezete számára,

legyen kompatibilis a közoktatás egészével.

XXXVIII.3. A tanulmányi munka értékelése

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak az előző értékelés óta.

A félévi osztályzatok és szöveges értékelések azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok és az 1. évfolyam végén a szöveges értékelés azt tanúsítják, hogy:

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

XXXVIII.3.1. Az értékelés alapelvei

A szóveges értékelésről, az osztályzatról és az érdemjegyről a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell.

A szóveges értékelés és az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekin-ti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

XXXVIII.3.2. Az érdemjegyek és az osztályzatok

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 30%	elégtelen (1)
31 - 50%	elégséges (2)
51- 75%	közepes (3)
76- 90%	jó (4)
91- 100%	jeles (5)

XXXVIII.3.3. A szöveges minősítés

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Második évfolyam végétől a továbbiakban a minősítés osztályzattal történik.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap:

- az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét,
- fel kell tárnai a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és
- javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

XXXVIII.4. Mentésítés az értékelés és minősítés alól

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján - az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást engedélyez.

Ha a tanulót mentesítették az értékelés és minősítés alól: az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Az előkészítő évfolyam során a tanuló játékos felkészítés keretében készül az iskolai követelmények teljesítésére. Előkészítő évfolyamra a tanuló csak 1 tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

A magasabb évfolyamokon oktatott tantárgyaknál is mentesíthetjük a tanulót az értékelés és minősítés alól a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján.

XXXVIII.5. Az érdemjegyek és osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél

A 2. évfolyam végén, valamint a 3-8. évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen(1).

- Félévkor a kitűnő eredményt az osztályzat mellé D betűt írásával jelöljük.
- Év végén a kitűnő eredménynél: a megjegyzés rovatban a tantárgyak felsorolása.

XXXVIII.6. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a Helyi tantervben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon tanév végén elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
- A 2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak készségi tárgyak kivételével osztályozó vizsgát kell tennie ha: az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, mert magántanuló volt, vagy egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap:

- az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét,
- fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket,
- javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

Egyéni továbbhaladás

Egyéni továbbhaladás esetén az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többieket. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.

XXXIX. A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI

XXXIX.1. A magatartás értékelése és minősítése

Követelmények:

- Az iskolánkba járó diák tartsa be az iskolai tanórai és tanórán kívüli foglalkozások rendjét, az iskola szabályzatainak előírásait (házirend és munkanem leírások).
- Tartsa be az iskolához tartozó területek használati rendjét.
- Óvja saját és társai testi épségét, egészségét.
- Őrizze meg, és az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott és az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit.
- Tartsa tiszteletben tanárai és tanulótársai emberi méltóságát.
- Tartsa be és alkalmazza az alábbi területekre vonatkozó illemszabályokat:
 - iskolai viselkedés,
 - étkezés,
 - közlekedés,
 - jó megjelenés,
 - szabadidőben végezhető tevékenység közbeni viselkedés,
 - ajándékozás
 - írásbeli érintkezés,
 - telefonálás.

XXXIX.2. A szorgalom minősítése

Követelményei:

- Tegyen eleget rendszeres munkával, képességeinek megfelelően tanulmányi kötelezettségének.
- Sajátítsa el és alkalmazza az egészségét, biztonságát védő ismereteket.
- Ismerje és alkalmazza a házirend és a munkanem leírások szabályait:
 - hetesek feladatai,
 - ügyeletesek feladatai,
 - ebédlőben terítők feladatai.
- Vegyen részt iskolája és osztálya közösségi életében.
- Képviselje iskoláját képességeinek megfelelő felkészültséggel versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.

XXXIX.3. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének

szempontjai

- a fenti követelmények megértése, betartása, megértése
- osztályfőnöki és igazgatói dicsérek és figyelmeztetések, intők száma, súlya
- fegyelmi intézkedések
- igazolatlan hiányzások száma

A tanuló, magatartása és szorgalma értékelésének minősítésének formája

Magatartás értékelésekor:

- Példás (5)
- Jó (4)
- Változó (3)
- Rossz (2)

Szorgalom értékelésekor:

- Példás (5)
- Jó (4)
- Változó (3)
- Hanyag (2)

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

XXXIX.3.1. A magatartás értékelése

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei iskolánkban:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékeny, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

XXXIX.3.2. A szorgalom értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél, minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket használjuk.

Az 1-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelő-testület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők a többcélú közoktatási intézményekben:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozáson, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendezettek, és ezeket a tanítási órára mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson, vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy csak ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták rendezettek

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői, vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen, vagy szöveges minősítése: felzárkóztatásra szorul.

XL. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI, KORLÁTAI

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbszörénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó-alkottató, kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.
- Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.
- Az otthoni feladatok jellege függ a tantárgy sajátosságától.

Iskolánkban olyan írásbeli házi feladatot adunk, amely figyelembe veszi

- a differenciálás elvét
- a fejlesztés elvét
- önállóan, szülői segítség igénybe vétele nélkül lehet megoldani
- az életkornak megfelelő időtartam alatt lehet megoldani
- kutatómunka esetén több napos megoldási idő álljon rendelkezésre
- 1-2. évfolyam egésznapos iskola osztályaiban nincs kötelező házi feladat.

A hét utolsó tanítási napjáról a következő hét első tanítási napjára lehetőleg nem adunk írásbeli házi feladatot. (Kivételt képeznek a szorgalmi, gyűjtő, kutató és munka jellegű feladatok.) Hosszabb tanítási szünetekre lehetőleg ne adjunk házi feladatot, és a szünet utáni első tanítási napon eltekintünk a számonkéréstől.

XLI. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Hitvallásunk a rászoruló tanulók megkülönböztetett segítése, fejlesztése. Ezért feladatunk a szolgáltatásainkhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítása, az esélyteremtés, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása nevelő-oktató munka minden területén:

- a beiratkozásánál,
- a tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a pályaaorientációban, a pályaválasztásban
- a humán erőforrás-fejlesztésben
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban (szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel).

Folyamatos feladataink

- Kiemelt figyelmet igénylő hátrányos és halmozottan helyzetű tanulók pontos nyilvántartásának vezetése.
- Pedagógusaink differenciált képzés és értékelés révén biztosítják, hogy minden tanuló egyéni képességeik szerint haladhasson.
- A lemaradókat, nehézségekkel küszködőket tanulószobával, korrepetálással, egyéni képességeik szerinti fejlesztéssel segítjük.
- A lemorzsolódás minimális szintre való csökkenése érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a tanulókkal, a családsegítő szolgálattal és egyéb partnerekkel.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogprevenციót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.
- Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnánk hozzá.
- Minden rászoruló gyermek számára biztosítjuk a napközis és tanulószobai ellátást.

XLII. AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS RENDSZERE

Az iskolai egészségfejlesztés az iskolánk egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészségismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az iskola egészségügyi feladatokat az orvos és védőnő közösen látja el

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció)
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskolaorvos, és különösen a védőnő hagyományos feladatai közé tartozik az egészségnevelésben való részvétel.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései
- Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskolai diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában
- Környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben
- Az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.

Az iskolai pedagógusai és az iskola együttműködésének kialakítása, eredményessé tételének feltétele a folyamatos tájékozódás a következőkkel:

Kábítószerügyi Egvezetítő Fórum-ok (KEF)

Az iskolás korosztály veszélyeztetett a kábítószer-fogyasztás tekintetében, ezért fontos a kapcsolattartás kialakítása, kontaktszemély kijelölése.

Szülők

A szülők véleményének megismerésére a nyitott nap, a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával megfogalmazott problémák, segítségkérések összegyűjtése, szakmai szempontú értékelése, valamint a kérdőíves felmérés a legalkalmasabb. A témaorientált szülői értekezletek arra is jó lehetőséget adhatnak, hogy a résztvevők egymás véleményét is megismerjék.

Diákok

A diákoktól közvetlenül és közvetett módon lehet információkat szerezni.

A közvetlen információszerzés a diákok konkrét probléma-felvetését jelenti, ebben kiemelt szerepet játszik a bizalom. A közvetett információszerzésre szolgálnak a különböző vizsgálatok és felmérések, kérdőívek, rajzos-, szöveges felmérőlapok.

Iskolai alkalmazottak, pedagógusok

A korszerű egészségfejlesztési szemlélet elterjesztése érdekében az egész iskolára, kiterjedő célokat kell megfogalmazni, ezért minden munkatárs véleménye fontos.

A pedagógus kollégák véleményét a munkaközösségeken keresztül kérdőíves felméréssel is célszerű megismerni.

Módszerek

Attitűd (viszonyulás) vizsgálata

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatban meglévő pozitív változtatási hajlandóságok, illetve a várható kooperáció motivációs bázisának felmérése az iskolában meglévő, egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező- vagy külső szakember bevonásával. A vizsgálat legegyszerűbb módja az anonim, önkéntes, kérdőíves felmérés.

Elemzés, információgyűjtés

Tanárok

Tantestületi értekezleten ismeretszint felmérés, problémakezelési módszerek, ötletek kérése a kollégáktól.

Egészségügyi szervek

Információgyűjtés majd naprakész informálódás a régió, megye és település egészségügyi hátteréről.

Polgármesteri Hivatal szakszolgálatai, illetve a hivatal által működtetett intézmények, gyermekjóléti szolgálatok.

XLII.1. Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai reáltevékenység-rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szennyezési betegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- Az egészségnevelési programban szerepeljenek:
 - az egészséges táplálkozás témái
 - a szennyezési betegségekkel való foglalkozás
 - a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
 - az AIDS prevenció
 - a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
 - a testi higiénia
 - a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
 - a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás,)
 - a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az iskola határozott – lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő – tervvel rendelkezik. Ezt egyeztetni kell a diákokkal és a szülőkkel, az iskolához szorosan kapcsolódó más szakemberekkel. Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás (pl. az iskolai büfé választéka),
- a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja,
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzésére,
- a szexuális nevelés már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

XLII.2. Az egészségnevelés tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon

Tanórai foglalkozások

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása
- Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Napközis foglalkozások
- Tanulószoza
- Iskolaotthon
- Elsősegélynyújtó szakkör
- ISK sportcsoportok működése
- szabadidős, játékos foglalkozások
- sporttevékenységek
- kirándulások, túrák, erdei iskola
- úszásoktatás
- játékos természetismereti verseny
- délutáni szabadidős foglalkozások
- témával kapcsolatos filmvetítések
- vetélkedők, versenyek
- egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.

Tájékoztató fórumok

- szülői értekezlet,
- fogadóóra
- szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató
- szakmai tanácskozások,
- tréningek

Iskolán kívüli rendezvények

- kortárssegítő képzés,
- kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.

Módszerek az egészségnevelésben

- az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára
- az iskola környezetének szebbé tétele: pl.: rendezzünk versenyeket, készítsünk a tanulókkal, a témával kapcsolatos plakátokat, pontozzuk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat stb.
- kirándulások szervezése, a rendszeres testmozgás lehetővé tétele a szülőket is bevonva e tevékenységbe
- továbbképzésen való részvétel
- az ellenőrzés és értékelés

Részletesen kidolgozva A mindennapos iskolai testedzés programja című fejezetben.

Értékelés

Minden évben a munkaterv értékelésekor külön foglalkozunk az egészségnevelési program értékelésével a félévi és év végi tantestületi értekezletek. Az értékelés eredményeit és az új információkat és tapasztalatokat is figyelembe vevő módosított célok megfogalmazását, valamint végrehajtási terv elkészítését jelenti.

XLIII. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

A környezeti nevelési program törvényi háttere

- Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai.
- Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. törvény a Környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, helyreállítás, felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54.§. 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumként a NAT-ot, Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet Egészségügyi Akcióprogramot) említi.

- A Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.
- Közoktatási jogszabályok
- Az iskolai munkát tartalmi alapjaiban szabályzó közös követelményei között találjuk a környezeti nevelést. „A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.”

Nevelési célok a környezeti nevelés szolgálatában

Általános célok:

- környezettudatos tanulói magatartás
- környezetért felelős életvitel kialakítása
- mely a környezeti válság elmélyülésének a megakadályozását szolgálja, az élő természet fennmaradását és a társadalom fenntartható fejlődését segíti.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink nyitottak legyenek a szűkebb környezetük és a nagyvilág felé.

Diákjaink nem lehetnek közömbösek a szűkebb és tágabb környezetük tisztasága, esztétikuma és a világ globális problémái iránt. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink a környezetünkért felelősséget érző, érte tenni akaró emberekké váljanak, akik az emberi alkotásokat tisztelik.

A környezeti nevelés magában foglalja a következőket:

- az emberben eredendően benne rejlő természeti erények kibontakoztatása,
- természet-, embertisztelő szokásrendszer kialakítása,
- belső készítés, esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása a szokásrendszerek elmélyítése, működtetése intellektuális hatásokkal az ismeret által,
- melynek eredményeképpen kialakul az ökológiai gondolkodás, környezettudatos szemlélet.

Környezeti nevelésünk célja:

- Fenntarthatóságra nevelés integrált tantárgy- és tudományközi megközelítés segítségével.
- Rendszerszemléletre nevelés
- Globális összefüggések megértése.
- Alternatív, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése.
- A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése.
- Létminőséghez szükséges értékek megismerése, és a viselkedési normák kialakítása.
- Konfliktuskezelés, tolerancia, természeti, társadalmi felelősség fejlesztése.
- Helyes értékrend, erkölcs és életviteli szokások formálása
- Környezet és egészség-tudatosság erősítése, az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata.
- Fogyasztás helyébe az életminőség helyezése.
- Szerves kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben.
- A helyi értékek és problémák megismertetése. Az értékek megőrzése és gyarapítása.
- Lakóhelyünk környezetvédelmi munkájában (személyes tapasztalatszerzés) aktív részvétel.
- Hagyományok őrzése.

Kiemelt feladatunk a természettudományos gondolkodásmód fejlesztése.

Ezen belül a következő területekre helyezzük a hangsúlyt:

- érzékenység kialakítása a környezet állapota iránt

- képesség kialakítása a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére, elemi szintű értékelésére
- a természet és az ember alkotta értékek felismerésének és megőrzésének tudatosítása.

Az ember egyszerre biológiai és társadalmi lény. Mint biológiai lény a természet része és minden életfunkciójával a természethez kapcsolódik. Mint társadalmi lény a tapasztalatai birtokában életfeltételeit tudatosan javítja, a természetet átalakítja saját hasznára. Napjainkra az emberi szükségletek növekedése által a civilizációs folyamat hatására az ökológiai válság globális méreteket öltött. Az elkövetett hibákat helyre kell hozni, hogy a következő generációk számára is kedvező feltételek legyenek a Földön.

A jövő nemzedékének már a környezeti problémák megelőzésére kell törekedni, melynek alapvető feltétele a tudatformálás, a szemléletformálás, a felelősségtudat kialakítása a környezetünk iránt.

Ezen feladatok megvalósításában kiemelt szerepet kap a környezeti nevelés, mely a Nemzeti Alaptanterv műveltségi területeinek kiemelt fejlesztési követelménye, így az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatja.

Az iskolánk környezeti nevelése az ökológiailag, szociálisan, gazdaságilag és politika-
ilag fenntartható társadalom számára szükséges kulcskompetenciák kialakulását szolgálja.

Ennek érdekében a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása elengedhetetlen. az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését – beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt – az emberiség jövőjének biztosítását, a fenntartható fejlődést csak az ökológiai gondolkodással és környezettudatos magatartással rendelkező emberektől várhatjuk el. Ezt a felelősségteljes munkát minden pedagógusnak fel kell vállalnia.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolában jelenleg a tantestület minden tagja különböző hangsúlyokkal foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a területe iskolánknak, ahol fokozatosan és lépésenként haladunk előre.

A környezeti nevelés szinterei

- Tanórai keretben

Kerettantervbe építve, melyek áthatják nevelésünk-oktatásunk teljes tevékenységrendszerét A tanév során lehetőség szerint megszervezhető, hogy erdei iskolában töltsenek egy-egy hetet a diákok, ahol a munka meghatározott, speciális órarend szerint folyik.

A tanórán kívüli programok közül hangsúlyosan a környezeti neveléssel kapcsolatos szinterek a következők:

Szakkör

Lehetőséget teremtünk a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulóknak a közösség által meghirdetett programokban való közreműködésre.

A Kutató Gyerekek Tudományos Köre munkájában ösztönözzük a tanulóinkat egy-egy környezetvédelmi probléma, témakör kutatásra, feldolgozására.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai

A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékeztünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

Akciók

Egy-egy helyi, regionális környezeti probléma megoldására szervezett akciókhoz csatlakozunk, amelyek felhívják a lakóhelyünk közösségének figyelmét egy-egy helyi vagy globális környezeti problémára. (Takarítási nap, szemétkyűjtési, autómentes nap).

Kiállítások

Iskolánkban az Iskolagaléria támogatásával környezetvédelmi kiállításokat szervezünk (pl. természeti értékeket, helyi problémákat bemutató kiállítás, ásványbemutató)

Iskolai könyvtár

Az iskolai könyvtárban külön polcon található a környezeti témakörökkel foglalkozó könyvek, videofilmek, CD-lemezek. Ezzel a megoldással a tanulók könnyebben átlátják a rendelkezésükre álló irodalmat, szívesebben kutatnak, olvasgatnak, tájékozódnak.

Média

Fontos, hogy az iskola környezetvédelmi tevékenysége ismert és elismert legyen a helyi, illetve tágabb közösségben. Ezért szoros kapcsolatot tartunk a helyi médiával, és gondoskodunk az érdemi események, feltárt problémák, eredmények megismertetéséről.

Tanulmányi kirándulás

Lehetőleg egy – vagy többnapos tanulmányi kirándulást szervezünk egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogathatunk (lehetőség szerint) kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadasparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Tanösvény

Az iskolakertben, vagy környékén kialakíthatunk tanösvényt, már meglévő illetve általunk ültetett növények meghatározásával és rövid ismertető készítésével.

Zöldesítés

A COMENIUS 2000 minőségfejlesztési programban egyik feladattervünk az iskolai udvar „zöldesítése” a különböző funkcióknak megfelelő tervek kialakítása volt. Ehhez építészeti és környezetépítési (növénytelepítési tanulmányt és látványtervet) tervet készítettünk. Ez alapján több lépcsőben (különböző erőforrások igénybevételével) valósítottuk meg elképzeléseinket. További feladatunk: az iskolai udvar és előkert „parkosított” részének gondozása, továbbfejlesztése. A növénytársulások kiegészítése. (Iskolai „mini tanösvény”, mini „madárparadicsom” kialakítása). Cserjék, fák, örökzöldek, évelő és egy-és két nyári növények ültetésével szépíthetjük környezetünket.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek

Hagyománnyá vált az alsó tagozatos tanulók számára szervezett természetismereti, képességfejlesztési, kreatív csapatverseny.

Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat iskolánk hitvallásának megfelelően ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Országos versenyek, amelyeken hagyományosan évek óta jól szerepelnek diákjaink.

- 5-6. évfolyam: Kaán Károly természetvédelmi és környezetismereti országos verseny
- 7-8. évfolyam: Herman Ottó országos biológia verseny
- 7-8. évfolyam: Teleki Pál országos földrajzi – és környezetismereti verseny

Városismereti program

A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében olyan programokat szervezünk, amelyek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedőkkel illetve kiállításokkal egészítjük ki.

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel

Iskolánk tagja a Hatvani Környezetvédő Egyesületnek. Így a tanulóink a helyi és országos környezet- és természetvédő civil szervezetekkel találkozva, annak ifjúsági tagozataként aktívan be is kapcsolódik az Egyesület által szervezett mozgalmakba.

Kézműves foglalkozások

A természet adta anyagok (termések, csuhé, levelek, tollak, csigaházak) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készítünk.

Diák-önkormányzati nap

Az iskolai programnak mindig van környezet-egészségügyi része is. (pl. sportnap, lehetőség szerint közös iskolai kirándulás)

Napközis, szabadidős foglalkozások, iskolaotthon szabadidős foglalkozásai

Séta a környéken, termések gyűjtése.

Iskolai Sport (ISK):

Délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek.

Látogatások, kirándulások

Lehetőség szerint szervezett kirándulások állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítjuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Szülői értekezletek

A környezet-egészségvédelem néhány fontos eleme témája lehet a szülői értekezletnek.

Együttműködés: erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint a külső intézményekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

- *Tanárok.* Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.
- *Diákok.* Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.
- *Tanárok és diákok.* A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában a lehetőség

szerint szervezett erdei iskoláknak, a természetvédelemmel kapcsolatos versenyeknek, a hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a nyári táboroknak. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

- *Tanárok és szülők.* Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.
- *Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények.* A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi/teheti a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Javasoljuk, hogy lehetőség szerint iskolai tanulmányai során, minden tanulónk legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson vegyen részt.
- *Civil szervezetek.* A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik/segíthetik környezeti nevelési munkánkat. Tantestületünk több tagja rendszeresen részt vesz előadásaikon, továbbképzéseiken.
- *Hivatalos szervek.* A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában a jövőben is.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Fontos, hogy továbbra is megőrizzük ezt a helyzetet, hogy a büfé nem egy nagyvállalat része, hanem egy, az iskolákra szabottan működő önálló egység. Kívánatos, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálata.

Módszerek a környezeti nevelési programban

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Néhány módszer:

- modellezés;
- projektmódszer; kreatív tevékenység;
- közösségépítés; művészi kifejezés.

Taneszközök

Az iskola folyamatosan szerzi be azokat az alapvető oktatási eszközöket, szakkönyveket, modern ismerethordozókat, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni azokat. Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értékelemtől különböztetni.

Minőségbiztosítás/minőség-ellenőrzés a környezeti nevelési programban

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során – szakítani szeretnénk a passzív befogadás gyakorlatával. Az értékmegőrzésre és értékátadásra vállalkozunk a gyermek képességeinek és teljes személyiségének a fejlesztése során.

Így alakítjuk ki **az iskolai környezetünket** is, melynek minőségmutatói a következők:

- tantermek, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztasága és esztétikus kialakítása
- növények, élősarok kialakítása (tervezett)
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- egészséges élelmiszereket árusító iskolai büfé
- gyalogos és kerékpáros közlekedés ösztönzése
- szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése
- pedagógusok és technikai dolgozók példamutatása a környezettudatos magatartás kialakításának folyamatában

A pedagógus-továbbképzések

Szorgalmazzuk azokon a továbbképzéseken való részvételt, amely a környezeti neveléssel összefüggő feladatokat közvetítik.

XLIV. AZ ISKOLA ÁLTAL ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

XLIV.1. Munka és tanulásszervezés

A munka és tanulásszervezés jellemzője, hogy a tanuló **egyénre koncentrálunk**, annak fejlettségére, tanulási tempójára.

Törekszünk az önállóság és az öntevékenység kialakítására, az ehhez szükséges önálló tanulási és önismereti képességek kiművelésére, a különböző személyiségszféra arányos fejlesztésére. (Szomatikus, emotív, szociatív, ideatív, konatív és kognitív.)

XLIV.2. Az egyénre szabott tanulásirányítás

Pedagógiai hitvallásunk a tanítást és a nevelést egységes, egymástól nem elkülönített és elkülöníthető tevékenységként kezeli. Mindent, amit a gyerekek el kell sajátítani, meg kell tanulnia, elsajátítandó objektivációnak tekintjük, amelynek a megtanulásához meghatározott időszakra van szüksége. **A pedagógus tevékenységét ebben a szakaszban folyamattírányító tevékenységként értelmezzük.**

Iskolánkban a **demokratikus pedagógiai vezetési stílus a meghatározó, amelyre az együttműködés** a jellemző. Ez a feltétele annak, hogy a képességfejlesztés illetve a tanulásszervezés a tanulók egyéni tempójának megfelelően valósuljon meg.

XLIV.3. A differenciált tanulásszervezés jellemzői

Iskolánk tanulás- és tanításszemlélete a differenciálás tekintetében különbözik más pedagógiáktól és más iskoláktól. Tantestületünk a differenciálást a tanulás megszervezésének egyik hangsúlyos módszerének tartja, amely lehetővé teszi, hogy a **pedagógus a tanulók közötti egyéni különbségek figyelembevételével határozza meg a tanulás tempóját, módszereit.** Ennek érdekében viszonylag homogén csoportokba sorolja a tanítványait, arra való tekintettel, hogy a fejlesztendő képességek szempontjából milyen felkészültségűek. Ez a csoportokra bontás tevékenységterületenként állandóan változik, ahogy a tanuló személyisége magatartása, attitűdje, képességei és tudása változik.

A differenciálás alapvető feltétele, hogy a pedagógus alakítsa ki a tanítványaiban a **munkafegyelmet**, vagyis azt, hogy a diákok legyenek képesek a megértett feladatokat önállóan megoldani. Mindeközben pedig állítódjanak be arra, hogy nem kaphatnak azonnali megerősítést, ha egy feladattal elkészültek.

XLV. KÖNYVTÁRPEDAGÓGIAI PROGRAM

Az iskolai könyvtár meghatározása

Az iskolai könyvtár az oktató-nevelőmunka eszköztára, szellemi bázisa. Működése igazodik az iskola tevékenységének egészéhez.

Működésének alapvető célja: az iskola pedagógiai programjában és helyi tanterveiben megfogalmazott célok szolgálata.

Az iskolai könyvtár

Az iskolai könyvtár az oktatási, nevelési intézmény, tanítási, tanulási eszköze, médiatára, oktatási helyszíne és kommunikációs centruma.

Gyűjteménye széleskörűen tartalmazza azokat az információhordozókat, információkat, amelyeket az iskola, oktató, nevelő tevékenységében hasznosít, befogadva és felhasználva a különböző rögzítési, tárolási, átviteli és kereső technikákat.

Szakszerűen elhelyezett és feltárt gyűjteményére és a könyvtári hálózaton elérhető forrásokra épülő szolgáltatásaival az iskola tevékenységét átfogó forrásközpontként, információs központként működik.

Az önálló ismeretszerzés elsajátítása érdekében tantervi program szerint szervezi és a nevelőtestülettel együttműködve, valósítja meg a tanulók könyvtárhasználati felkészítését.

Egyúttal széleskörű lehetőséget kínál az olvasásfejlesztésre, a csoportos és egyéni tanulás technikáinak módszereinek elsajátítására, a személyiség komplex és differenciált fejlesztésére.

A könyvtárhasználatra nevelés célja iskolánkban

Mindennapi életünkben megnőtt az információ társadalmi szerepe, és felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson a munkájához, az életvitelének alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő információszerzési, -feldolgozási, adattárolási, - szervezési és - átadási technikákat, valamint az információkezelés jogi és etikai szabályait. E célok megvalósításához meg kell tanítani a diákokat a különböző érzékelési csatornákon hozzájuk eljutó információk kezelésére és alkotó módon történő felhasználására.

Az iskolánkban kitüntetett értéknek kell, hogy szerepeljen az, hogy a diákokat megtanítsuk az önművelés, az egyéni hatékony tanulási módszerek kialakításához szükséges ha-

gyománys és újszerű tájékoztató eszközök és technikák együttes és összehangolt alkalmazására.

Ahhoz, hogy a tanuló a könyvtári eszközöket, a különböző információhordozókat használni tudja, először is pozitív viszonyulást kell kialakítani a különféle dokumentumtípusok, a könyvtár szolgáltatásai és a könyvtár nyújtotta számtalan lehetőség között.

Ha ez a magatartásforma, attitűd az 1-4. évfolyamon kellően tudatosan és tapintatosan, de pedagógiailag tervezetten és eredményesen megvalósul, akkor reálisan tervezhető követelményként szerepelhet az 5-8. évfolyamon egy szűkebb alapozó jellegű elméleti ismeretanyag. Ezt tekintjük a könyvtárhasználati „célismeret” elsajátításának. A tanulóinknak meg kell értenie a konkrét feladatokon keresztül, és a gyakorlatban is tudnia kell alkalmazni a könyvtárral, a tájékoztató eszközökkel kapcsolatos alapvető tudnivalókat.

A különböző tantárgyak, műveltségi területek erre a megszerzett tudásra építve bővíthetnek, mélyíthetők és főképpen alkalmazhatják az adott szakterülethez szükséges könyvtári, könyvtár-informatikai ismereteket, azaz a könyvtárhasználati eszköztudást.

A könyvtárhasználat tantárgyközi beépülése érdekében fontosnak tartjuk, hogy a pedagógiai programban hangsúlyosan jelenjen meg a könyvtár használatához szükséges képesség-együttes fejlesztésének rendszerbeli helye, szerepe és színtere.

Információs kapu az iskolai könyvtár a Kodályban

Az iskolai könyvtárat a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskolában új szemléletű információs kapuként értelmezzük.

Hiszen a korszerű iskolarendszerben az iskolai könyvtár információs-tanulási forrásközponttá, nyitott szellemi műhellyé válik. Gyűjteménye széleskörűen tartalmazza azokat az információkat és információhordozókat, amelyeket az intézmény hasznosít, befogadva és felhasználva a különféle rögzítési, tárolási, átviteli és kereső technikákat. Saját és a hálózaton elérhető információs és dokumentációs bázisával stratégiai fontosságú szerepet tölt be a tartalomszolgáltatásban, a kibővülő ismeretszerzési lehetőségek megismertetésében, és biztosítja széles körű alkalmazásukat a tanulásban és a mindennapi tájékozódásban.

A könyvtárpedagógiai programunkban azt fogalmazzuk meg, hogy milyen elvárások tartoznak a könyvtárpedagógiai tevékenységrendszerhez.

Ezek a következők:

A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen, hiszen informatikai szolgáltatásai az iskolai tevékenység teljességére irányulnak.

Használatának technikáját, módszereit – az önálló ismeretszerzés érdekében – a tanulóknak el kell sajátítani.

Ez a kompetencia magába foglalja az informatika egyéb területein szerzett tudás integrált alkalmazását is.

A tanulók képességeinek a fejlesztése során különös hangsúlyt kap azoknak az értékeknek a megfogalmazása, amelyek az iskolai könyvtárral, illetve a könyvtárhasználati képességek fejlesztésével függnek össze:

- az önművelési szokások kialakítása terén nagy hangsúlyt helyezünk a többkönyvűségre,
- a szellemi munka technikájának tanítására (néma szövegértő olvasás, a tanulás tanulása)
- a különböző információs csatornákon a diákokhoz eljutó ismeretek feldolgozására.
- Célunk, hogy a diákok váljanak képessé arra, hogy mindezzel olyan alkalmazói tudásra tegyenek szert, amely egyéni problémájuk, kérdéseik sikeres megoldásához vezetheti el őket.

Az iskolai könyvtárral összefüggő eredménycélok könyvtárpedagógiai összetevő

- az aktuális információkhoz való hozzájutás,
- a hiteles információnyújtás
- és a többcsatornás ismeretszerzés
- továbbá ezeknek az információknak a kezelése és alkotó felhasználásának az elsajátítása.

Azoknak az alapvető jártasságoknak és készségeknek a megalapozása a legfontosabb eredménycél a könyvtárpedagógiai célok között, amelyek alkalmassá teszik a tanulókat a különböző tanulási-önművelési technikák elsajátítására, alkalmazására, valamint az iskolán kívüli és túli ismeretszerzésre, információszerzésre, kultúráközvetítésre és befogadásra.

Az egyes szaktantárgyak helyi tantervi követelményei között is kitérünk a könyvtárral megoldható pedagógiai feladatokra pl. önálló ismeretszerzés, forrásalapú problémamegoldó tanulás stb.

A Pedagógiai program megvalósítása és az iskolai könyvtár kapcsolata

Az iskolai könyvtár korszerű pedagógiai gyakorlatot, igénykeltő pedagógiai szemléletet közvetít, szakképzett könyvtárostánárt foglalkoztat szakmódszertani felkészültséggel, valamint megfelelő kondíciókkal rendelkező, szolgáltatóképes iskolai könyvtárat működtet

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskolában mindhárom feltétel megelégedt: ugyanis a nevelőtestület és az iskolavezetés elfogadta és helyi pedagógiai programjában igyekezett érvényre juttatni a fent leírt követelményeket:

- oktatási helyszínként jelentette meg az iskolai könyvtárat,
- az önálló tanulás módszerbeli alapjaként pedig megjelölte a könyvtárhasználatot a különböző műveltségterületek ismeretanyagának elsajátításakor, a képességek fejlesztése során, a magatartás, az attitűd formálásakor: külön könyvtárhasználati helyi tantervvel
- ezenkívül tanórán kívüli foglalkozások és iskolai programok előkészítő, szervező és dokumentumszolgáltató szervezeti egységeként jelenítette meg az iskolai könyvtár szerepét és funkcióját,
- önálló tantárgyként jelenítette meg a tantárgyak között a felső tagozatban könyvtárhasználat néven.

Legfőbb könyvtárpedagógiai elveink

Legfőbb könyvtárpedagógiai elveink: hiteles információnyújtás és információkezelési technikák elsajátítása

A könyvtárhasználatra nevelést tantárgyközi feladatnak tekintjük iskolánkban. A könyvtár gyakorlatközeli használtatása a mindennapok része.

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola mindent megtesz azért, hogy működőképes, szolgáltatóképes igazi szellemi műhely, azaz ideális kulturális tér alakuljon ki a tagiskolánkban.

Ennek következtében az iskolai könyvtárunkban:

- a diák és a pedagógus megtalálja azokat a dokumentumokat, melyekre a tanítás-tanulás mindennapjaiban szükség lehet,
- pedagógiai aktivitással központi helyet tölt be a nevelőtestülettel szorosán együttműködve (tehát tervezve) a tanulók információszerző, információkezelő, kommunikációs képességeinek a megalapozásában és fejlesztésében, a hatékony tanulási szokások kialakításában,
- az iskola nyitott kommunikációs centruma, demokratikus fóruma, amely lehetőséget ad a könyvtárhoz kapcsolódó programok megszervezésére, a diákok öntevékenységre
- és ahol a szocializációs szerepe a társadalmi szempontból hátrányos helyzetű diákokon is segíteni tud
- valamint innovatív eszközháttere a tehetséggondozásnak is.

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola

könyvtárpedagógiai céljai

Az Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola a következőképpen fogalmazta meg az erre a tevékenységrendszerre vonatkozó elvárásokat:

- Az iskolában folyó pedagógiai reálfolyamatokban az Értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiai program tevékenységosztályai és a közvetített ismeretei révén azt a célt tűzzük ki, hogy nevelésünk-oktatásunkban az önművelés, az egyéni hatékony tanulási módszerek kialakításakor diákjaink ismerjék meg a hagyományos és újszerű tájékozódási eszközök és technikák összehangolt és értő együttes alkalmazását.
- A könyvtárhasználati nevelést-oktatást iskolánkban a nem emelt szintű ének-zenei oktatásban részesülő gyermekek esetében valósítjuk meg rendszeresen és tervezetten, tanórai foglalkozások keretében.

Ezeknek a könyvtárhasználati óráknak az a célja, hogy az információkezelés és felhasználás képességét kialakítsa, egyénre szabott tanulási-önművelési technikák elsajátítása révén pozitív attitűdöt alakítson ki a könyvvel és a könyvtárral kapcsolatban.

Fő célunk az olvasóvá nevelés és az INFORMÁCIÓS MŰVELTSÉG FEJLESZTÉSE!

Már korábban felismertük, és tudatos stratégiával kihasználtuk az iskolánk könyvtárában a tanulókkal való differenciált bánásmód, a tehetséggondozás, a szociális hátrányok enyhítésének eszközi, módszerbeli lehetőségeit is.

A tanulók képességeinek fejlesztése terén elsajátítandó értékek

között a következő képesség-együttes fejlesztése kap kiemelt szerepet:

- az önművelési szokások kialakítása terén hangsúlyt helyezünk a többkönyvűsége,
- a szellemi munka technikájának tanítására (néma szövegértő olvasás, a tanulás tanulása) a különböző információs csatornákon a diákokhoz eljutó ismeretek feldolgozására.

Célunk, hogy diákjaink legyenek képesek arra, hogy mindezzel olyan tudásra tegyenek szert, amely egyéni problémájuk, kérdéseik sikeres megoldásához vezethet el.

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola

könyvtárpedagógiai eredménycéljai

- Az aktuális információkhoz való hozzájutás, a hiteles információnyújtás és a többcsatornás ismeretszerzés továbbá a különböző érzékelési csatornákon a diákjainkhoz eljutó információk kezelésének és alkotó felhasználásának az elsajátítása a cél.

- Azoknak az alapvető jártasságoknak és készségeknek a megalapozására törekszünk, amelyek alkalmassá teszik tanulóinkat a különböző tanulási-önművelési technikák elsajátítására, valamint az iskolán kívüli és túli ismeretszerzésre, információszerzésre.
- Az iskolánk célkitűzéseit meghatározó nevelési tényezőkben, a kiemelt keressztantervek, közös követelmények között szerepelnek önállóan vagy más területek, tantárgyak részeként a könyvtárra vonatkozó speciális célok és követelmények.

Fontos, hogy a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános

Iskola valamennyi tevékenységében jelen legyenek a következő feladatok:

- A diákjaink ismerjék meg a könyvtárban való keresés módját, a keresést támogató eszközöket, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét.
- Sajátítsák el az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technológiáját, az interneten való keresés stratégiáját és alakuljon ki bennük a rendszerezett tudás megszerzésének, átadásának képessége.
- Váljanak rendszeres könyvtárhasználóvá, tanulják meg az iskolai könyvtár, az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer, az elektronikus könyvtárak és a teljes könyvtári rendszer szolgáltatásainak igénybe vételét, a könyvtári adatbázisok használatát.
- Ennek érdekében ismerjék az országos szakkönyvtárakat is.

Legfőbb könyvtárpedagógiai célunk

- Segítsük azokat, akik: pl. tanulási stratégiák kialakításához, tanulási módszerek alkalmazásához a tudásszerzés különböző útjai közül könyvtári eszközöket használnak és a digitális kultúra fejlesztésében közreműködnek.
- Az IKT technológiák elsajátítása kiemelt fejlesztési terület, amelyhez az iskolai könyvtár számítástechnikai hálózata is nagymértékben hozzájárul.

XLVI. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

XLVI.1.A Pedagógiai Program érvényességi ideje

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola **2023. szeptember 1. napjától szervezi meg a Módosított pedagógiai Program alapján munkáját.**

A Pedagógiai Programban található Óratervi hálóban (NAT 2020 alapján tervezett) tantárgyakat a 2020/2021-es tanévtől az alsó és felső tagozaton felmenő rendszerben vezettük be a kötelező és szabadon választható tantárgyakat.

XLVII.2. A Pedagógiai Program értékelése, felülvizsgálata

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

XLVII.3. A Pedagógiai Program módosítása

A Pedagógiai Program módosítására:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai Program módosítását közvetlenül a Szülők Tanácsa, illetve diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják.

A nevelő és oktató munka az iskolában a Pedagógiai Program szerint folyik. A Pedagógiai Programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A Pedagógiai Program módosítását a szakmai munkaközösségek véleményezik, a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított Pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév (2023.) szeptember 1. napjától kell bevezetni.

XLVII.4. A Pedagógiai Programja nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A Pedagógiai Program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthetők meg:

- az iskola irattárában
- az iskolai könyvtárban
- a nevelői szobában
- elektronikus formában az intézmény honlapján.

Az Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját ezen módosított Pedagógiai Program alapján.

Ezen Pedagógiai Program érvényességi ideje a visszavonásig érvényes.

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a Pedagógiai Programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A fenntartó a Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását időszakonként értékeli.

XLVIII. A Pedagógiai Program megalkotása során felhasznált irodalom

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről. URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv> (letöltés dátuma: 2023.08.29.)
- Dr. Zsolnai József: Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia Budapest, ÉKP-Központ –Holnap KKT.-Tárogató Kiadó, 1995.
- Dr. Zsolnai József: Egy gyakorlatközeli pedagógia Budapest, OKI, 1986
- Értékközvetítő és képességfejlesztő program részletes tanterve ÉKP/Zsolnai 2004.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

Legitimációs záradék

A szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola **Alsó tagozatos szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Hatvan, 2023. augusztus 29.

.....
Sultis Mónika szakmai munkaközösség vezető

A szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola **Felső tagozatos szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Hatvan, 2023. augusztus 29.

.....
Kovácsné Tóth Dorottya szakmai munkaközösség vezető

A szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola **Művészeti szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Hatvan, 2023. augusztus 29.

.....
Borbás Katalin szakmai munkaközösség vezető

A szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola **Belső önértékelési szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Hatvan, 2023.. augusztus 29.

.....
Misi Ágnes Andrea szakmai munkaközösség vezető

A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

Az Nkt. 83. § (2) g) pontja értelmében a Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola **pedagógiai programját** a mai napon jóváhagyom.

....., 2023.

.....
tankerület képviselője
Hatvani Tankerületi Központ

A pedagógiai program 2023. szeptember 1-től hatályos.

.....
Jagodics István igazgató